

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Telefon št. 2455.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Žalostna smrt

Vojna na Pirenejskem polotoku je vrgla svojo črno senco tudi na kulturne prilike v tk. zv. katoliškem taboru naše politične javnosti. Ocena tamošnjih dogodkov, njih vzrokov in povodov, ki ni bila v soglasju z nazori in gledanjem voditeljev omenjenega tabora, je dala slednjim povod, da so s kruto brezobzirnostjo zavili vrat reviji, ki je dobrih 50 let predstavljala kulturno tvornost tk. zv. katoliških vrst na Slovenskem. Ako bi bilo res, da je povod za herostratsko delo dala le inkriminirana razprava o pravzrokih bratormorne vojne na iberskem polotoku, bi bilo to nad vse in žalostno.

V polemiki zoper dotično razpravo je časopisje Katoliškega tiskovnega društva tudi izrecno naglasilo, da slovenski katoličan niti ob čisto političnih zadevah ne sme imeti svobodnega mnenja, marveč so zanj neizpodbitno merodajne smernice, ki izhajajo z avtoritativne katedre.

To končno ni naša stvar in ako to ugotavljamo, delamo to samo zato, da od vseh strani razsvetlamo zločeste komponente, ki so soodločale pri smrti revije »Doma in sveta«. Smel je bil poizkus slovenskih intelektualcev tega kulturnega kroga, da se otresejo iga in varuštva, toda o izidu poizkusa ni mogel biti v dvomih nihče, kdor količaj pozna znamenito neodjenljivost

Toda v stvar je treba posvetiti tudi z druge strani, kajti uvodoma smo omenili, da je služil članek o razmerah v Španiji samo za pretvezo črnemu dejanju. Kakor pravijo poučeni, je bil glavni razlog za objavljanje revije, ki je vkljub vsemu imela za seboj lepo tradicijo, predvsem le ta, da je revija predstavljala že nekaj let zelo pasivno postavka, koje primanjkljaj se je moral kriti iz donosov drugih publikacij katoliškega tiskovnega koncena.

Sama ta ugotovitev je najznačilnejša obzoda one namisljene in potvorne glorie o veliki kulturni misli, ki jo baje vrši med našim ljudstvom duh, v katerega imenu je izhajal tudi »Doma in sveta«.

Misel o tem poslanstvu se je dala razširiti v naši javnosti le s pomočjo velike neresnične reklame, ki jo je leta vršil obsežen aparat katoliškega tiskovnega koncena. Razumljivo je, da je ta tiskovni koncern v obupni tekmi z napredno kulturno delavnostjo često dajal prostora tudi takim tvorcem naše književnosti, ki so bili vse prej kakor pristaši reakcionarnih načel in maksim. Zato nahajamo med sotrudniki »Doma in sveta« v polpreteklih letih tudi imena, kojih nosilci so po svetovnem nazoru silno daleč omenjenim načelom. Uredništvo je često skušalo razširiti krog svojih sodelavcev na slovenske književnike nasprotnega mišljenja, toda vsi taki poskusi so bili le kratkotrajne epizode. Iz svobodnomnih vrst pridobljeni sotrudniki se niso mogli podrediti zahtevam obskurantskega gledanja na književno umetnost ter so redno, po daljši ali krajši dobi, zapustili neljubo jim sotrudništvo.

Ko pa se je v zadnjih desetletjih nekako posrečilo ustvariti avtohton tabor katoliško usmerjenih piscev, je prišla na dan še hujša in osnovnejša siromaščina: revija ni imela dovolj odjemalcev, da bi ji bil zagotovljen, ne brezkrben, marveč vsaj nedeficiten obstoj.

Če D. i. S. gospodarsko ni mogel vzdržati, je to le dokaz kulturne brezbrčnosti onega kroga, ki mu je bil glasilo. Nedostajalo je potrebnega idealizma in požrtvovalnosti. Dvakrat hudo je, ako oboje nimajo niti izdajatelj

Hudi viharji na Angleškem

London, 15. jan. AA. Hudi viharji v srednji in južni Angliji ovirajo pomorski promet in promet na suhem. Angleške vojne ladje, ki bi morale večerjati odločili v Sredozemskem morju, niso mogle zapustiti plymouthske pristanišča zaradi visokih valov in nevarno močnega viharja.

Vihar, ki je tesnel s hitrostjo 150 km na uro, je povzročil hudo razbijanje in je materialna škoda ogromna. Angleška letalska družba je ustavila vse promet s Parizom. Med polovanjem predsednika De Valere je bilo morje zelo razburkano. Zunanji ministri Eden in hotel potovati v Pariz z letalom, ki je v letalu. Parizki so odložili svoje odhode. Več manjših ladij je v nevarnosti.

Kam bo krenil Vajda Voevod

Bukarešta, 15. jan. w. Veliko pozornost in razne komentarje v političnih krogih je izzvala današnja nad dve uri trajajoča avdiencia voditelja tako zvane rumunske fronte Vojde Voevoda pri kralju Karolu. Po avdienci se je sestel izvršni odbor te stranke O čem so razpravljali, ni znano, domnevajo pa, da gre za definitivno določitev stališča te skupine do novega režima.

PRISRČEN SPREJEM PREDSEDNIKA VLADE DR. STOJADINOVIČA V NEMČIJI

Vsi nemški listi izražajo iskrene simpatije nemškega naroda jugoslovenskemu narodu in njegovi dinastiji

Berlin, 16. januarja. AA. Predsednik jugoslovenske vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je prispel davi ob 9.35 s svojim spremstvom s posebnim vlakom v Berlin. Sprejem na svečano okrašen postaji je bil zelo svečan in prisrčen. Že pred deveto uro se je veliki trg pred anhaltsko postajo, ki leži v središču Berlina napolnil z množicami. Tik pred izhodom je stala četa pehote z godbo drugega polka. Trg sam je bil okrašen z jugoslovenskimi in nemškimi zastavami, peron z zelenjem in težkimi girlandami. Podobno so okrasili tudi pročelje same postaje ob izhodu v Anhaltsko ulico. Peron in stopnišče do velikega salona so okrasili z rdečimi azeljami in ciklamami, modrim cvetjem in belimi španskim bezgom ter cvetočimi japonskimi črešnjami tako da je bil ves ta okras v jugoslovenskih barvah. Na peronu samem je stala četa železniške policije v svečanih krogih.

Zbiranje dostojanstvenikov na postaji

Kmalu po deveti uri so se pričeli zbirati v velikem salonu diplomati in drugi visoki dostojanstveniki sodobne Nemčije: nemški poslanik v Beogradu Heeren s soprogom, nemški konjeniški general Faber-Dufour, nemški vojaški ataše v Beogradu, berlinski župan Liepert, turški poslanik Hamzija Harnak, tiskovni predstojnik v nemškem zunanjem ministertvu Assmann, ministra

Meisner in Lammers iz kabineta državnega kancelarja in češkoslovaški poslanik Mastny. Ob 9.20 je prispel zunanji minister Neurath s soprogom, nato pa jugoslovenski vojaški ataše v Berlinu polkovnik Žarko Verić z osebiem jugoslovenskega poslanstva in z gospo Cincar-Markovičevom, glavni konzul kraljevine Jugoslavije v Düsseldorfu, Dušan Pantić, tajnik za letalstvo general Milich z lento jugoslovenskega reda sv. Save na paradnem kroju, vodja zunanje politične službe narodno socialistične stranke Alfred Rosenberg, ki spada med najuglednejše duhove sodobne Nemčije in glavne ideologe sedanje nemške države in narodne misli, nadalje predstojnik nemškega tiskovnega urada Dietrich, ki se je zelo prisrčno pozdravil z jugoslovenskimi novinarji in jih je seznanil z visokimi osebnostmi sedanje Nemčije.

Sprejemni je prisostvovalo tudi veliko število vojaških oseb, med njimi armijski general Rundstedt, vrhovni poveljnik prvega armijskega področja, general Keitel, vodja vseh obrambnih sil in general Witzleben, poveljnik tretje armije. Za njimi so prispeli ministri: predsednik general Herman Göring, rumunski poslanik Petrescu, nemški notranji minister Frick, erški poslanik Rizo in italijanski poslanik Attolico. Na peronu je bila tudi večje število nemških novinarjev, fotografov, reporterjev in kinoreporterjev ter vsi jugoslovenski novinarji.

Prihod v Berlin

Točno ob 9.33 je prispel posebni vlak s predsednikom jugoslovenske vlade, dr. Stojadinovićem. Najprej so izstopili iz vlaka nemški dostojanstveniki, ki so prideljeni predsedniku jugoslovenske vlade med njegovim bivanjem v Nemčiji, nato pa dr. Stojadinović, veselo razpoložen. Pristopil je najprej h generalu Göringu, s katerim se je dolgo pozdravljali. General Göring je spoštljivo pozdravil gospo Stojadinovičevico, ki je izstopila v spremstvu poslanika Aleksandra Cincar-Markoviča. Dr. Stojadinović se je medtem zelo prisrčno pozdravil z baronom Neurathom in njegovo soprogo, general Göring pa je seznanil gospo Stojadinovičevico z go. Neurathovo, ki je izročila dr. Stojadinoviču velik šop krasnih rož. General Göring je obenem predstavil predsedniku jugoslovenske vlade ugledne osebnosti in visoke dostojanstvenike nemške družbe.

Dr. Stojadinović in general Göring sta se nato napotila k izhodu, spremljana od ogromnega števila fotografskih reporterjev in kinooperaterjev. Pred postajo, kjer je bila razvrščena častna četa letalcev, so zadoneli zvoki jugoslovenske himne, ki so jo vsi prisotni z množicami vred poslušali gologlavi in z nemškimi pozdravi. Ob ministrskega predsednika sta pregledala nato v spremstvu barona Neuratha častno četo in je predsednik jugoslovenske vlade spjel poročilo poveljnika. Pred izhodom so se tedaj zbrale okrog ge. Stojadinovičeve in ge. Neurathove tudi vse dame iz jugoslovenskega poslanstva v Berlinu.

Ob 9.40 se je dr. Stojadinović poslovil od generala Göringa in stopil z baronom Neurathom v prvi avtomobil. Častna četa je izkazala časti s puškami pred prsi. V drugem avtomobilu je bila ge. Stojadinovičeva z go. Neurathovo, nato avtomobil s člani spremstva predsednika jugoslovenske vlade. Občinstvo je pozdravljalo predsednika jugoslovenske vlade z vzkliki: »Hoch Jugoslawien! Hoch König Peter!« Podobne aklamacije so se ponovile, ko je general Göring segel v roke berlinskemu županu Liepertu, pozdravil navzoče se vsedel v svoj odprti avtomobil in je godba letalskega polka zaigrala vojaško koračnico.

Gospa in dr. Stojadinovič sta se po Anhaltski ulici odpejala čez Wilhelmstrasse

v hotel Adlon na zgodovinskem Pariškem trgu tik ceste Unter den Linden.

Ob 14. se je pripeljal v hotel predsednik nemške vlade general Göring in se s predsednikom dr. Stojadinovićem odpejala na letališče v Tempelhofu. V njunem spremstvu so bili tudi jugoslovenski poslanik v Berlinu Cincar-Markovič, vsi jugoslovenski novinarji in poslanik Bülow iz nemškega zunanje ministertva. Možice so pozdravljale spreved z dviganjem roke in z vzkliki Jugoslavija. Posebno prisrčno so bile ovace na ulici in na trgu Belle Alliance. Vse ulice so okrašene z jugoslovenskimi in nemškimi zastavami. Od hotela Adlona do hotela Tempelhofa je dr. Stojadinovič pozdravilo več deset tisoč ljudi. Pri vstopu na novo letališče so tvorili špalir nemški letalci. Pred poslopjem letalske postaje je stala častna četa z godbo, ki je zaigrala koračnico.

Dr. Stojadinović in Göring sta si najprej ogledala velike veže za potniški promet, nato sta pa se neozgajeni dvorani dobila od arhitekta nekaj tehničnih poizkusov, ki jih je izpolnil general Göring sam. Ogromno letališče in njegova poslopja kažejo, da je več let, in bo treba zanje še eno leto dela. Pri delih je zaposleno 5.000 delavcev. Letališče bo stalo okrog 100 milijonov mark in bo čez nekaj let pristajalo na njem dnevno do 1.500 letal.

Pred spomenikom časti

Kmalu po svojem prihodu v nemško prestolnico se je predsednik jugoslovenske vlade dr. Stojadinović napotil k spomeniku časti na bulvaru Unter den Linden, kjer je položil lovorjev venec. Nato je pred dr. Stojadinovićem defilirala častna četa, ki jo je vodil berlinski poveljnik generalni major Seiffert. S tem mimoходом je bila svečanost končana.

Uradni poset pri Göringu in Neurathu

Ob 11.45 je dr. Stojadinović napravil svoj prvi uradni obisk pri generalu Göringu v vladni palači, nato pa je posetil zunanje ministertvo Neuratha. Popoldne sta Goring in Neurath vrnili dr. Stojadinoviču obisk.

Zdravici na banketu

Zvečer je nemški zunanji minister baron Neurath v predsedništvu vlade pridel veliko večerjo v čast predsednika jugoslovenske vlade in njegove soproge. Med večerjo je pozdravil dr. Stojadinoviča z naslednjim govorom:

Dr. Neurath

Gospod predsednik! Čutim posebno veselje in čast, da morem vam in vaši soprogi izreči dobrodošlico v nemški prestolnici. Vaše prebivanje med nami obuja v meni spomine na dni polne vtisov, ki sem jih preživel lani poleti v prestolnici vaše dežele. Tedaj mi je postalo jasno, da se odnosi med obema državama naslanjajo na medsebojno iskreno spoštovanje in simpatijo in da se krepijo na način, ki nas vestransko zadovoljuje. Vaš sedanji obisk v Nemčiji je živ dokaz, da vi in vaša, ki ji načelujete, delite naša pojmovanja o tej krepki osnovi naših

Angleško posojilo za oporo franka

Pariz, 15. jan. AA. Po poročilu »Echo de Paris« iz Londona proučuje tamkaj možnost novega angleškega posojila Franciji. Pogajanja se bodo pričela že prve dni februarja v Londonu.

Nemci pokazati o svojem obnovitvenem delu. Upam, da boste odnesli s seboj vtis, da gre nemškemu narodu pod vodstvom svojega voditelja in kancelarja samo za cilj, ohraniti svoje prirodne pravice s svojim neumornim delom in korakati v pomirjeni Evropi do svoje varne bodočnosti.

Jugoslovenski narod koraka na podlagi sporočila svojega velikega kralja Aleksandra po poti enakega in čedalje večje napredka, koraka v mirno bodočnost z našimi najboljšimi željami.

Dvigam svojo čašo in pijem v srečo Nj. Vel. kralja Petra II., Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla in visokih namestnikov in za vestranski napredek jugoslovenskega naroda kakor tudi za vaše zdravje in osebo srečo vaše gospe soproge.

Dr. Stojadinović

Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je na Neurathovo zdravico odgovoril:

Ekscelenc! Dovolite mi da se vam iskreno zahvalim za prisrčno dobrodošlico in prijazne besede, ki so veljale meni in po meni vsej Jugoslaviji, vsemu jugoslovenskemu narodu. Osebnost stik z vašo ekscelenco med obiskom, s katerim ste me počastili v Beogradu julija meseca lanskega leta, mi je ostal v globokem spominu. Srečen sem da vam sedaj vračam ta obisk, in da sem mogel pri tej priliki z vašo ekscelenco vnovič izmenjati misli o vprašanjih ki zadevajo obe naši deželi. Obenem me veseli, da morem pri tej priliki na tem potovanju tudi osebno spoznati veliko delo, ki ga nemški narod razvija na vseh področjih, in pri katerem prihajajo do izraza njegove izredne sposobnosti. Posebno drago mi je, da bom mogel ob blizu videti deželo, ki hodi pod upravo svojega velikega voditelja po poti reda in dela, napredka in mira.

Ko sem julija meseca lanskega leta imel čast pozdraviti vašo ekscelenco v jugoslovenski prestolnici, sem v svojem tedanjem govoru jasno in v popolnem soglasju z vami, tedanjim svojim dragim in poštovanim gostom, očrtal terežna načela, na kateri naj se opira sodelovanje med Nemčijo in Jugoslavijo. V tem oziru se odteji ni nič izpremenilo in tudi ni nobene potrebe, da se kaj izpremeni. Naša iskrena želja je, da na tej osnovi tudi v bodoče nadaljujemo, in da tako na gospodarskem, kakor na političnem in kulturnem polju še bolj razvijemo medsebojno

sodelovanje v korist obeh dežel, ki je pa hkratu odlično miroljubno do ostalih narodov.

Besede, ki jih je vaš ekscelenc pravkar izgovorila, potrjujejo moje prepričanje, da je istih misli in želj tudi vlada nemške države. Sedaj je vsakemu jasno, da je glavni cilj politike kraljevine Jugoslavije mir. Mir je za nas največja in najbolj dragocena pridobitev, ker nam jamči za vse druge. Toda mir po našem pojmovanju ne sme ostati samo abstrakten pojem, marveč mora postati predmet trajnega in budnega dela, ki zahteva ne le varstvo lastnih koristi, temveč tudi razumevanje in spoštovanje tujih. Po tem se ravna kraljevska vlada, ki ji imam čast predsedovati, v vseh dejanjih svoje zunanje politike. To navdaja tudi naše odnose s vlado nemške države, ki je pri vsaki priliki kazala široko in pravilno razumevanje naših koristi.

Zato moremo po pravici gledati s polnim zaupanjem v nadaljni razvoj prijateljskih stikov med vlado nemške države in vlado kraljevine Jugoslavije. Delujoč zvesto v tej smeri, bomo po našem prepričanju koristili ne le obema našima deželama, temveč brez dvoma tudi splošnemu miru in redu v tem delu Evrope.

Dvigam svojo čašo v čast voditelja in državnega kancelarja njegove ekscelence Adolfa Hitlerja, za veličino in napredek nemškega naroda in pijem v zdravje in osebo srečo vaše ekscelence in gospe Neurathove.

Današnji program

V nedeljo se bo dr. Stojadinović s soprogo odpejal v Karinhall, kjer ima ministrski predsednik Göring svoje posetovito in kjer stalno prebiva. Tam si bosta ogledala velika lovišča in državne parke, v katerih rede tudi redke živali, ki so v Nemčiji že izumrle in jih morajo sedaj uvažati iz drugih dežel, kakor n. pr. ture in druge divje živali. Popoldne se bosta vrnila v Berlin in zvečer prisostvovala opereti »Netopir« v operi, kakor bo svečana večerja, ki jo priredi nemški zunanji minister v Neurath.

Novinarji si bodo tekem jutrišnjega dne ogledali Pergamonski muzej, kakor se bodo odpejali v Potsdam, kjer si bodo ogledali cerkev, park in dvorec Sans-Souci in druge spomenike velikega pruskega kralja Friderika. Po kosilu se vrnejo v Berlin, zvečer se pa udeležijo svečane predstave v operi in galavečerje, ki jo priredi Neurath.

Pozdravni članek »Völkischer Beobachterja«

Berlin, 15. januarja. AA. Današnji »Völkischer Beobachter« priobčuje v zvezi s prihodom predsednika jugoslovenske vlade dr. Stojadinoviča v Berlin uvodnik, v katerem poudarja zlasti naslednje misli:

Star je že običaj, da se novo leto pričinja v prestolnicah s sprejemi in razgovori. Tako je tudi letos. Govori, ki so jih pri tej priliki slišali v raznih evropskih prestolnicah, niso imeli vsi istega zvoka. V nekaterih evropskih prestolnicah so bili mnenja, da je bilo lansko leto nemirno, da pa se je vendarle končalo s sprostitvijo. V drugih prestolnicah so na lansko leto gledali manj optimistično. Nekateri državniški so bili celo pesimisti in so precej črno gledali v prihodnost. Zato se more nemški narod tem bolj veseliti dejstva, da se pričinja 1938. leto z dvema obiskoma, ki povzročata veliko zadovoljstvo. Na kraju 1937 so nas obiskali madžarski državniški, sedaj pa ministrski predsednik kraljevine Jugoslavije dr. Milan Stojadinović, ki je kot prvi jugoslovenski minister uradno obiskal Berlin. Mnogo je razlogov, zaradi katerih se tega veselimo in da čutimo posebno zadovoljstvo za to, ker ne gre samo za prvi uradni obisk jugoslovenskega državnika v Nemčiji. Zveze med Nemčijo in Jugoslavijo so zelo številne, njihova zgodovina je zelo dolga, in so ti odnosi do sledj pokazali, da sta nanje obe stranki lahko

ponosni. Nemški narod si šteje v ponos, da trajajo njegovi kulturni stiki z južnimi Slovani že več desetletij, in da so ravno ti kulturni stiki pospešili, da je prejšnja Srbija in sedanja Jugoslavija mogla pod odličnim vodstvom svojih sedanjih voditeljev tako napredovati, da zavzema danes med evropskimi državami najodličnejše mesto. Vrh tega si je predsednik vlade dr. Stojadinović pridobil na nemškem vseučilišču delo znanja, da je mogel kot državnik doseči tako uspešne rezultate.

Poleg teh stvari in teh starih kulturnih stikov opazamo v zadnjih letih, da tudi gospodarski stiki med obema državama napredujejo in da se razširja izmenjava blaga. Ravno ta gospodarska zveza je ustvarila najuglednejše pogoje za dr. Stojadinovičev obisk. K temu je treba še v veliko večji meri dodati tudi odlično zunanjo politiko Jugoslavije, ki je žela v zadnjih letih ogromne uspehe, in ki skuša zunanje odnose izravnati. S tega stališča je treba še prav posebno pozdraviti, da se vrši dr. Stojadinovičev obisk v začetku novega leta. Nemce prejšnja posebna zadovoljnost zaradi okolnosti, da je nacionalno socialistična Nemčija osvojila zaupanje naprednih političnih krogov, ki razumejo, da nove Evrope ni mogoče voditi z načini stare in preživele politike.

Francosko-angleška spomenica Hitlerju

Anglija in Francija bosta predlagali razčiščenje vseh spornih vprašanj

London, 15. jan. go. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bo zunanji ministri Eden izkoristil odmor, ki je nastal zaradi odgojitve zasedanja sveta Društva narodov, za to, da bo sestavil osnutek skupne francosko-angleške spomenice, v kateri bosta francoska in angleška vlada zavzeli svoje stališče k vsem vprašanjem, ki jih je načel Hitler o priliki razgovora z lordom Halifaxom. Ob enem bosta poudarili svojo željo, da bi se razčištila vsa sporna vprašanja in dosegli plodono sodelovanje med vsemi tremi veljilami.

Italijanski listi poročajo, da bosta na prihodnjem zasedanju sveta Društva narodov v Ženevi angleška in francoska delegacija podali skupno deklaracijo, ki naj bi obnovila zaupanje v ženevska načela in ustanov med narodi. V zvezi s tem poročila »Tribuna«, da je lord Halifax ob priliki svojega poslednjega obiska v Nemčiji Hitlerju zagotovil, da bo angleška vlada s sodelovanjem

francoske pripravila programsko deklaracijo, ki naj bi omogočila tesnejše zblizanje obeh omenjenih držav z Nemčijo in po tej poti tudi konsolidacijo razmer v Evropi.

Vrednost oglosov v dnevnih najboljših presodite po številu malih oglosov. — Današnje »Jutro« ima

347

malih oglosov. Enkratni poizkus z malim oglosom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Vladna kriza v Franciji

Bonnet proti obnovi vlade ljudske fronte in hoče sestaviti vlado, katere program bo obramba franka in gospodarsko ozdravljenje

Pariz, 15. jan. br. Vladna kriza, ki je nastala z odstopom Chautempove vlade, se razvija vedno bolj v znamenju borbe za oblast med desnico in levico. Ljudska fronta je menda definitivno pokopana. Radikalni socialisti so uvideli, da je s komunisti vsako praktično delo nemogoče. Tega mnenja so tudi socialisti, ki pa iz taktičnih razlogov tega ne morejo javno priznati in se zaradi širokih delavskih množic, ki so jih dve leti vzgajali v duhu solidarnosti vseh levčarskih skupin, še vedno ogrevajo za obnovu ljudske fronte. Na tihem bi tudi oni radi videli, če bi se posrečilo izvagoriti komuniste in sestaviti levčarsko orienrirano vlado brez njih. Kaže pa, da se tudi to upanje ne bo izpolnilo.

Bivši finančni minister Georges Bonnet, ki je sredi dobil mandat za sestavo nove vlade, se je danes ves dan posvetoval, razgovarjal in pogajal. Po razgovorih z dosedanjim predsednikom vlade Chautempom, ki je z njim popolnoma solidaren, je danes imel sestanek z Leonom Blumom, vojnim ministrom Daladierom, bivšim zunanjim ministrom Boncourjem, z ministrom brez portfelja Sarrautem in s senatorjem Caillauxom. Radikalni socialisti so bodrili Bonneta, da naj nadaljuje svojo akcijo in skuša doseči sporazum za sestavo zmerne levčarske vlade brez komunistov, ki naj bi jih zamenjala ena izmed zmernejših skupin sredine. Popoldne je bil Bonnet v audienci pri predsedniku republike, kateremu je poročal o svojih dotedanjih razgovorih. Ker se ni končal vseh razgovorov, je obljubil definitivni odgovor za zvečer. Popoldne se je ponovno sestel s predsednikom socialno demokratske stranke Leonom Blumom, s katerim je imel nad eno uro trajajoč razgovor.

Kakor zatrjujejo v poučenih političnih krogih, si prizadeva Bonnet obdržati v vladi poleg radikalnih socialistov tudi socialne demokrate, toda njegov pogoj je, da morajo finančna vprašanja tvoriti glavno točko programa bodoče vlade, ki mora biti vlada obrambe francoske valute in gospodarskega ozdravljenja. Vsi drugi problemi morajo začasnito stopiti v ozadje. Socialni demokratje se s tem ne strinjajo. Popoldne so imeli posvet, po katerem so izdali komuniké, v katerem slej ko prej zahtevajo zase ministrsko predsedstvo kot najmočnejša parlamentarna skupina. Slej ko prej se za obnovu vlade ljudske fronte. Končno izraža komuniké začudenje nad načinom reševanja sedanje vladne krize, pri katerem najmočnejšo stranko enostavno ignorirajo.

Komuniste socialnih demokratov je zbudil živahne komentarije. Vidi se, da Bonnet ne misli odnehati ter da more računati na neomejeno podporo radikalnih socialistov, ki so se tudi že naveličali eksperimentov ljudske fronte. Bonnet je novinarjem zvečer izjavil, da je s svojimi dosedanjimi razgovori zadovoljen ter upa, da bo do jutri sestavil vlado.

Poziv radikalom

Pariz, 15. jan. w. Bonnet je zvečer poslal predsedstvu radikalne stranke pismen po-

ziv, naj se izjavi, ali bi podpirala njegovo vlado, ako bi jo sestavil brez sodelovanja komunistov in socialnih demokratov. Od odgovora, ki ga bo dobil, je v glavnem odvisna usoda njegovega mandata. Predsedstvo stranke je nemudoma sklicalo posvete parlamentarne frakcije. V političnih krogih sodijo, da bodo radikalni na to zahtevo Bonneta pristali. To bi pomenilo definitivni konec ljudske fronte.

Bonnet definitivno sprejel mandat

Pariz, 15. jan. br. Skupna seja senatskega in poslanskega kluba radikalne stranke je trajala štiri ure. Po poročilu Bonneta se je razvila obširna debata. Radikalna stranka je odobrila stališče Bonneta in mu zagotovila svojo podporo. Po seji se je podal Bonnet k predsedniku republike in mu sporočil, da definitivno sprejme mandat za sestavo vlade.

Nov stavkovni val

Današnji listi ugotavljajo v svojih komentarjih o razvoju vladne krize, da se sedaj borba razvija v glavnem za to, ali naj komunisti tudi v bodoče sodelujejo v okviru vladne večine ali ne. Komunisti zaradi tega izvajajo močan pritisk na centralni odbor ljudske fronte, da bi odločno zahteval njihovo sodelovanje. Razvili so tudi silno propagando po vsej deželi. V Parizu in po raznih pokrajinskih mestih prirejajo protestna zborovanja proti nameram desničarsko-orientiranih čimteljev. Glavni tajnik komunistične stranke Thorez zahteva na zborovanjih socialistično-komunistično vlado in kontrolo nad deviznim prometom. Za noč je v zimskem aerodromu napovedan velik shod pariških komunistov in socialistov. Povsod se širi agitacija za ljudsko fronto.

Stavkovni pokreti se širijo zlasti po raznih industrijskih in rudarskih centrih. Širijo se tudi že veste o generalni stavki. Generalni tajnik delavskih sindikatov je opozoril na možnost take stavke za primer, da bi predsedstvo ministrskega sveta prevzela osebnost, ki bi bila sovražna ljudski fronti in večini v parlamentu. Uprava sindikatov državnih nameštencev je poslala prezidentu Lebrunu pismo, v katerem zahteva rehabilitacijo ljudske fronte in njeno vlado.

Pariz, 15. jan. AA. V severni Franciji je izbruhnilo novo stavkovno gibanje. Naj resnejše je stavka pristaniških delavcev v Brestu, kjer je zaradi tega običajno 12 velikih parnikov in kjer počiva sploh vse delo.

Se en adut ljudske fronte

Pariz, 15. jan. o. V Nancyju so policijske oblasti izsledile tajno organizacijo, v kateri je bilo več članov tudi mnogo vojaških osebnosti. Organizacija je imela namen boriti se proti komunistu, Amelranih je bilo že precejšnje število ljudi, med njimi več višjih rezervnih oficirjev. Vest o tem je izzvala v Parizu veliko pozornost.

Japonska napoveduje vojno do kraja

Objava sklepa tajnega državnega sveta

Tokio, 15. jan. w. Nocoj je agencija Domej objavila noto, ki jo je sestavila vlada v sporazumu s tako zvanim cesarskim glavnim stanom o stališču Japonske do Kitajske. Noto vsebuje v glavnem sklepe nedavne tajne seje državnega sveta. V tej noti naglašja japonska vlada, da je bila pripravljena pogajati se s Čangkajskom, če bi kitajska vlada spremenila svoje stališče namram Japonski. Po zavzetju Nankinga, uradne prestolnice Kitajske, je japonska armada ustavila svoj pohod, da bi s tem dala še enkrat kitajski vladi priliko, da proči položaj in pristane na sodelovanje z Japonsko. Nadaljnji dogodki pa so pokazali, da kitajska vlada tega ne le neče storiti, marveč da se ogreva za nadaljevanje vojne proti Japonski. Ugotovljeno je, da sodeluje Japonska z vsemi organizacijami, ki propagirajo boj proti Japonski. Vsa ta dejstva so prisilila japonsko vlado, da misli na dolgotrajno vojno, ki jo bo vodila vse tako dolgo, dokler ne bo izruvala na Kitajskem poslednje protijaponske žela. Japonska vlada bo zaradi tega odredila mobilizacijo vsega japonskega naroda na duhovnem, finančnem in materialnem polju, da tako še bolj podčrta odločnost in solidarnost vsega japonskega naroda, da neomajno stremi za cilji, ki si jih je zastavila.

Iz te uradne objave sklepajo, da se je Japonska odločila nadaljevati svoj pohod na Kitajskem ne glede na možnost, da pride zaradi tega do drugih konfliktov.

Tudi Kitajci ne odnehajo

Amsterdam, 15. jan. AA. Na konferenci kitajskih diplomatov v Amsterdamu je kitajski poslanik v Moskvi Sunko, ki se je pravkar vrnil z letalom iz Kitajske, izjavil, da je kitajski narod odločen bojevati se do skrajnih mej proti Japonski. Poslanik Sunko je demantiral poročila o dozdevnem soglasju med kitajskimi voditelji.

Madridska tovarna orožja zletela v zrak

Po nepotrjenih vesteh je bilo 700 žrtev

Madrid, 15. jan. o. Pred dnevi je v podzemski železnici Madrida nastala huda eksplozija. Sedaj se je izkazalo, da eksplozija je železniškemu predoru ni bilo, temveč je nastala v madridski podzemski tovarni orožja. Vest potrjuje tudi pri valencijskem ministrstvu za narodno obrambo. O katastrofi so se zvedele le nekatere podrobnosti, ki pa še niso vse kontrolirane. Eksplozija naj bi bila zahtevala 700 žrtev. Ubiti naj bi bili vsi delavci in delavke, kar jih je bilo tisti trenutki zaposlenih v tovarni. Ubit je bil tudi šef madridskega topništva general Florenz.

Odkritje fašistične zarote

Madrid, 15. jan. AA. Madridska policija je prišla 153 oseb, ki so pripadale fašistični organizaciji. Voditelje te organizacije je prešenetila v hiši, kjer so se navadno sestajali. Organizacija je bila vojaška in je sestajala iz falangističnih enot in eskadronov. Imela je poseben odsek Bele podpore, ki je imela nalogo zbirati denarna sredstva. Denar je bil namenjen osebam, ki so bile proglašene za sovražnike režima.

Na frontah nič novega

Salamanca, 15. jan. AA. Po uradnem poročilu vrhovnega poveljstva nacionalnih čet

ni bilo na nobenem bojišču pomembnih dogodkov.

Dr. Tomo Maretić

Zagreb, 15. jan. o. Nocoj ob 19. je umrl v visoki starosti bivši predsednik Jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Tomo Maretić.

Pokojnik, največji hrvatski gramatik in filolog, se je rodil pred 82 leti v Vukovaru. Gimnazijo je dovršil v Zagrebu, vreničilski študije je končal v Leipzigu. Bil je dolgo let profesor na filozofski fakulteti v Zagrebu. Uveljavil se je na znanstvenem področju tako, da so ga izvolili za člana akademij v Zagrebu, Beogradu, Pragi, Sofiji in Lvovu. Nekaj let je bil tudi predsednik zagrebske akademije. Bavil se je s srbsko-hrvatsko in občo filologijo. Leta 1924. je bil vpokojen.

Napisal je mnogo knjig in znanstvenih razprav. Glavne med njimi so »Gramatika in stilistika hrvatskega ali srbskega književnega jezika«, »Zgodovina hrvatskega pravopisa«, »Metrika narodnih pesmi« itd. Urejeval je dolgo let veliki hrvatsko-srbski slovar. Mnogo je tudi prevajal iz tujih književnosti, tako Homerja, Virgila in Mickiewicza.

Beleške

Idila iz Samobora

V zagrebških političnih krogih je vzbudil veliko pozornost potek seje samoborskega občinskega sveta, ki ga tvorijo sami zvesti člani HSS. Zupan Jurčić je namreč v svojem govoru kaj neprikrito govoril o težkih razmerah in odnosih, ki vladajo med Samoborom in njegovo kmetjsko okolico. Izjavil je med drugim, da se gospodarska organizacija HSS, »Gospodarska Sloga«, prav nič ne ozira na potrebe in težave ostalih stanov kakor so trgovci, brtniki in intelektualci. Zato se prilike na Hrvatskem razvijajo samo v korist vasi na škodo mesta. Prav tako gledajo na nas Samoborčane, kakor na ljudi, na katere se ni treba nič ozirati. V Samoboru stalno nazaduje tujski promet, ker doživljajo izletniki stalne nevednosti od strani kmetijske prebivalstva. Napadajo pa že celo same samoborske meščane, tako da je prišel Samobor že v slab glas. Ljudje so pričeli mestoma že bežati iz mest. Navedel je primer, kako so prišli oboroženi ljudje na proslavo Hrvatske matice in nadlegovali slavnostne goste.

Nato je občinski svet razpravljaj o raznih tekočih vprašanjih in med drugim soglasno sklenil prisilno ekskvirirati predsednika sreske organizacije HSS Španovića, ki je v Samoboru prodajal nezatrošarinjeno vino in bil kaznovan s 3600 din kazni.

Proti politikujočim episkopom

Organ ministra za socialno politiko g. Dragiša Cvetkovića, niški »Novi list«, objavlja dva dolga članka o politiziranju nekaterih pravoslavskih episkopov. Posebno hud je na niškega episkopa Jovana, za katerega trdi, da se ne more otrestiti politiziranja, s katerim se je nekoč poklicno pečal. V zvezi s tem objavlja tudi sliko o spopadu pri pravoslavni procesiji v Nišu. Ostro kritizira »Novi list« tudi razne priložnostne govore episkopov Ireneja in Nikolaja ter patrijarhovga namestnika mitropolita Dositeja. Nezadovoljen je tudi s snovanjem »Narodnega pravoslavnega odbora«, katerega člani tako govorje med narodom, da tirajo cerkev v propad.

Kmetje in škriči

V Splitu prireja tamoniša krajevna organizacija HSS redne tedenske sestanke, na katerih čitajo zbranim pristašem dela pokojnih bratov Radićev. Po čitanju teh del je navadno diskusija o raznih političnih vprašanjih. V četrtek zvečer je podpredsednik krajevne organizacije HSS g. Čulić prečital tri članke iz »Hrvatskega dnevnika«, v katerih vodstvo hrvatskega pokreta obračunava s profesorjem Kriškovićem. Po mnenju Čulića so vstali med Hrvati neki krogi, ki sistematično rušijo ideologijo hrvatskega kmetjskega pokreta ter odkrito kokerirajo z avtoritativnim režimi v inozemstvu.

Nato je govoril Mačkov poslanec Paško Kaliterna, ki je dejal »da se izza kukavičjih napadov v Zagrebu in Splitu skrivajo šešica meščanskih tipov: ki kljub vsemu svojemu, nesebičnemu delu za hrvatski narod še nikoli niso bili pozvani na odgovor, ali le najmanj ovirani od največjih nasprotnikov hrvatskega naroda. Med njimi so celo ljudje, ki so uživali vso podporo diktatorskega režima. Mi smo samo zadovoljni, da so gospodje odkrili svoje karte in da bo skoraj napočil dan, ko bo narod z njimi za vedno obračunal. Račun bo težak, ker so dolgoviti »prijateljevi hrvatskega naroda zelo težki in hudi«.

Poslednji je govoril poslanec Silobrić, ki je med odobravanjem vseh navzočih izjavil, da bodo hrvatski kmetje naglani brez premišljanja slehernega škriča, ki bo poskušal zanašati med ne kake ideje in misli, ki se ne strinjajo s programom HSS in katerih ni odobrilo in priporočilo vodstvo hrvatskega narodnega pokreta.

Četniki v Splitu

Nedavno so objavili razni listi vest iz Splita, da je banska uprava v Splitu razpustila tamoniše četniško udruženje, zaplenila arhiv in zapela štiri prostore. Sedaj se javlja odhod četniškega udruženja s popravkom, v katerem trdi, da so vse vesti o njegovem razpustu samo pobožne želje. Četniki delujejo v Splitu in njegovi okolici povsem nemoteno ter so nedavno organizirali celo vrsto podružnic v splitski okolici posebno v Kaštelih.

Primerne besede

»Glasnik JRZ za savelko banovine« se je razpisal v uvodniku o hbrabosti v politiki. Po njegovem prepričanju morejo uspevati v politiki samo hrabri ljudje, ki imajo pogum povedati ljudstvu resnico tudi o neprijetnih stvareh. »Hrabri ljudje ne uporabljajo v politiki zahrbtnih sredstev, marveč se borijo z odprtim vizirjem. Prav tako priznavajo svojim političnim nasprotnikom njihove prednosti in dobra strani. Hrabri ljudje so vedno konstruktivni in vedno pripravljeni na sporazum o vseh stvareh. Zato ne klevetajo, niti ne podtikajo, nego vedno odkrito povedo, kaj mislijo o sebi in drugih. Njihovi nameni so vedno jasni in odkriti. Ne poznajo zahrbtnih misli in ne računajo s tem, da bi se s prevarami okoristili. Samo hrabri ljudje smejo voditi politiko. Pri nas se v tem oziru le vse preveč graščke. Tako govorje politiki iz vodstva ene stranke ljudstvu eno, politikom druge stranke pa zopet povsem nekaj drugega.«

Ker je razmišljanje »Glasnika JRZ za savelko banovine« jako primerno tudi za naše ožje slovenske prilike, ga z zadovoljstvom objavljamo. In to tem boli, ker so listi konzervativne Katoliške tiskovne družba kaj skopji pri odmeri prostora za glasove svojih somišljenikov in vzornikov od »Samouprave« pa do »Kuršumlijskega glasnika«.

ČITAJTE

ŠIRITE

naročajte
»JUTRO«!

Iz državne službe

Beograd, 15. jan. p. V poštni službi sta bila upokojena višja inspektorja v 6. pol. sk. Pavel Rot in Josipina Subert v Ljubljani.

V finančni službi je bil premeščen pristav Ljubomir Kešelj s finančne direkcije v Ljubljani k finančnemu ministru v Beogradu, napredoval pa je zvanik Ignac Fink za pomožnega arhivarja pri finančni direkciji v Ljubljani.

Poslanik Martinac vpokojen

Beograd, 15. januarja. AA. S kraljevim ukazom je upokojen izredni poslanik in pooblaščen minister na razpoloženju Vladislav Martinac.

Važna kmečka vprašanja

Iz govora poslanca Mohorića na seji finančnega odbora o proračunu poljedelskega ministristva

Iz ekspozice g. ministra se vidi, da jemlje poljedelsko ministristvo svojo nalogo preveč administrativno. Glavna pozornost tega ministristva je posvečena izdajanju uredb in pravilnikov, pri čemer se zgubljajo iz vida velika temeljna vprašanja, ki ostajajo nerešena. Vedno je treba misliti na to, da naše podeželje daje na leto 200 do 300 tisoč naraščaja, ki ne more najti eksistenčne možnosti na kmetih na obstoječih posestvih, odhaja v mesto ali vedno želi, da bi prišel do posestva zemlje.

Številke, ki jih navaja ministristvo, da se je v minulih 20 letih porazdelila zemlja 7000 dobrovoljcem, so neskončno majhne s stvarnimi potrebami, ki se pojavljajo na terenu. Naši državni ima samo ena petina kmetov presežek za izvoz. To so v največji meri kmetje v dunavski banovini, toda se ne more po njih presojati položaja v ostalih banovinah, kjer čisto kmetje nimajo najnujnejših življenjskih potrebščin. To so pasivni kraji.

Problem pasivnih krajev ostaja še vedno odprt. Rešuje se pri nas s pošiljanjem koruze v času skrajne potrebe. Treba bi pa bilo, da se to vprašanje reši z drugimi pozitivnimi ukrepi. Imamo ogromne zamočvirjene površine, katere bi se s stroški 100 milijonov moglo spremeniti v zelo rodovitne, ki bi nudile možnost za naselitev velikega števila kmetov.

Poljedelsko ministristvo si je veliko prizadevalo s preorientacijo naše poljedelske proizvodnje. Uspehi pa so malenkostni. Tako je z ustanovitvijo tovarne naravnih svil v Novem Sadu in pridelovanjem ko-

Večji učinek

Nova biološka raziskovanja so dognala, da razni glivici slični organizmi povzročajo srbeč, tvorbo prhljaja in izpadanje las. To dejstvo se je takoj praktično uporabilo pri Trylisinu, KER TRY LISIN VEDNO VZPOREDNO KORAKA Z VEDO. Trylisinu je sedaj dodana posebna substanca, ki osvobodi teme in lase teh škodljivcev, ki stalno ogrožajo Vaše lase. Trylisin je vsled tega še učinkovitejši in v popolnejšje biološko sredstvo, ki hrani, krepi in vzdržuje Vaše lase zdrave, odstranja prhljaj in preprečuje izpadanje las.

konov. Prišel je padec in vse te zadruge za pridobivanje kokonov imajo milijonske primanjkljaje. Ravno tako je s pridlovanjem bombaža. Lanskega leta se je službeno določila cena 17.50 Din za kilogram, a to je 120% nad svetovno tržno pariteto.

Govornik govori nato o vprašanju kmetijskega kredita in poudarja, da je kmetu potreben dolgoročen kredit z nizkimi obrestmi, ki ga more dati v južnih krajih samo Državna hipotekarna banka, v naših pa naše posojilnice in hranilnice, ki so, žal, nelikvidne in nesposobne za dovoljevanje kredita. Kredit, zadružništvo je še vedno zamrznjeno in ne more nuditi kmetu tiste podpore, ki mu je potrebna. Blagovni krediti za blago, ki se nahaja v blagovnih skladiščih, ki jih je ome-nil g. minister v svojem ekspoziciji, prihajajo v poštev samo v Vojvodini in sicer le za večje posestnike.

Ugotavlja, da nimamo dovolj organov poljedelske službe, ki bi obiskovali kmeta na terenu in ga poučevali o napredkih sodobnega poljedelstva. Ta naloga se jemlje vse preveč administrativno in birokratski. Za te svrhe tudi pogreša potrebnih kreditov v budžetu.

Ugotavlja, da nacionalni dohodek poljedelstva znaša sedaj 10.885.000.000, dočim je leta 1926 znašal 18.628.000.000 in je pač dolga pot dotlej, da se bo ta nacionalni dohodek povečal in se bodo storile kmetu zmožnejše razmere. Smo komaj na polovici poti.

Glasoval bo proti budžetu.

Težak udarec rudarjem in plavžarjem

Z novim pravilnikom o bratovskih skladnicah, ki je stopil v veljavo dne 1. januarja 1938, sta vnešeni med drugimi dve važni spremembi čl. 50 in 82, s katerima so dosežaj veljavne pravice rudarjev in plavžarjev v pogledu čuvanja pravic, pridobitvenih v pokojninskem in nezgodnem zavarovanju, silno okrnjene in dajejo tem panogam zavarovanje le še zgolj fakultativen značaj. S tem se je zgodila rudarskemu in plavžarskemu delavstvu težka krivica, katere dalekosežnosti se še ne da preценiti.

Kaj pravi čl. 50 pravilnika iz leta 1933? Delavec more čuvati svoje pri pokojninskem zavarovanju pridobljene pravice za slučaj prekinitev zavarovanja, ako plača letno priznailino v znesku Din 20.

Člen 50 novega pravilnika pa pravi: Vsi bivši rudarji, ki so si očuvali članske pravice do 1. januarja 1930 s plačevanjem priznailine, jih bodo lahko čuvali z nadaljnjim plačevanjem še tekom tretjine, v posebnem ozira vrednih slučajih zvezanih z redukcijami, tekom polovice tistega števila let, za katere se članstvo čuva.

Kaj se to pravi? To se pravi, da vsi tisti rudarji in plavžarji, ki že danes čuvajo svoja leta pri pokojninskem zavarovanju (in teh je v Sloveniji nad 900), jih bodo lahko samo še za tretjino tega časa. Na primer: nekdo čuva 20 let do 1. jan. 1930; ta ima pravico ta leta še 7 let čuvati. Pa vzemimo onega, ki jih čuva še le po 1. januarju 1930, odnosno, je še aktivni zavarovavec, pa je ali bo iz kateregakoli vzroka moral svoje zavarovanje prekiniti, ta ima, oziroma bo imel pravico čuvanja svojih let pri pokojninskem zavarovanju le polovico časa od števila varovanja let. N. pr.: nekdo ima 20 let zavarovanja in ga prekine. Ta si lahko ta leta varuje še 10 let.

Ako pa sedaj prvi z eno tretjino in druga s polovico časa od števila varovanih let ne dosežeta ponovno enoletne zaposlitve pri podjetju, spadajočem pod to zavarovanje, ali pa da nista bila v tem času upokojena, sta po preteku tega časa izgubila vse pravice do pokojnine od svojih zavarovanih let. Vzemimo praktičen primer: Nekl delavec je šel k rudniku z 18 leti starosti. V rudniku je delal in plačeval prispevke za pokojninsko zavarovanje 20 let. Pa se zgodi, da ga podjetje reducira vsled pomanjkanja naročil, ali pa da obrat

sploh ustavi. Ta rudar je sedaj star 38 let. Z 20 letnim težkim delom pod zemljo je ta rudar sicer že zelo izčrpan, a vendar še ni za upokojitev. Ta človek bo težko kje drugod delo dobil. In če ga ne bo dobil, ima pravico čuvati svojih 20 zavarovanih let le 10 let. To je do 48. leta starosti. In ako še sedaj ni dosegel upokojitve, ker še daleč ni 60 let star, je izgubil vse svoje pravice do pokojnine za 20 zavarovanih let.

Torej ta nesrečnej, ki je plačeval 20 let visoke prispevke za svoje pokojninsko zavarovanje in še potem v teku 10 letnega stradanja plačal 200 din na priznailino za čuvanje, nima koncem konca ničesar drugega od tega, kakor beraško palico...

Člen 82. pravilnika od leta 1933 pravi: Ako se nekdo onesreči pri delu, mu pripada toliko odstotka nezgodna renta, kolikor odstotno je zmanjšana njegova delazmožnost. Vendar se renta prizna le nad 10% delazmožnost.

Spremembi člena 82 v novem pravilniku določa sicer isto, toda dodaje. Ako pa delavec po ozdravljenju vsled nezgode v svoji zaposlitvi ni prikrajšan na zaslužku, se mu renta ne prizna. Le v slučaju, da je na zaslužku prikrajšan, se mu prizna razlika z nezgodno rento.

Kaj znači to? Dosedaj se je postopalo takole: Rudar dela v akordu. Zasluži povprečno 64 din dnevno. Zadene ga nezgoda, da mu zlomi nogo. Po dolgem bolovanju ozdravi. Sprejet je nazaj v delo. Ali za svoje prejšnje delo še dolgo ni sposoben. Podjetje ga zaposli pri lažjem delu na gospodski dnini, ki znaša recimo 38 din. K temu zaslužku je dosedaj prejemal še nezgodno rento za svojo nogo. Ta renta je do danes služila delavcu kot odškodnina za poškodbo telesa, deloma pa je namoščala delavčovo izgubo na zaslužku vsled nezgode. To je bilo pravilno.

Z zgoraj navedeno spremembo pa bodo vsi ti nezgodniki, ki so se zaposleni, izgubili to rento. In teh je v Sloveniji po statistiki iz leta 1936 nad 500. V cel državi pa jih bo gotovo nad 2500.

Iz zgoraj navedene obrazlože je razvidno, da se je s to spremembo čl. 50 in 82 v novem pravilniku zgodila rudarskemu in plavžarskemu delavstvu največja krivica po prevaru in je dolžnost merodajnih krogov, da jo čimprej popravijo. Dajte tistim pravico, ki si jo težko prislužijo.

Še en smučarski vlak

Beograd, 15. januarja. AA. Da ustreže potrebam smučarjev, ki se hodijo smučati v Kransko gorje in v Rateče-Planico, je glavno ravnateljstvo državnih železnic uvedlo med Jesenicami in Ratečami-Planico še en vlak in sicer ob sobotah. Vlak odhaja iz Jesenic ob 22.37 in prihaja v Rateče-Planico ob 23.26. Vlak ima zvezo z brzovlakom št. 2, ki odhaja iz Beograda ob 9.25 in prihaja na Jesenice ob 22.27.

Nov vladni komisar pri PAB

Beograd, 15. jan. p. Za vladnega komisarja pri PAB je bil imenovan vpokojeni načelnik finančnega ministristva Djordje Didić.

Huda avtomobilska nesreča

Beograd, 15. jan. p. Kakor poročajo iz Prijedora, se je pripetila sredi noči na cesti Rudo-Plevlja huda nesreča. Nekl osebni avto je na ozkem ovinku zadel v tovrstni avtomobil in se prevrnil v jarek ob cesti. Sofer Jurčević je štirje potniki osebne avtomobila so bili smrtno nevarno poškodovani.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročilo: Evropa. Islandski ciklon se je poglobil in prenesel svoje središče na angleške otoke, povzročujoč na ta način še hušji priliv južnega zraka v kraje, kjer je še visok pritisk. Toplo vreme je po vsej Evropi, izjemo tvoriata samo Finska in Rusija, kjer je še vedno mrzlo vreme s snegom.

V Jugoslaviji prevladuje jasno in toplo vreme po vsej kraljevini, le v zapadnih in južnih predelih je oblačnost nekoliko narasla. Jutrnje megle so bile v drinski banovini. Najnižja toplota Ljubljana -5, Rab 16 stopinj.

Zemunska vremenska napoved: Večino-ma oblačno po vsej državi, zlasti v zapadni polovici in na primerju, kjer utegne deževati. V vzhodni polovici bo nekoliko jasno. Toplota brez posebne spremembe.

Zagrebska: Vreme se bo znova poslabšalo. Temperature se bodo dvignile. Pričakovati je nekoliko padavin.

Dunajska: Nagla sprememba vremena s prekomerno temperaturo, predhodno deževje z viharnimi zapadnimi vetrovi. Južno do višine 500 m. Nevarnost lavin!

Najširše delovno področje

Inženjerska zbornica po novem zakonu ustanovljena

Ljubljana, 15. januarja.

V mestni zbornici so se danes ob 15. zbrali pooblaščen inženjerji k prvi, ustanovni skupščini inženjerske zbornice, katere delovanje je z novim zakonom dobilo svoje urejene osnove. Udeležba članstva je bila izredno številna, na skupščino so prišli tudi številni pooblaščen inženjerji iz zunanjih krajev, prisoten pa je bil tudi nadzornik inž. Porenta kot odposlanec ministra za gradbe in bana ter zastopniki tiska.

Zborujoče je pozdravil predsednik inž. Milko Pirkmajer, ki je v kratkem nagovoru očrtal borbo inženjerjev za ureditev položaja njihove stroke v javnem življenju. Pred 77 leti je bila izdana prva uredba o civilnih tehnikih, kakor so takrat imenovali pooblaščen inženjerje, ki je veljala na ozemlju sedanjega področja ljubljanske zbornice. Pred 35 leti je bila ustanovljena inženjerska zbornica v Trstu, ki je bila pristojna za večino slovenskega ozemlja in jo zato lahko smatramo za prvo predhodnico ljubljanske, ustanovljene 1919 z uredbo takratne deželne vlade za Slovenijo. Po prvi prenosni 1924, ko so se združili pooblaščen inženjerji v zbornicah po vsej državi, praznuje zbornica danes svojo najpomembnejšo in najdragocenejšo prenosovitev, saj je uresničena desetletna zahteva pooblaščen inženjerjev po lastnem zakonu. Po novem zakonu obsega delovno področje pooblaščen inženjerjev vse panoge narodnega gospodarstva od kmetijstva, gozdarstva in stavarstva, eksploatacije in predelave rudnih zakladov do vseh panog industrijske delavnosti. To je delovno področje, kakršnega nima noben drug stan, in razume se, da bo tehnični, gospodarski in socialni napredek v državi odvisel v veliki meri odvisen od nivoja pooblaščen inženjerjev.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je predsednik inž. Pirkmajer pričel vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. in pozdravne brzojavke kraljevskemu regentskemu svetu, predsedniku vlade, ministru za gradbe Stošoviću in bivšemu ministru dr. Kožulu, ki se je svoj čas z vso energijo in skrbjo zavzel za težnje pooblaščen inženjerjev. Tovariške pozdrave pa je skupščina poslala tudi zbornicam v Beogradu, Splitu, Novem Sadu, in Zagrebu, saj so bile zahteve po lastnem zakonu v veliki meri izpolnjene tudi po zaslugi vzgledne vzajemnosti in solidarnosti, v kateri so vse zbornice sodelovale. Na koncu je predsednik omenil nekatere najvažnejše probleme, ki se zmerom kajajo rešitve. Tako je treba še razmejiti delovno

področje pooblaščen inženjerjev nasproti pomožnim tehničnim profesijam in vprašanje izključne pripadnosti onih podjetij, ki opravljajo posle pooblaščen inženjerjev, pod inženjerske zbornice. Prav tako bo treba še mnogo dela za popolno izvedbo zakona in za pravilno sestavo in kodifikacijo podrobnih predpisov v pravilnikih.

Poročila uprave so bila sprejeta s soglasnim odobranjem, blagajniku inž. Mandi je bila izrečena pohvala za vzorno gospodarstvo. Ko je bil sprejet proračun za 1938, so bili v upravni odbor izvoljeni

naslednji inženjerji: Milko Pirkmajer, Matje Kleindienst, Boris Hribar, Franjo Mandar, Fedor Bleiweis, Mirko Šušteršič, Srečo Petrovič, Pero Oman, Stanko Dimnik, France Tomašič, Marjan Mušič, Drago Matanovič, Feliks Lobe in Geodet Josip Sirk. Izvoljeni so bili še predstavniki ljubljanske zbornice v zvezi, odposlanci za zvezno skupščino ter člani disciplinskega in vrhovnega disciplinskega sveta. Po skupščini se je vršila kratka seja, na kateri se je upravni odbor konstituiral z dosedanjim predsednikom inž. Milkom Pirkmajerjem na čelu.

Za dvig sadjarstva in vrtnarstva v Ljubljani

Na posebnem tečaju je bila vzgojena vrsta mož za strokovno opravljanje sadjarskih in vrtnarskih del

S širjenjem ljubljane se širi tudi vrtnarstvo. Ob ličnih hišah in vilah so lepi vrtovi, zasajeni s sadnim drevjem in z najrazličnejšimi rastlinami iz vrtnarstva. Lastniki se kosajo med seboj, kdo si bo svoj vrt lepše uredil in trošiljo tudi znatne vsote v ta namen, a uspehi v splošnem niso za ovoljvi. Največ krivde je na gospodarskih smislih, ki prepuščajo sadjarska in vrtnarska dela vsiljivcem, ki včasih niti pojma nimajo ne o sajenju, ne o nadalnji vzgoji sadnega dreva in grmičevja.

Videc to pomanjkljivost, ki je v škodo lastnikov vrtov in v škodo lepote ljubljane, je prva podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani prebrala v minulem letu sadjarski in vrtnarski tečaj, da vzpostavi kader mož, ki bi znali opravljati sadjarska in vrtnarska dela po vrtovih. Hkratu je podružnica pokrenila akcijo, da se preganjajo vsi nepoklicani ljudje, ki z napačnim delom kvartiro meščanske vrtove.

Tečaj je bil teoretičen in praktičen. Obsegal je 55 urnih ur, ki so bile razdeljene glede na časovna primerna dela v zimski, pomladni, poletni in jesenski del. Vodja tečaja je bil g. Josip Strekelj. Poučevali pa so ga g. Flego, Lap, Lenard, inž. Levstik in vodja Strekelj. Uvodno in zaključno predavanje je imel g. Humek.

V tečaj so bili sprejeti po dva do trije učenci iz vsake izmed podružnic v območju ljubljane. Trgovski vrtnarji so pa na povabilo poslali 19 vajencev in pomočnikov. Skupaj je bilo vpisanih 35 rednih tečajnikov. Razen teh so se predavani in praktični vaj udeleževali tudi številni meščani raznih slojev. Od podružnic dodeljeni tečajniki so redno poveljali pouku, ne pa tako vajenci in pomočniki trgovskih vrtnarjev, ki bi se morali za to stroko najbolj zanimati.

ti. Zlasti so ti izostajali ob pomladnih in poletnih praktičnih vajah. Zaradi tega so bili od teh samo trije pripuščeni k izpitu, ki se je vršil 13. t. m.

Izpitom so prisostvovali gg. načelnik kmetijskega oddelka banske uprave inž. Anton Podgornik kot zastopnik bana, kmetijski referent mestne občine inž. Jože Levstik kot zastopnik mestnega načelnika, predsednik Sadržarskega in vrtnarskega društva višji sadjarski nadzornik Martin Humek in predsednik podružnice Sadržarskega in vrtnarskega društva dr. Spiller-Muys z mnogimi odborniki. Po izpitu, na katerem so tečajniki prav dobro odgovarjali, so prejeli po sklepu izpraševalne komisije 5 odlično, 5 prav dobro, ostali pa dobro oceno.

Sklepno so gg. načelnik inž. Podgornik, kmetijski referent inž. Levstik in višji sadjarski nadzornik Humek spregovorili izobudne besede na tečajnike in jim priporočili, naj temeljito nauke, ki so si jih pridobili na tečaju, z nadaljnjim učenjem predavatelji razširijo. V imenu tečajnikov se je predavateljcem in vsem, ki so omogočili ta tečaj, zahvalil tečajnik g. Rotar Josip.

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Ljubljana naj dobi novo zgradbo enega

zavoda tehnične fakultete

Letos se bo v proračunskih razpravah odločilo tudi o novi zgradbi zavoda za strojništvo. Potrebo novih in primernih prostorov sem imel že priložnost obrazložiti kot predstojnik tega zavoda. Takrat sem tudi nakazal rešitev, ki je bila izdelana v načrtih in proračunih z vso potrebno natančnostjo in dovršenostjo.

Slika prikazuje zgradbo Zavoda za strojništvo z vogala Askerčeve ulice. Zgradba bo stala na vogalu Askerčeve in Murnikove ulice. Ob Askerčevi ulici bo tej zgradbi priključeno bodoče vogalno poslopje Rudarskega inštituta, ki bo stalo ob cesti proti Askerčevi ulici in Ulice rimskih legij. Obe zgradbi bosta povezani med seboj z odprto kolonado, skozi katero se bo videl sedanji Rudarski paviljon. S to zasnovo je ustvarjena organska celota vseh treh zgradb, v katerih bodo nastanjeni po stroki sorodni inštituti iz področja strojništva, montanstike, preiskave materiala i. t. d.

Zgradba je tako zasnovana, da bo ustrezala vsem zahtevam modernega šolskega pouka iz strojništva in je radi tega tudi svojevredno izoblikovana. Zelo zabavno ogledje z velikimi okni daje zgradbi značilno lice zračnih in zelo svetlih učilnih prostorov, v katerih bodo akademiki našli za svoj študij vse nujno potrebne pogoje.

Zgradba ima v tlorisu obliko črke L. Skozi glavni vhod vodijo stopnice v aulo, od koder se na desno in na levo razprostirajo laboratoriji in sicer ob Askerčevi ulici mehansko tehnološki, ob Murnikovi

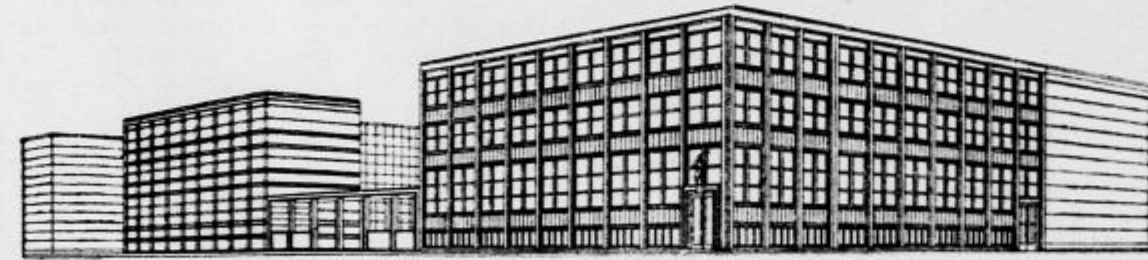
ulici pa laboratorij za parne batne stroje, parne turbine in eksplozivne stroje. Temu laboratoriju bo priključena na dvoriščni strani parna kotlarna, v kateri bosta nameščena dva parna kotla, od katerih bo eden na veletlak 100 atm. V kotlarni bodo nameščene sodobne čistilne naprave za napajalno vodo.

Ti pritlični prostori so visoki in odmerjeni po resnični potrebi, ker bodo v obeh glavnih laboratorijih nameščeni različni stroji in bo preko njih obratoval dvigalni letalni žerjav. Jasno je, da takih prostorov kakor jih zavod potrebuje in kakor so v načrtu predvideni, ni mogoče pridobiti v obstoječih poslopih ter se jih v teh ne da doseči niti z dragimi adaptacijami.

Posebna naloga je zahtevala svojo rešitev, ki je izražena v izdelanih načrtih.

V prvem in drugem nadstropju so razvrščeni učni prostori z laboratoriji za strojne dele in dvigala, za preiskavo izolacijskih snovi na prehodnost toplote, tehnologijo vlaknastih tvarin i. t. d. V suterenu bodo prav tako laboratorijski prostori za preizkušnje centralnih kurjav, za varjenje kovin, za obdelavo pločevin itd. Razen tega bo v visoko dvignjeni spodnji etaži tudi stanovanje za hišnika.

Podobna naloga se ponavlja s skoro enakimi zahtevami na sosedni vogalni zgradbi bodočega Rudarskega inštituta, tako da bo z dovršeno zazidavo celega bloka ustvarjena homogena skupnost zgradb in obenem izoblikovana harmonična arhitektonska zunanja oblika.

Razstava je končana...

Dela bratov Šubicev romajo nazaj v svoje kraje

Velika spominska razstava bratov Janeza in Jurija Šubice, ki se je bila pričela 7. novembra lani v veliki dvorani Narodnega doma in v Jakopičevem paviljonu in so jo zaključili preteklo nedeljo, je pač najlepša, velikopotezna organizirana umetnostna prireditev, kar smo jih kdaj doživeli.

Na pobudo Narodne galerije s predsednikom dr. Windischermier in upravnikom Zornom na čelu so se dela dveh največjih mojstrov našega likovnega razvoja, raztresena po vseh koncih in krajih slovenske zemlje, zbrala za dva meseca na bogati, pregledni reviji, s katere so sodobni likovni tvorci in umetnost ljubce občinstvo odhajali polni novih razodetij in pobud. O razstavi bratov Šubicev lahko rečemo, da nam je po oevru in figurah pomenila samo še zgodovino, a ta zgodovina je na nji prejela svoje prvo oživiljenje in dela obeh mojstrov so se vseh nas, od najstarejše do najmlajše generacije, tako globoko dojmila, da ni bilo nikogar, ki ne bi dal vsega priznanja našim preteklostim in ne bi ob razstavljenih delih kontroliral samega sebe in svojega odnosa do umetnosti v toliki meri, ki pomeni še večje priznanje za delo Šubicev.

Kljub svoji obsežnosti je bilo razstavljeno gradivo tako privlačno, da so obiskovalci izražali takšno željo, naj se kolekcija zbranih del nič več ne razdere in naj bi takšna, kakršno smo videli ta dva meseca, za trajno ostala pri nas. Ta želja nam je bila najboljše zatrdilo, da je tudi širokemu občinstvu instinktivno smisel za resnično lepoto in umetniško vrednost visoko razvit, hkratu pa nam je v potrdilo, da sta si na tej razstavi podajala strokovno znanje in umetnost v tako popolni meri, kakor se doslej pri nas demonstrativno še ni pripetilo. Vsem, ki so jo videli, je bila lep dokument za upravičeno obstojnost likovne umetnosti pri nas, pa tudi za upravičenost sodobne likovne tvorbe, in s tem je položila temeljni kamen za novo gledanje na slovensko umetnostno zgodovino in na umetnost po Šubiceh. In to je enako velike važnosti ne samo za čisto umetniško delo in za delo naših mladih umetnostnih zgodovinarjev, temveč tudi za prizadevanje kulturnih historikov sploh, ki se jim preko Janeza in Jurija Šubice odpirajo novi razgledi na drugo polovico XIX. stoletja.

Zdaj, ko se v razstavnih dvoranah po-

Zavod za strojništvo bo v novem poslopiju lahko prevzel nase naloge, ki jih bo stavila nanj, v naši banovini specifično obilno zastopana industrija, ter tako pripomogel k tehničnemu napredku na narodno gospodarskem in znanstvenem polju.

Izpolnjena bo vrzel, ki zeva na naši tehnični fakulteti od početka do danes, kajti sedanji prostor Zavoda za strojništvo, ki obsega samo eno, z merilnimi instrumenti natrpano sobo, ne nudi niti najprimitivnejših pogojev za pouk, kaj še za znanstveno delovanje.

O tem se je na lastne oči prepričal pred kratkim, ob priliki svojega obiska v Ljubljani, naš prosvetni minister gospod Magarašević v spremstvu gospoda rektorja univerze dr. Kušjeja in dekana tehnične fakultete gospoda dr. Gosarja. Potrebo nujne od pomoči je posebno poudarjal naš ban gospod dr. Natlačen, ki je gospodu ministru tolmačil naloge in potrebe temeljite strokovne izobrazbe mladine na področju tehničnih ved v prid našemu narodnemu gospodarstvu. Na nujno potrebo izgraditve lastnih prostorov je prepričevalno opozoril tehnično fakulteto predstojnik Strojno-elektrotehničnega oddelka gospod dr. ing. Milan Vidmar, ki je dal z jasno besedo smer in pobudo pripravi za uresničenje zamisli Zavoda za strojništvo.

Zgradbo je zasnoval in izdelal načrte, upoštevajoč vse posebnosti, ki so v zvezi s smotnim delom tega zavoda, gospod ing. arh. Fran Tomažič, ki je nelahko nalogo odlično izvedel v prvotni zasnovi in v podrobnih izdelavi, ki je potrebna za izgraditve poslopija.

Dragoceno pomoč so pri izdelavi detajlnih projektov nudili gospod ing. Globočnik kot statik za železobetonske konstrukcije, gospod ing. Matanovič kot strokovnjak za elektrotehnične instalacije in gospod ing. Likar kot projektant centralne kurjave in vodovoda.

Obenem je Zavod za strojništvo pripravil podoben elaborat za zgradbo Hidro in aerodinamičnega laboratorija ob Gradaščici. Oba laboratorija sta sestavna dela Zavoda za strojništvo ter bi bil zavod z zgradbo ob Askerčevi ulici nepopoln brez njih, ker v tem poslopiju ni predvideno nikakoli raziskovališče za vodne in zračne tokove, ki je nujno potrebno za proučevanje vodnih turbin, črpalk in drugih konstrukcij motornih in jadrnih letal itd. O tem projektu, ki se bo mogel uresničiti šele v drugi etapi, bom ob priliki podrobnejše poročal.

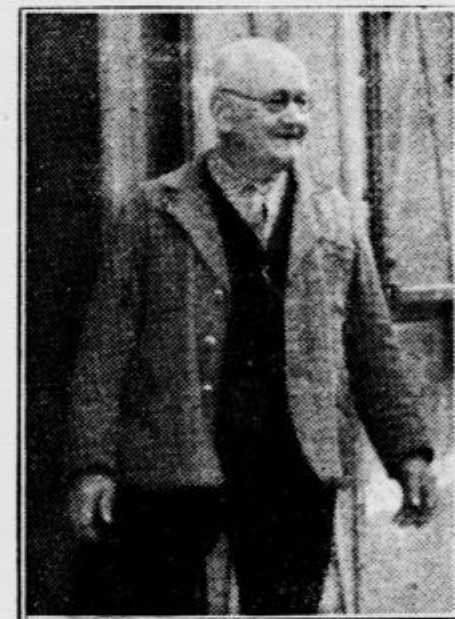
Univ. prof. ing. F. Lobč.

Smrt zglednega

rodoljuba

Kočevje, 15. januarja

Davi ob 2. je po dolgem trpljenju umrl g. Ivan Lovšin, tokarnar in knjigarar v Kočevju. Pred kratkim mu je Jutro prineslo daljši članek v počastitev njegove sedemdesetletnice. Že tedaj je bolehal. Dočakal je, da se mu je rodila vnучica Alečica.

ca, hčerka njegova sina dr. Janka Lovšina, zdravnika v Braslovcah, dočakal je božične praznike in svoj god na minuli tepežni dan in je prestopil se v leto 1938. Od tedaj je pa začel rapidno hirati in danes je za vedno prestalo biti to plemenito sree.

Rajnik je bil mož poštenjak, idealist in požrtvovalen nacionalist, kakršnih je danes malo. Pred 9 leti se je iz Ribnice. Kjer je v svoji kavarni izbiral vse mlade ljudi, posebno nad zlasti dijake, preselil v Kočevje, kjer je otvoril knjigarno in trafiko. Tudi ta njegov lokal je postal knalu ognjišče in zbirališče vseh kočevskih Slovencev. Tu so se tudi prodajale vse vstopnice za slovenske prireditve, saj je bil vedno idealen podpornik vseh slovenskih društev. Njegovo truplo prepelejo v Ribnico, odkoder bo 16. t. m. ob 16. pogreb.

Jutro, ki ga je pokojnik dolga leta širil in prodajal in tudi dopisoval vanj, mu v imenu vseh njegovih številnih znancev in prijateljev želi večni mir in pokoj! Njegovim svojem izrekanju najiskrenejše sozlatje!

Pri revmatizmu, protinu, ishiasu,
obolenjih zaradi prehlada, glavobolu — pomagajo znane

TOGAL TABLETE

preskušane v tu- in inozemstvu.

Reg. br. 1347 od 24. I. 1936.

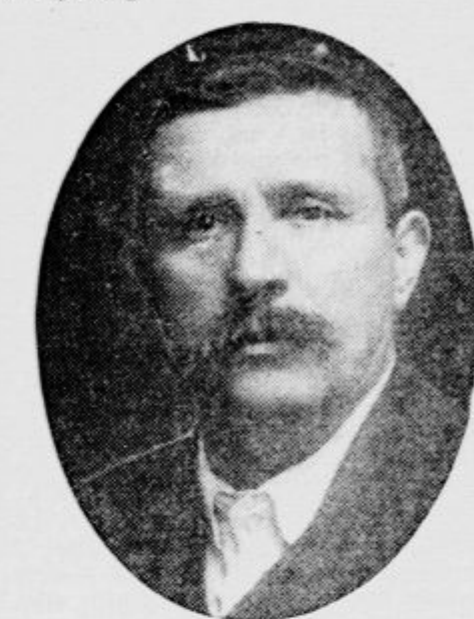
Dr. Stvanović in Pyk, Beograd

Smrt za Dolenjsko

velezaslužnega moža

Trebunje, 15. januarja

Davi je umrl po krajšem trpljenju na svojem domu posestnik in trgovec g. Josip Zupančič, župan, član občinskega sveta, odlikovan z redom sv. Save in s kolajno za državljanske zasluge. Zasluznjega moža bomo spremljali na zadnji poti na župnijsko pokopališče v Trebnjem v ponedeljek ob 10. dopoldne.

S pokojnikom iz ljubljane Trebnje in vsa Dolenjska moža, ki je za napredek kraja in Dolenjskega mnogo storil. Elektrifikacija pokrajine je velik uspeh njegovega dela. Spominjamo se še velikega zborovanja leta 1933, ko so se na pokojnikovo iniciativo ob prisotnosti bivšega bana dr. Marušiča zbrali v Trebnjem vsi župani Dolenjske in povzglasili svoj glas za njen napredek. Treba je bilo še obilo truda, potov in posredovanj, ki se jih pa Zupančič ni ustrašil. Naposled je Dolenjska dobila električno luč in z njo so dane vse možnosti njenega nadaljnjega napredka.

Kakor glede vprašanja elektrifikacije tako pa je pokojnik dosegel lepe uspehe tudi drugod. Njegov javni del, mnoge podpore in pomoči siromakom so zaslug njegove žilave vztrajnosti. Zato je njegova smrt bolelo odjeknila po vsej Dolenjski, zlasti pa v Trebnjem. Prizadeta bojo tudi mnoga društva, tako Sokol, gasilska četa in druga, ki jim je bil predsednik, odbornik in član. On je deloval povsod, njegova preudarna beseda je mnogo zalegla. Bil je pa tudi vedno vever in prijeten družabnik, prava dolenjska korenina, ki jo bodo številni njegovi prijatelji in znanci hudo ogrežali. Svojo življenjsko pot je zaključil mož, ki ni bil samo življenjski in sam delovni dan. Ni ga več, a tolaži nas dejstvo, da sadi njegovega dela ostanejo. Hvala mu za vse!

Ko žalujemo danes ob njem njegovi vdovi, se klanjajo spominu pokojnika tudi Trebnje in Dolenjska. Učledni družini naše iskreno sozlatje!

Zadnja pot

inž. Adolfa Peklarja

Jesenice, 15. januarja

Truplo inž. Peklarja je bilo v četrtek zvečer prepeljano iz Beograda na Jesenice na njegov rojstni dom. Okrog z zelenjem in živopisnim cvetjem odete kiste so razvstile goste množice ljudi, ki so se nemo poslavljale od mladega inženjerja, ki je po študiju komaj stopil v samostojno življenje, kjer ga je pri izvrševanju odgovornega poklica dohitela tragična smrt.

V petek popoldne se je izpred hiše zlasti vršil pogreb, kakršnega Jesenice še dolgo niso videli. Za križem in nosilec številnih vencev so stopali akademiki — slušatelji montanističnega oddelka ljubljanske univerze. Za njimi so korakali Sokoli in Sokolice v civilu z znaki in pevec jeseniške »Sloga«, za krsto in sorodniki pa g. inž. Zupančič kot zastopnik rudarskega glavarstva in številni vseučiliški profesorji. Zelo častno so bili zastopniki inženjerji, uradniki in delovnoje KID s pokroviteljstvom g. dr. Obenelom in inž. Petrovičem na čelu. Za njimi pa se je vila dolga vrsta ljudi, med njimi vilne osebnosti jeseniškega gospodarskega in kulturnega življenja.

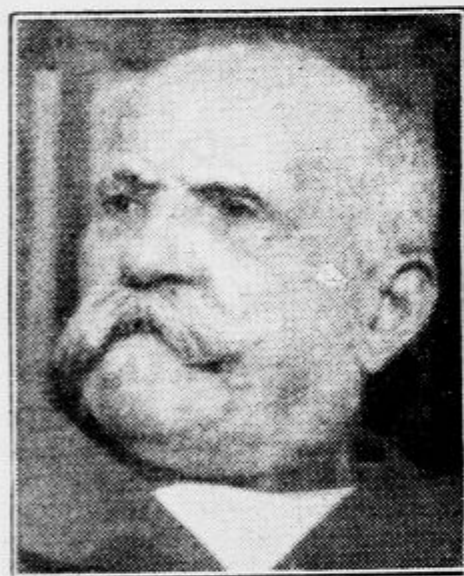
Pred hišo žalosti, pri kapeleci na pokopališču in ob ožrtjem grobu so pevec »Sloga« zapeli tri žalostinke. Ob pokojnika sta se z lepima govoroma poslovila univ. profesor inž. Gostiša in predsednik Kluba montanistov akademik g. Koželj, nato pa je mati zemlja sorojela truplo mladega inženjerja v svoje naročje.

lagoma razdirajo aranžmani, ko se poslavljajo velika platna od svojih časanih okvirov in se pripravljajo na pot v svoje domače kraje, nam šele živo stopa pred oči, koliko skrbnega, odgovornega, težkega dela je bilo položnega v organizacijo te razstave. Od umetnin, ki so večidel v cerkveni posesti, so se preproste kmečke vasi kaj težko odtrgale tudi samo za nekaj večji okras in ponos. Za nekaj časa so moral ponekod kar izprazniti svoje božje hrame, da so omogočili veliko spominsko prireditev v Ljubljani. Samo cerkve sv. Volbenka v Poljanski dolini n. pr. je poslala na razstavo pet velikih del. Zdaj se vračajo umetnine obeh bratov na svoja sveta mesta še povečane in proslavljene. Na razstavi so dale mnogim mladim umetnostnim zgodovinarjem novega ognja, da se bodo še z večjim zanimanjem lotili raziskavanja in spoznavanja njunega življenjskega dela. Poleg materiala, kar ga je pri nas doma, bo treba približe spoznati še njuna dela, razglednjaka onkraj meje, predvsem v Pragi, Kaiserslauternu, na Dunaju in v Parizu. Narodni galeriji se je odprla nova naloga, da svojo kolekcijo Šubicev popolni do take mere, da bo lahko vsaj na domačem velika razstava, ki jo imamo za sabo. Našim umetnostnim zgodovinarjem pa je po gradivu, kar smo ga vsaj od daleč spoznali naloženo, da oskrbe obirno, izčrpano monografijo obeh mojstrov.

Ceprav je bila razstava bratov Šubicev naša najlepša, najskrajnejše pripravljena prireditelj teh vrst doslej (z njo lahko primerjamo samo veliko zgodovinsko razstavo naše likovne umetnosti leta 1922, razstavo portretnega slikarstva 1925 in pa kolektivni razstavi Groharja in Kobilkeve 1926 in 1928), je po znanjem sijaju kajpak ne moremo primerjati z razstavami kakšnega Tiziana in Tintoretta v Benetkah. Takšne prireditve v Italiji imajo, razume se, svetovno značaj, a prav zato je z njimi zvezane mnogo več površine, priročnost turistike kakor pa resnične, intimne ljubezni do umetniškega dela. V tem pogledu so prireditelji razstave bratov Šubicev kljub trudu in stroškom, ki so jih položili vanj, z uspehom prav lahko zadovoljni. V teh dveh mesecih si je njuna dela ogledalo kakšnih 1800 ljubiteljev umetnosti iz Ljubljane, da ne štejemo skupnih obiskov, ki so jih prirežale šole, umetnikov, ki so zmerom iznova romali občudovat in študirati ob slavna mojstra, in obiskovalcev od zunaj. Da je naša javnost imela toliko razumevanja za razstavo bratov Šubicev, pa gre poleg njunemu umetniškemu delu zaslugi predvsem njuni človeški podobi, ki nam je ostala nič manj dragocena dediščina: saj sta brata Šubica kljub mameči slavi, ki jima jo je poklanjala tujina, do konca ostala dobra, zavedna rojaka Poljanske doline in naše zemlje.

Dvakrat osem križev

V Ljubljani na Poljanski cesti bo jutri praznoval svoj 80. rojstni dan in god g. Anton Vrhovec, brat pokojnega zaslužnega zgodovinarja Ivana Vrhovca. Slavljencec je vse svoje življenje neumorno delal ter s svojo življenjsko družico, katero pa mu je

ugrabil smrt že leta 1930, lepo vzgojil in preskrbel vse svoje otroke. Najstarejša hčerka Ana je soproga trgovca in gostilničarja Antona Novaka v Štepanji vasi, sin Anton, bivši bančni uradnik, je zdaj šef večjega podjetja v Beogradu, hči Marija ima trgovino, Geli je učiteljica na Dobjem, Drago arhitekt v Dravogradu, Ivanka trgovska sotrdujica. Janezu pa je oče uredil lep dom ter ga izučil v delikatesni stroki. Vzorni oče in gospodar Anton Vrhovec je že osmo leto priklenjen na posteljo, a prenaša voljno vse težave. Ostala sta mu krepka volja in blago srce do družine in do vseh, ki so potrebni pomoči. Najbolj je všečen v krogu svojih ljubih otrok. Ob jubileju mu iskreno čestitamo v želji, da bi popolnoma okrevljal ter preživel še mnogo zadovoljnih let.

Ljubljani slavi svojo 80. letnico gospa Antonija Grumova, po domače Gričarjeva Tončka. Mlada leta je preživela na svojem posestvu v Slapah pri D. M. v Polju. Bila je vzorna mati in gospodinja. Od osemih otrok jih živi še šest, slavljenska pa je tudi prababica. Starejši njen sin živi v Ameriki.

mlajši je gospodar na posestvu v Slapah, starejša hčerka ima trgovino v Gradcu, druga je gostilničarka staroznane gostilne Mužina, mlajši dve pa sta trgovki v Ljubljani. Gospa Antonija Grumova živi pri svojih hčerkah v Ljubljani, pridno še pomaga pri gospodinjstvu in v visoki starosti je vedra in čila. Naj bi taka ostala še mnogo let.

Na slovo dosti se enkrat zapela
nepozabno majsko pesem ljubezni

JEANETTE MAC DONALD IN NELSON EDDY

v glasbenem vefilmu

„BELI JORGOVAN“

Samo še danes ob 14., 16.30, 19. in 21.30 uri
Matineja po nižanih cenah ob 10. uri dopoldne

Tel. 21-24 ELITNI KINO MATICA Tel. 21-24

Domače vesti

ZIVLJENJE IN SVET

Naš tedenski obzornik prinese v prihodnji številki zanimiv članek iz fizionomije človeka »Zivljenjski tok«, nadalje poglavje iz novega spisa Josefa Ortega y Gasseta o Andaluziji, dalje članek o kitajskih kulturnih, Antona Lebeljaka slet s lasčiro v Tičistanu (Otoru Zupančiču za 80 letino), nadaljevanje povesti Jožeta Krivca »Minareva Nanaka« in Dumasovih »treh mišketarjev« z Norvežanovimi ilustracijami, članek »Snež v vseh barvah« in Iv. Podražna oeno Mrzelove knjige »Slog v Trlovičah«, Rubrike Fotoamatel Filatelija, Človek in kom in razne druge zaključujejo to primorzo ilustrirano številko priljubljenega ŽLSA.

★

* Ob 10letnici Slovenskega krožka na Dunaju. Ustanovljen 9. oktobra 1. 1927 bo slavil dunajski Slovenski krožek te dni svoj desettletni z letnikom, ki je zelo številčen, bo pod vodstvom prof. Viškovca igral njegovo obsežno skladbo »Slovansko fantazijo« in Čelčijevo »V samoti«. Solistične speve lo peja gđ. Toni Lutkova Gld. Ksenija Kuševa bo pela med drugim Lajčevičev »O, da deklir je« in Pavličev »Uspavanka«. Prof. Anton Trost bo igral Staničev »Priljudje« in svojo skladbo »Fantazijo slovenskih narodnih pesmi«. Tenorist državne opere Ant. Dermota bo pel Procha-kovo »Posle in o noč«. Krekovo »V brezmejnem tle in Devono« »Čor čez izaro«, društveni mešani zbor pa bo Hubadu »Luna sije« in »Ljubica, povej, povej«. Po koncertu bo domača zabava s plesom v vseh prostorih Narodnega doma. Okoli 1000 rodoljubov v domovini je prejelo prošnje za njihove pokrove naši koloniji na Dunaju. Po položnicah je prišlo do pika 849 Din. Lepa hvala. Ker ima društvo veliko izdatke, prosimo, naj niti ne pozabi nani. Če bi vsakdo postal le desetlet, bi dobili okrog 10.000 Din., kar bi bila velika pomoč društvu, ki vsakako zasluži nekaj pozornosti v domovini.

Zolca in jeter, žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna »Franz-Josefova« grenčica prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo »Franz-Josefovo« vodo zmehčano z malo tople vode zjutraj na prazen želodec.

Ug. trg. št. 15. 1938

* »Illustrirte Zeitung« v Jugoslaviji. Znan nemški časopis »Illustrirte Zeitung« je svojo največjo številko (13. januarja t. j.) »v«-viti Jugoslaviji — v zvezi z obiskom ministr. predsednika dr. Stojadinovića v Berlinu. Večje številke krasno reproduciranih ilustracij seznanja nemškega čitatelja s slikovito in pestro Jugoslavijo s krajinskimi in etnografskimi znamenji naše zemlje, vendar tu zmanjka kakšno polno bo iz Slovenije. Splošni članek o Jugoslaviji je prispeval dr. Karl Megele, ki za nas zanimale naše kulturne vrednote, in se je ratiš omejil na politični prikaz. Stotnik drž. vojnega ministrstva Theodor von Zeska opisuje v obilno ilustrirani članku svojo in moč jugoslovenske armade pisatelj Miloš Crnjanski pa je podal kratek opis osebnosti in življenja jugoslovenskega premijera.

DUH po izpuštanju telesa takoj in trajno odpravi SNAPODE, Varuje obutev in perilo. Zahtevajte v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in sličnih trgovinah. Drogerija Jancigaj Ljubljana, Krekov trg.

Reg. min. nar. zdr. 31316

* Novo poslopje veterinarske fakultete v Zagrebu. Vseučilišče v Zagrebu je dobilo kakor znano, državno podporo v znesku 25 milijonov iz iz teh sredstev bodo gradili najprej novo poslopje za veterinarsko fakulteto. V to svrhu je doletenih 9 milijonov. Novo poslopje bodo gradili na zemljišču v Heinzelovi ulici blizu nove klavnice, kjer je zida »sejmišče«. V novem poslopiju bodo namenišeni vsi administrativni uradi fakultete, ki so zdaj v glavnem fakultetnem poslopiju na Savski cesti. V novo poslopje pridejo tudi nekateri inštituti. Načrte novega poslopja je izdelal prof. tehnik na zagrebški univerzi Vrklan. Načrto so zidaj v Beogradu in ko bodo odobreni se bodo takoj lotili dela.

* Minimalne meze sezonskih monopolnih delavcev. Pri monopolni upravi so pomnožno poročevalce delavske organizacije, da bi se bili sezonskim delavcem v monopolnih skladiščih in tovarnih postajah priznala minimalna meza. Zidaj je monopolna oblast izdala naredbo, ki določa naslednje meze sezonskim delavcem. Ki so zaposleni na posajah ki prevzemajo tobač, in v obalnih skladiščih: vsi sezonski delavci, ki so dopolnili 18 let starosti ter so zaposleni v kraji, ki imajo manj kakor 5000 prebivalcev, dobijo kot minimalno mezo 2 din. na uro ali 16 din. na dan. Dolavci, ki so stari manj kakor 18 let, na dobivajo na uro 1.50 din. na dan 12 din. Ta naredba velja za vse delavce, ki so zaposleni že od 15. aprila lanskega leta. Diferenca jim bo izplačana tudi za nazaj.

* Ves ženski »roz žalnje za svojo pokojno zdravico«. V bolnišnici v Kruscu je umrla za pljučnico dr. Tatjana Korš, ki je bila zdravilna sestra zdravstvene zadruge v Alekandrovi. Vse o njeni smrti je globoko pretrpela ves okraj. Vsa župa žaluje za svojo požrtvovalno zdravico, ki je bila velika dobrotnica vseh bolnikov in revežev. Tudi v naših zdravstvenih in pomoči je v zapuščenih vseh obiskovala bolnike. Po njeno zdravico si je s svojo dobroto in požitvovalnost postavila najlepši spominik.

* Odlikovanje. Gasilska zajednica dravske banovine je te dni odlikovala ob dvajsetletnici požrtvovalnega sodelovanja g. Julka Kovacica, trgovca na Smartin-ki cesti v Ljubljani, z zlato kolajno. Imenovan je bil dolgoletni načelnik Gasilskega društva trga Vojnik, župni odbornik v Zalecu, po preselitvi v Ljubljano pa je ustanovil Prosvolno gasilno društvo Ljubljana-severni del. Bil je prvi načelnik tega društva, na zadnjem obnem zboru pa je bil izvoljen za častnega člana.

* Diplomirani so bili na pravni fakulteti ljubljanske univerze gg. Vodušek Valens, Prelovšek Borut, in Pezdrič Josip iz Ljubljane. Stare Leo in Stare Egon iz Lrs'a ter Pirek Edvard iz Novega mesta. Čestitamo!

Za PREDPUSTNE PRIREDITVE

nahavite papirnate čepce, girlande, konfete, serpentine, papirnate bombice, serviete itd. v papirnici

M. TICAR d. z. o. z. — LJUBLJANA
Društva — popusti!

* Vzor ljudskega učitelja in prvošolskega delavca je Arsa Nedč, ki je bil zdaj po 40 letni učiteljski službi upokojen in živi na svojem malem posestvu v Plaskovcu pri Tomoli, kjer je poučeval staro in mlado četrtoletna debla tega vzornega učitelja, ki je po vsej Sumadiji znan in spoštovan, je malo vasico poslalilo po vsej Srtaji. V vsej Sumadiji ni šole, ki bi se ponašala s tako lepimi satnim vrtni, kakor ga ima šola v Plaskovcu. Čika Arsa na poučnje kneti-tudi na svojem posestvu, ki je vzor naprednosti učitelja Nedč je je tudi junak iz svetovne vojne in podpolkovnik v rezervi. Za hrabrost na bojišču in za zasluženo prosvolno delo si je pridobil 20 odlikovanj. Trikrat si je za služil nagrado iz kraljevega fonda za zasluženo prosvolno delo, na »slajarskih in vrnarskih razstavah pa si je pridobil nad 60 nagrad in diplom. Eden izmed njegovih sinov študira na učiteljski, da bo dober očetov naslednik v poklicu.

* Društvo Zagrebških Slovencev »Narodni dom« v Zagrebu, sklicuje za dne 30. t. m. (nedeljo) ob 9 v svojih društvenih prostorih Kraljevi Marije ul. 8. VIII. redni občni zbor z dnevnim redom: pozdrav predsednika, Čitanje in overovanje zapisnika VII. rednega občnega zbora, poročila tajnika, blagajnika, knjižničarja, nadzornega odbora, sklep o absolutoriju, volitev novega odbora in predsednika, novega odbora raz-o-pišča in naizvolstva sprememba društvenih pravil in slučajnosti. Samostojni predlogi članov se morajo naznačiti odboru pisмено najmanj 8 dni pred občnim zborom.

* Smrti uglednega in zaslužnega Bosanca. V Banjaluki je umrl Muhamud beg Kulenović član nekdanje bosanske želne vlade. Pokojni Kulenović je bil eden od najstarejših muslimanskih intelektualcev v Bosni in Hercegovini. Visokozšolske študije je dovršil v Zagrebu, potem pa se je posv. t. političnemu delu. Nexaj let je bil v bosanskem deželnem zboru narodni poslanec, pozneje pa je vstopil v upravno službo in je služboval najprej v Banjaluki kot okrožni načelnik, več let pa je bil vodja kmetijskega oddelka nekdanje bosanske deželne vlade. Dosegl je starost 74 let.

* Iz slovenske Koroške. Na pokonališče v St. Jakobu v Rožu je bilo prenešeno iz šenruterškega pokonališča pri Celovcu truplo slovenskega slovničarja in pisatelja ter profesorja celovške realke Antona Janežiča. V St. Janžu v Rožu je umrl najstarejši prebivalec 90letni Hani Hafner, ki je še v jasni misli svojo majhno črdo in na paši veselo pr-peval Stirijski dnt pred smrtjo je še sam prignal svojo črdo iz Pod-inje vesj k svojemu sinu v St. Janž — Celovško predmestje Weidmannsdorf je nekot nosilo lepo slovensko ime Otčije. Okoličani pa ga že danes tako nazivajo. Pred dobrim pedesetletjem so tudi gospodariili močni in samozavestni slovenski kmetje in zalagali celovški trg s svojimi pridelki. Pa mestna bližina in izključno nemška šola sta ta rod raznarodili in izkoreninili, domovi so razpadli, ljudstvo na se je razkronilo po svetu ali življali življenje celovških protobrev. Mesto pa zalagajo — holgarski vrtnarji.

* Zanimljiva Angleža je obilnejši in radilnejši od našega Trezen, zdrav Anglež ve da si mora s svojim zajtrkom pridobiti potrebno hrano za pol dneva. Mi na nimamo ne volje in tudi ne časa za obilne angleške zajtrke. Zaradi tega bi morali za zajtrk vzeti »kodelico koncentrate« iz hrane Ovomaltine, ki ima izvrstan okus in se lahko prebavlja.

* Popravi V našo petkovo križanko sta se vrinili dva napaki. Pravilno bi se moralo glasiliti pod 30. vodoravno: vzklil in pod 28. navpično: omleten za oko.

* 25. dražba »Divje koze«. Vseh vrst kožuhovalno sprejemna tovska prodajna organizacija »Divja koza« Ljubljana, Velesejem za prvo letošnje dražbo ki bo 24. t. m. Kar imate blaga ga takoj odpolžite. »Divja koza« je lovska prodajna organizacija, zato služi izključno koristim našega lovstva.

* Srebrne listice. Na razna vražanja tavljata farma srebrnih listic v Skofji Loki, da prodaja krzno listice, dohler traža zaloga ne samo krznomerjem temveč tudi privatnikom.

* Lastni interesi veleavaj »vsk mu bolnik«, ki se želi rešiti astme, boleznj plinč in podonnega zla, da se poslužj ponudbe tvrdke Puhlmann & Co. Berlin 614. Mitegrastasse 25.23a, ki obtožja že mnogolet ter razpošlja brezplačno poučno hrastvo s slikami. Pazite na oglas na strani 7.

ENENCA ZA RIAM IN LUBIJA

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo. 3

* Tuji državljani v Sarajevu. V Sarajevu že od nekdaj živi veliko število tujcev. Ob koncu lanskega leta so našli 2221 tujih državljanov. Med njimi je seveda največ emigrantov iz Rusije, število pa so zasloplaji tudi Čehi, Turki, Nemci in Albanci. Skoraj iz vseh evropskih držav je nekaj v Sarajevu živelo pripadnikov.

* Za 4 dni v Gorico — Trst z avtom po Vipavski dolini 30. t. m. do 2. februarja. Prilagite se takoj za podrobna navodila na naslov: »Družisveče, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Sovražnik sem kašlja, zime

Bronhi

bonbon
mi je
ime.

* Poškodovanje železniških vozov za smučanje V poslednjem času je železniška uprava ugotovila, da so rezali potniki v smučarskih vagonih jermenčke in trgali železne spočke pri napravah za pritrjevanje smučj. Nadalje so se našli smučarski vagoni z zlomljenimi ročicami pri napravah za okna. Po sledovih se vidi, da potniki s silo in celo s čevlji odmirajo primrzene šipe ali pa okvire ob vodilu. Vedeti je treba da ni potrebno snuščati oken na vhodnih vratih zaradi odmrzanja vrat od znotraj ker je na notranji strani ročica, s katero se lahko zapah odpre. Da bi železniška uprava tudi s svoje strani pripomogla k podvigu našega zimskega sporta, je pred letom dni izročila prometu 10 modernih in vsem sodobnim zahtevam ustrežajočih vozov s čimer je poskrbea za čim udobnejši prevoz smučarjev. Zato se potniki pozivajo, naj ne poškodujejo železniških vagonov in da prijavljajo sprevidnikom vsakega, ki bi povzročil kakršnokoli škodo na d. zavni inmovini. Če se bodo poškodbe kljub temu ponavljale, bo železniška uprava prisiljena vozove vzeti iz prometa, s čimer bodo prizadeti prav naši smučarski krogi.

* Pri zajtrku in mošnjah v prehavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožlove grenčice.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

— Kino Narodni dom prikazuje danes kranjski film iz Schubertovega življenja. »Pri treh mladencih«. Prihodnji spored, najlepši film sezone, ki je povsod dosegel največji uspeh, »Pater Volche«.

Z Jesenic

— Zvočni kino Radio predvaja danes v nedeljo ob 3. uri pop. in 8. zvečer originalni sovjetskoruski vefilm »Žena za 1000 rublje« (Pepo). Med dodaki tudi glasbeni film »Crni jazz« in Paramountov zvočni tednik.

Iz Hrastnika

h— Občni zbor hrastniške podružnice Sadržarskega in vrtnarskega društva se je vršil minilo nedeljo v deški šoli. Pred občnim zborom je prodaval sreski kmetijski referent g. Zupan iz Laškega o važnih delih pozimi in v zgodnji pomladi v sadovnjaku. Občni zbor je soglasno izvolil navzočnega hrastniškega blagajnika in soustanovitelja, upokojenega žolskega upavitelja g. Frana Lebra za svojega častnega člana. Prvemu podružničnemu častnemu članu je bilo poklonjena v spomin lepa slika s podpismi vseh navzočnih članov.

h— Smrtna kosa. Na Logu je umrla 74-letna Franciška Zupetova, žena upokojenega rudarja. Račno so pokopali v petek popoldne na dolskem pokopališču. Spremljala jo je rudniška godba.

— Pred tremi tedni se je napotil v Paradiškat dela 17-letni mladenec Tone Jakup. Te dni pa je prišlo iz Paratina poročilo, da je tamkaj umrl — Obema pokojnikom blag spomin! Prizadetim naše sožalje!

h— Sprememba posesti. Hišo upokojenega učitelja in posestnika g. Miloša Roša je kupila Trbovelska premogokopna družba za svoje uslužbce.

h— Občni zbor občnega odbora Rdečega križa je bil v petek. Poročila funkcionarjev so bila vzeta z odobravanjem na znanje. Med drugim je bilo sklenjeno, da se povabijo vsa društva in nameščeno, stvo vseh treh industrijskih podjetij in državnih uradov da pristopijo k društvu. Nadalje se pripravila skupna akademija hrastniških društev v prid Rdečemu križu. Namerava se crileviti v marcu higijenska razstava. Pri volitvah sta bila izvoljena dovedanja upravni in nadzorni odbor z g. Zelinkom na čelu.

h— Občni zbor gasilščke čete bo danes 16. t. m. ob 15 v deški šoli.

Iz Novega mesta

n— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 15. 18 in 20.15 zabavni zvočni film »Mr. Dolar na Dunaju« (Naj-srečnejši zakon na svetu). Predigra: Paramountov zvočni tednik.

Iz Krškega

kr— Odlikovani za zasluge ki si jih je pridobil za Rdeči križ, je glavni odbor RK v Beogradu podelil zlato kolajno g. dr. Dragutinu Vidmarju, reskemu s. itelnemu referentu v Krškem. S srebrnim križem za zasluge na gasilskem področju pa je bil odlikovan upravnik pošte g. Jožko Rep v Leskovecu. Čestitamo!

kr— Ravljenova »Zgodbe brez groze«. Kdor se zanima za lepo knjigo, jo lahko dobi pri donosniku »Jutrac«.

kr— Električna tuda na kolodvoru. Kakor doznavamo, bo v kratkem napeljana električna tuda na postajo Videm—Kriko. Ob tej priliki ponovno prosimo, da se odločilni činitelji zavamejo tudi za to, da se namesti vsaj dvoje ali troje javnih svetilk od kolodvora do mostu, zlasti pri železniškem prelazu Krška občina je že storila svojo dolžnost, ko je razsvetlila vse cesto in most do »Sajerske« strani. Naj bi se še videnska občina zagnala, če hoče kaj računati na tuiški promet.

kr— Led na razpolago. Vanka reč ima svojo solženo in senčno plat. Jeceni smo se Krški jezici nad komurko nadlavo ki je imela svoja lada v starih vodah, ki jo je zakrivil rečunfani steneh ob Savi. Pozimi na ti novi barili povzročajo tudi mnogo zadovolstva. Zapravo smo mesarjem in očetim nražjem ki si no mili volji lahko naselili ledu zastani. Raven tega na je dohila tudi mladina prav prične s. Isaljška ob Savi.

* PURNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes 15.15 in 20.15 krasno filmsko komedijo »Hrepenjenje«. Za dodatek nov Paramountov tednik.

Samo še kratek čas imate priliko, da se po nižji ceni naročite

na monumentalno

SVETOVNO ZGODOVINO

ANGLEŠKEGA PISATELJA

H. G. WELLS

ki je izšla pri naši založbi v treh velikih in debelih knjigah, tiskana na finem papirju, bogato ilustrirana, z mnogimi zemljevidnimi kartami, s popolnim registrom, krasno opremljena in v lepem prevodu

MILENE MOHORIČEVE

Subskribirajte na to veliko delo bo trajala le še malo časa, najdlje pa do 1. marca 1938. Pozneje bo knjiga veliko dražja, zato opozarjamo vsakogar, ki se zanima za to edinstveno veledelo, da se nani naroči takoj. — O vsebini in opremi te knjige naj na kratko spregovore naslednji odstavki:

H. G. Wells, znameniti angleški pisatelj, predsednik svetovnega Pen-kluba, je izdal to delo v knjigi prvič leta 1922. Zato ta prva izdaja je vzbudila v Angliji in po vsem svetu ogromno pozornost. Največji pisatelji so pisali o njej navdušene ocene. Takoj so jo začeli prevajati skoro v vse jezike, med prvimi, ki so jo prevedli, so bili Japonci. Pozneje so v velikih nakladah izhajale zmerom nove dopolnjene in popravljene izdaje. Zadnja, nainopolnejša je izšla v Angliji 1. 1932 in po tej izdaji je prevedena v slovenščino, tako da je slovenska izdaja gotovo ena najboljših prevodnih izdaj te knjige. O vsebini naj povdarimo najprej, da to delo ni nikakršna učeniška knjiga, marveč je živo in zanimivo pripovedovanje, kako se je razvijal svet in človekovo življenje na njeni. Pisatelj nam v preprosti, vsakomur razumljivi obliki podaja teorijo o svetu, kakršen je bil še predno in budo na njem življenje, nato, kako so se pojavile na njem rastline, živali in končno človek. Šele po tem zanimivem orisu predelke dobe, preide pisatelj k očrtu človeške zgodovine. Sezanja nas z najstarejšimi naščami človeških okostij, s sledovi prvih primitivnih v temno preteklost odmaknjenih kultur in se tako približuje zgodovinskemu doham, ki so nam že bolj znane. Pred očmi nam vstajajo kulture: Židov, Grkov, Indijcev, Kitajcev, Rimljanov, Asircev, Perzijcev, Mongolov in končno naša krščanska evropska kultura. V napeti in pretresljivi obliki nam podaja vse navzajneje zgodovinske dogodke, ki so odločilno vplivali na razvoj človeškega rodu in njegovih kultur. Nikjer ne naštevajo zgolj suhih, mrtvih letnic, marveč nam kot pravi pripovednik pripoveduje zgodovino od početka življenja pa do današnjih dni. Knjiga se zaključuje z odstavkom »Pogled v prihodnost človeštva«.

IZ VSEBINE KNJIGE.

Da bi si bralec ustvaril vsaj približno sliko o delu, naj tu navedemo nekaj naslovov iz knjige: Svet pred nastopom človeka — Zemlja v prostoru in času — Okamenela zgodovina — Prva Evropa — Zmaji — Prve ptice — Razdobje stisk in smrti — Doba sesalcev — O izvoru človeka — Svet pred petdeset tisoč leti — Nastop nam podobnih ljudi — Doba poljedelstva se začne — Potop sredozemske nižine — Primitivna filozofija — Strah in upanje v religiji — Zvezde in letni časi — Glavna človeška plemena — Človeški jeziki — Prve civilizacije — Sumerici, Asirci, Kaldelci, Indijci — Naistarejša zgodovina Kitajske — Legenda o Atlantidi — Pomorska in trgovska tuestva — Pisave — Bogovi, zvezde, svečniki in kralji — Prvi sužnji — Judeji — Grki in Perziji — Grške miselnje, književnost in umetnost — Življenje Aleksandra Velikega — Filip Macedonski — Znanost in vestro v Aleksandriji — Nastanek in razširjenje budizma — Vzpon in propad rimskega imperija — Vznik krščanstva in propad zapadnega sveta — Jerus Nazareški — Zgodovina Azije v času propadanja zapadnega in bizantinskega sveta — Zoroaster — Hunska plemena v centralni Aziji in Indiji — Dinastiji Han in Tang na Kitajskem — Mohamed in islam — Krščanstvo in krizanske vojne — Mongoli — Velika država Džingis Kana — Cigani — Preporod zapadne civilizacije — Evropa začne misliti samostojno — Papir — Protestantizem — Renesansa — Amerika vstopi v zgodovino — Karl V. — Doba veselij — Nizozemska — Angleška — Zmehsnave v Nemčiji — Poljska — Rusija — Nove demokratske republike v Ameriki in Franciji — Življenje Napoleona Bonaparta — Resnica in domišljija v 19. stoletju — Katastrofa modernega imperijalizma — Svet po vojni — Pogled v prihodnost človeštva. — Poudarjamo, da te tu navedenih je mabah del naslovov, ki jih nosijo poglavja. Če bi hoteli ponatisniti vse naslove, bi morali izrabiti za to skoro ves prostor tega oglasa od kraja do konca.

OPREMA KNJIGE

Wellsova »Svetovna zgodovina« je izšla v treh zajetnih knjigah, ki obsegajo s slikami vred okoli 1700 velikih strani. Tiskana je z lepimi črkami, na finem brezlesnem papirju. Knjigi je priložen 20 strani obseajoči register, v katerem so po abecedi urejena imena, kraji in važni dogodki, tako da bralec lahko ob vsaki priliki brez lista-nja poišče v knjigi, kar želi.

SLIKE V KNJIGI

Kljub temu, da so slike v knjigi strašno drage, je založba storila vse, da je knjiga tudi v tem pogledu na višku, lahko rečemo — razkošna. Opremljena je z mnogimi zemljevidnimi kartami, diagrami, risbami v tekstu, in z okoli 300 slikami na posebnem papirju za umetniški tisk. Vseh slik v knjigi je okoli 500. Tako ilustrirane knjige so bile in bodo nemara še dolgo redkost na slovenskem knjižnem trgu.

VEZAVA KNJIGE

Knjige dobite lahko vezane v platno ali polusnje. Na elegantnih temno modrih platnatih platnicah se okusno odražajo zlati in rdeči napis. Polusnjena vezava pa ima hrbet iz finega rdečega usnja z zlatim in črnim tiskom, platnice pa so prevlečene z najfinejšim črnim platnom, na katerem je zlat tisk. Vsaka knjiga je ovita še z močnim in lepo izdelanim varovalnim ovitkom.

CENE KNJIGI

Glede na ogromni obseg, številne slike in sijajno opremo je knjiga izredno poceni. Do zdaj ne poznamo še nobene slično solidne inozemske izdaje te knjige, ki bi bila tako poceni kakor je slovenska, čeprav je to delo izhajalo drugod v ogromnih nakladah. Kdor naroči knjigo takoj, jo prejme pa še po nižanih subskripcijski ceni, ki znaša:

za kompletno delo (vse tri knjige) vezane v platno Din 450.—
za kompletno delo (vse tri knjige) vezane v polusnje Din 510.—

Subskribirajo bo zaključena najpozneje do 1. marca 1938, in tedaj bo knjiga veljala:

kompletna (vse tri knjige) vezana v platno Din 510.—

kompletna (vse tri knjige) vezana v polusnje Din 560.—

Vestni plačniki naroče »Svetovno zgodovino« lahko tudi na 10 obrokov po Din 45.—, oziroma po Din 51.— mesečno.

Izpolnite torej spodnjo, naročilnico in jo še danes odpolžite na naš naslov. Prejeli boste delo trajne vrednosti, ki vam bo v veselje in v razvedrilo, ki bo razgnilo pred Vami zagonetno, s trpljenjem, boji in zmagami, z nadlogami in krvjo prepojeno, a vendar čez vse veličastno in upanjá polno d'amo našega zemeljskega življenja. Vam in Vašim svojcem bo odpirala široke razglede in bo, končno, tudi v okras Vašemu domu.

ZALOŽBA MODRA PTICA

V LJUBLJANI

CESTA 29. OKTOBRA ŠT. 3. — TELEFON 3163.

Tu odrežite!

Naročilnica

Založbi »Modri ptici« v Ljubljani!

Spodaj podpisani se naročam na Wellsovo »Svetovno zgodovino« za subskripcijsko ceno. Pošljite mi jo vezano v platno* — v polusnje* za Din 450.—* Din 510.—*. Plačal jo bom takoj* v 10 obrokih po Din* mesečno. Dokler ni knjiga docela plačana, ostane last založbe in si je ne smem odtujiti. Pošljite mi takoj položnico, da na-kažem 1. obrok, nakar mi pošljite knjigo. Naročilo je zame nepreklicno.

* Neplačano črtajta.

HERSAN CAJ

UČINKUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.
POMAGA pri arteriosklerozi in hemoroidih.
OLAJŠA muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.
UBLAZUJE obolenja pri mesečni čistili in menzi.
OSTRANJUJE motnje debelosti in vasa de sive.
Dobiva se v vseh lekarnah!
Reg. S. br. 1930/930

Iz Ljubljane

u— Dar kraljice Marije krovcu Martnu Sušniku. Kdo ga ne pozna, Martina Sušnika, krovca in tesarja iz šentjakobške fars, ki je kljub visokim letom že kdo ve kolikokrat splezal na vrh zvonika farne cerkve, da izobesi trobojnico, kadar gre za kakršnoli naroden praznik? Človek polagoma obnemore za težko delo, pa so Sušnika dobri gospodje priporočili kraljevskemu dvoru za majhno podporo. Po naročilu Nj. Vel. kraljice Marije je nedavno prispela na naslov skromnega, prostodušnega starčka pošiljka vsake vrste živil, moka, sladkorja, fižola, riža, soli. Martin Sušnik je bil iskreno vesel darila pa se je odločil, da v zahvalo pokloni velikodušni vladarici sliko, ki ga prikazuje, kako je prav za praznik kraljevske poroke nesel jugoslovensko zastavo na stolp šentjakobške cerkve. Kar se tiče plezanja na vrh enega najvišjih zvonikov naših cerkva, ima Martin Sušnik že majhen jubilej za seboj. Nič manj ko 50 krat je že izobesil zastavo vrh šentjakobškega stolpa, da je zavilrala narodnim praznikom v pozdrav.

u— Diploma za dr. Nika Zupančiča. Mestna občina Metlika je nedavno izvolila bivšega ministra dr. Nika Zupančiča, sedanjega direktorja Narodnega muzeja, za svojega častnega občana. Diplomsko, lepo umetniško delo, je napravil slikar Maksim Gaspari. Diploma je razstavljena v izložbi trgovine P. Magdič na Aleksandrovi cesti.

L. Mrzel,

BOG V TRBOVLJAH

Karton 60.—, platno 70.—, bibliofilska izdaja 150.— Din

ZALOŽBA „TRBOVLJE“ — LJUBLJANA, GAJEVA 9.

u— Jubilej vrliga moža. Sedemdeseto leto starosti je dopolnil te dni upokojeni železničar Anton Gerl, ki si je s svojim lepim začeti pridobil mnogo iskrenih prijateljev. Iz svojega rojstnega kraja Loža pri Cerklji je kot deček odšel v Banjaluko in se tam izučil mizarске obrti. Ko se je po letih vrnil v domovino, je stopil v železniško službo kot proizvodni čuvaj. Vozno je vršil svojo službo do leta 1931, ko je bil upokojen. Sedemdesetletnico je praznoval v lastnem domu v Mostah. Berenkarjeva ulica št. 30 v krogu svoje družine: soproge Katarine, sina Ljupeta ter hčerk Pepee in Mice. Mož je še čil in zdrav ter poln humorja. Zelimu mu še mnogo let.

u— Predavanje Prirodoslovnega društva. V ponedeljek 17. t. m. bo predaval ob 20. v dvorani Delavske zbornice univ. docent dr. phil., med. et. tech. Ljislav Klinc o vitaminih. O teh za človeški in živalski organizem neobhodno potrebnih snoveh, katerih število rase z novimi raziskavami odkriva iz leta v leto. To predavatelj na poljudno-znanstveni način povedal mnogo zanimivega in bo prav nazorno pokazal, kako hude posledice zadenejo organizem, če v njegovi hrani ni zadostne množine tolst. Ljupčevin in drugih, zlasti pa če mu primanjkuje vitaminov. Predavanje bo v enaki meri važno za preprostejša človeka kakor tudi za izobražene. Ker bo obisk brez dvoma zelo številčen, svetujemo, da si nabavite vstopnico pravočasno. Zaradi tega bo blagajna odprta že pred pol 20. uro. Vstopnina 2, 4 in 6 din.

Reprezentančni ples

juristov
1. II. 1938 v Kazini

u— Vsa znatna lepota narodnih pesni se odkriva čele na veliki prireditvi, kjer se noše kosajo med seboj. Najstarejša in tudi najlepša takšna prireditev je v Ljubljani brez dvoma vsakoletni večer Jadranske straže. Letos bo 5. februarja na Taboru spet zbral najkrajše noše slovenskih narodov, predvsem pa seveda spet pokazal vse čare ljubljanskega plesa in avbha. Že zaradi noš mora biti Jadranski večer blestel. Da pa narodne noše in tudi najmodnejše toalete pridejo do svoje polne veljave, mora biti pod avbami in frizurami tudi dosti židane volje in zato ljubljanski krajevni odbor Jadranske straže že davno vse skrbno pripravlja, da bošte na njenem večeru na Taboru gotovo sijajno razpoloženi. Vse dame pa, ki razpolagajo z narodnimi nošami, jugoslovenskimi ali drugimi slovenskimi, se prijazno vabijo, da se z njimi postavijo na tem večeru.

Prej ali slej
boste tudi
vi gospa
nosili samov
TRIPO PERILO

Kuhanje na električnih ploščah SE VRSI

vsako sredo ob pol 17. Gradisce 14/L
Gospodinja vabljeni!BOUVIER
VINO V STEKLENICAH
GORNJA RADGONA

u— Posebnosti in zanimivosti kvarnerske flore in vegetacije. O tem bo v torek 18. t. m. ob 18.15 predaval v mineraloški predavalnici univerze pod okriljem Prirodoslovnega društva univ. docent g. dr. Stefan Horvatič. Predavanje bo lep prispevek k poznavanju našega Jadrana in zaradi tega so vabljeni vsi, ki se zanimajo za njegove posebnosti in lepote. Udeležencem bodo na vpogled suhi primerki teh redkih rastlin, ki morda ne rasejo nikjer drugod na svetu. Vstopnina bo 2 in 4 din.

u— V spomin Ivanu Ureku. Pred dnevi je preminil podpredsednik finančne kontrole v pokolu g. Ivan Urek. Rainki je bil plemenit človek in značajan. Nemogoče se mu je zdelo, da je lahko človek do sočloveka krivičen. Kadarkoli je začutil krivico, ga je to spoznanje sililo bolelo. Sovražil je hianšino in kot poštnjak ni klonil nikdar. Njegovo glavno načelo je bilo: »Vse za Jugoslavijo«. Bil je iskren nacionalist in odločen naprednjak. Dokler ga ni huda bolezen priklenila na posteljo, se je z mladeniško navdušenostjo udeleževal vseh narodnih manifestacij. Že ko je ležal bolan, se je živo zanimal za nacionalno gibanje in vsak najmanjši uspeh ga je silno razveselil. Vse otroke je vzgojil v strogo nacionalnem duhu. Lepi pogreb je dokazal, kako spoštovanje, je užival med vsemi, ki so ga poznali.

u— Akademski pevski zbor obvešča svoje člane, da bo danes ob pol 10. dopoldne obvezna skupna vaja v lalkovski dvorani univerze. — Odbor.

L. Mrzel,

BOG V TRBOVLJAH

Karton 60.—, platno 70.—, bibliofilska izdaja 150.— Din

ZALOŽBA „TRBOVLJE“ — LJUBLJANA, GAJEVA 9.

u— II. literarni večer primorskih pesnikov in pisateljev bo priredilo društvo »Tabor« v četrtek 20. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Uspeh, ki ga je doživel prvi večer, bo tudi sedaj privabil množico ljubiteljev naše besede in naše zemlje. Zaradi velikega zanimanja vabimo, da si vsakdo preskrbi vstopnico že v predprodaji v društvenem tajnistvu, Nunska ul. 3 vsak dan ob 18. do 20. Vstopnice so po 3 din sedeži, stojišča po 2, dijaki 1 din. Čisti dohodek je namenjen v socialne namene.

u— Hrvatsko kulturno društvo »Napredak« v Ljubljani priredi v soboto 20. t. m. »Eltini hrvatski ples« v veliki dvorani Kazine. Pričetek bo ob 21.30. Mimo drugih umetnikov bodo nastopili iz Zagreba gospa Ljilja Doroghi in ga. Nevenka Perko ter prof. M. Požaić. Oblika: narodne noše, odnosno večerna plesna. Vstop samo proti numeriranim vabilom. Reklamacije se sprejemajo dneвно vse dan na telefonu št. 38-26 odnosno ob 18. do 19. ure v društvenih prostorih, Kolodvorska ulica 18 (dvorišče). Podrobnosti programa bodo objavljene v teku naslednjega tedna. Za prireditve vlada že sedaj veliko zanimanje tudi izven Ljubljane ter je osnovan poseben odbor, ki bo na postaji sprejel goste.

u— Zdravniška zbornica vabi vse svoje člane k udeležbi pogreba g. univ. prof. dr. Alfreda Šerka danes ob 14. iz Gregorčičeve ulice 13.

u— Jadranska straža opozarja svoje članstvo na velezanimivo predavanje, katero bo imel v okvirju Prirodoslovnega društva g. dr. S. Horvatič o temi: Posebnosti in zanimivosti kvarnerske flore in vegetacije. V tem predavanju bo predavatelj pokazal težko življenjsko torbo rastlin na obalnih skalah kvarnerskih otokov. Predavanje bo v torek 18. t. m. ob 18.15 v mineraloški predavalnici na univerzi. Vstopnina 2 in 4 din.

u— Danes popoldne vsi v šentjakobsko gledališče! Do solz se boste nasmjali, ko bo ste gledali, kako sta se vgnezdila v tujem stanovanju nalakar Makš in njegova nevesta Silva. To je zadnja uprizoritev veseligrskega »Nobene žene več«. Začetek točno ob 15.

u— Planinski ples priredi SPD v Ljubljani v torek 1. februarja t. l. ob 20. uri v Sokolskem domu na Taboru. Vsi tisti, ki so prejšnja leta obiskovali tradicionalno planinsko prireditev, bodo tudi letos radi prišli. V krogu planincev mora vsakdo, hočeš, nočeš, postati dobre volje. Prireditev SPD je zato priljubljena in vedno dobro obiskana. SPD tudi članom v predprodaji znižano vstopnino. Čisti dohodek se bo porabil za delno kritje stroškov za popravila planinskih postojank in planinskih potov. Planinci, pripravite se na planinsko prireditev.

u— Tapetniški strokovni tečaj. Banske uprava priredi v zvezi z Združenjem tapetnikov v Ljubljani v času od 28. februarja do 31. marca pettedenski celodnevni strokovni tečaj s teoretičnim in praktičnim poukom. Tečaj je namenjen tapetniškim mojstrom in pomočnikom. Obravnavali se bodo teoretično in praktično vsi predmeti, ki spadajo v tapetniško stroko. Glavni predmeti tečaja bodo: blazinjenje v teoriji in praksi, geometrično risanje, prostoročno skiciranje, risanje in detaliranje oblažine, nega pohištva, perspektivna konstrukcija, kalkulacija, blagoznanstvo, razlaga o državi — in zakonodarnstvu in drugo. V tečaj bodo prepuščeni samo tapetniški mojstri in pomočniki in je njih število omejeno na 30 tečajnikov. Rok za prijavo je do 1. februarja. Vpisnina znaša 100 Din, učnina pa je določena na 300 Din. Za ceno in dobro hrano, sploh za vso oskrbo je preskrbljeno. Podrobneje podatke daje uprava združenja (Danilo Puc, Slomškova ul. 9.), kamor je tudi naslavljati prijave. Obenem z prijavo je nakazeti tudi vpisnino 100 Din po položnici na bekovni račun št. 12767.

Največji film sezone!

Olivia de Havilland in Errol Flynn.

Predstave ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.
Vstopnice kupite v predprodaji — ker je zanimanje za ta program ogromno!

Kino Union

Telef. 22-21

Ob 10.30 dop. matineja KRALJEV TENOR

Smeh in duhovita komika! M. Eichberger, L. Slezak

u— Zalni sprevod pokojnega univ. prof. dr. Alfreda Šerka gre mimo univerze. Člani proforskoga kolegijsa se zbera pred univerzo (ne pred domom), kjer bo slovo (govor in petje).

u— Narodno železničarsko glasbeno društvo Sloga priredi dne 12. februarja na Taboru veliko predpustno zabavo s plesom, na kateri bodo neumorno igrali celotna godba na pihala, jazz in kmečki šramel. Za prvostvorna jedila in pijačo bo preskrbljeno. Na to prireditev opozarjamo, že danes vse prijatelje splošno znane in priznane železničarske godbe »Sloga«.

u— Karl v. Baltz je imel razpredano Bechsteinovo dvorano. Po pravici. Kajti on je danes eden med najboljšimi — tako poroča o tem umetniku, ki si postopoma utira pot k pridobitvi simpatije med koncertnim občinstvom, berlinski »Angriff«. Ne zamudimo tedaj priložnosti, ki se nam nudi v petek 21. t. m. in pojdemo, da zopet enkrat uživamo nekaj prave violinske umetnosti.

u— Za dom slepih v Keferju je daroval g. Franc Bidovec rudniški blaginjak v pokolu, Ljubljana, namaslo vena na krsto blagopokojni gospe Izavi Dolničarjevi Din 100. Denar je na razpolago v blaginji »Jutras«.

u— Razstava načrtov za mestno trnovsko otroško zavetišče in za vojaški spomenik pri Sv. Križu je v Jakopičevem paviljonu do vstetega 24. t. m. vsak dan. Razpis natečajev je pokazal veliko zanimanje arhitektov za dane probleme, zato je ogled razstave jako zanimiv in poučen.

u— Opozorilo. Ker se širijo govorice, da sem se jaz s svojo cvetličarno »Split« preselila iz Francišanske ulice in da je bila gospa Hvala Fani družabnica moje cvetličarne, opozarjam, da so te govorice neresnične. Jaz vodim ves čas cvetličarno »Split« sama in se ta nateja še vedno v Francišanski ulici. Gospa Fani Hvala pa nikoli ni bila moja družabnica. Cvetličarna »SLITE«, Ivanka Benedik, Ljubljana, Francišanska ul. 8.

u— Lutkovno gledališče Sokola I na Taboru vprizori danes ob pol 16. krasno lutkovno igrjo »Peterčkov poslednji sanje«, katero je spisal direktor naše drame, gospod Pavel Golia. Je štiridejanka, v kateri nastopi tudi kralj Matjaž s svojo ženo in hčerko Alenčico. Prav prisočno delo s siroto Peterčkom bo gotovo vsakomur všeč. Igra tudi mladinski orkester. Vstopnice 5, 4, 3, 2 din se dobe tudi v predprodaji danes ob 11.—12. Lahko tudi telefonično.

u— Plesni zaved »Jenke« v Kazini še spremlja novinec-dame in gospe v začetni plesni tečaj vsak ponedeljek ob 20. uri. Vsako nedeljo ob 15. »Popeladanski ples«. Vsak torek in četrtek nadaljevalna tečaja s punkom novosti. Posebne plesne ure in informacije vsak dan. Diski ponost. u— Nadaljevanje plesne šole Grafika »Sveboda« bo izjemoma danes ob 8. v dvorani Delavske zbornice.

ZVONIKI KINO SOKOLSKI DOM

V SISKI — TELEFON 41-79

Duhovita komedija

Otroci sreče

Lillian Harvey — Willy Fritsch — Paul Kemp

Dve uri smeha in zabave!
Predstave v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. v ponedeljek ob pol 9. uri.

Opozorjamo na novo telefonsko številko 41-79

u— Film in roman o Kitajski. Te dni bo imela ljubljanska publika priliko vide ti film »Dobra zemlja«, ki je narajan po slovečem in enako naslovljenem romanu, ki ga je napisala ena najznamenitejših svetovnih pisateljic Pearl S. Buck. Pisateljica je po rodu sicer Američanka, toda, ker je hčerka protestantskega misijonarja, ki je misijonarji na Kitajskem, je preživela mladost in tudi večino svojega ostalega življenja na Kitajskem. Bila je profesorica na Sanghaiski univerzi. Kot taka se je docela seznanila z življenjem kitajskega človeka. Vžvela se je v njegove navade in običaje, v njegovo miselnost in duševnost tako zelo, da je postala s svojimi knjigami najboljše in naznanimajše tolmač tega ljudstva. Roman »Dobra zemlja« je roman o kitajskem kmetu Vang-Lungu, ki postane pozneje bogataš, o njegovi ženi, ki pomaga možu do bogastva, a ki jo pozneje zavrne in si vzame še drugo ženo, in končno roman o Vang-Lungovih sinovih, ki ne znajo ljubiti zemlje, kakor jo je ljubil njihov oče. Iz vse knjige diha od začetka do konca oziroma kitajske zemlje in življenja na njej. Suša, kobilice, strašne povodnje, nepopisna lakota, roparji, vse to nadloge besne preko kitajskega človeka, ki živi svoje strasti, upov in obupov polno življenje. »Dobra zemlja« je prevedel v slovensčino prof. Stanko Leben, izdala pa jo je Modra ptica. — Knjiga stane broš. 60 din, vezana v platno pa 80 din. Dobi se v knjižarni »Tiskovne zadruge« v Ljubljani, Selenburgova ul. Kdor bo prečital knjigo, preden bo šel gledat film, bo grandiozno filmsko delo vse bolj do umel, kakor oni, ki romana ne poznajo.

u— Naša bolnica pobija lastne rekorde. Iz statističnega poročila, ki ga objavlja uprava splošne bolnice, pozvemamo, da je frekvenca bolnikov v tem našem največjem zdravstvenem zavodu lani spet občutno narasla nasproti stanju v predlanskem letu. Skupno je bilo sprejetih 31607 bolnikov, kar pomeni 2.026 prirastka. Odklonjenih je bilo 2.800 bolnikov, med njimi sedem takih, ki so jih že mrtve pripeljali v bolnico, umrlo pa jih je na vseh oddelkih 622 (1.9%). Kakor kaže na val v prvi polovici januarja, bo frekvenca letos še huje narasla. Številke so pač na voljo kričeči argumenti za uračičnost zahteve, da dobimo v Ljubljani moderno, dostojno organizirano bolnico, ki bo ustrezala potrebam slovenskega ozemlja.

u— Upor v Indiji in legendarna borba v Dolini smrti. Krimska vojna in juris na ruske topove... Indijska džungla, sloni, levi, kače. Sljaj in razkošje v maharadžinskih palačah. Trpljenje in muke v puščavi, kjer se plačuje s krvjo vsaka kaplja krvi. Ljubezen dveh bratov do istega dekleta.

Poročnik indijske brigade

Ob 10.30 dop. matineja KRALJEV TENOR

Smeh in duhovita komika! M. Eichberger, L. Slezak

u— Kuharski tečaji Zveze gospodinj se bodo zopet pričeli. Vse podrobnosti in prijave najkasneje do 25. t. m. dnevno med 16. in 17. v Gradisku 14. Opozorjamo gospodinj, da se bo vršil poseben večerni tečaj za boljše kuho pod strokovnim vodstvom. Popoldanski tečaj za kreme bo 24. t. m. ob 15. Prijave istotam.

u— Motoklub Hirijsa, Ljubljana, priredne 12. svečana velik spornji ples v dvoranih hotela Miklič.

u— V ortopednem zavodu Atene, Suhičeva ulica, Mladika, se zdravijo otroci in odrasli, ki so v rasti zaostali, z zakrivljeno hrbtenico, okroglim hrbtom, z izbočenim in vrtim prsnim košem i. t. d. Te lovalbda je pod vodstvom primarija dr. Minata. Informacije in vpisovanje vsak delavnik ob 15. do pol 18. ure.

u— Tatvina cerkvene slike. Odkar je prišla gospodarska kriza k nam na obisk in so ceste postale polne brezdelcev in brezdomcev, so se na široko razpale tatvine po cerkvah in župniščih. Te dni je iz ljubljanske stolnice izginila olnjata slika Kristovega obličja. Slika je bila izdelana na platnu, v pozlačenem okvirju, v velikosti 40x40 in je bila vredna nad 1000 din.

u— Registrirane blaginje in knjigovodstvene stroje, Vam strokovno popravi Boris V. Simandl, Ljubljana, Dvofakova ul. 3. Telefon 24-07

Iz Celja

u— Počastitev rojstnega dne kraljeviča Tomislava. Prošovoljni gasilski četi Celje in Gaberje bosta priredili danes ob 16. v veliki dvorani Narodnega doma akademijo v počastitev rojstnega dne gasilskega pokrovitelja Nj. Vis. kraljeviča Tomislava. Na sporedu so počastitev državne zastave s himno, slavnostni govor, deklamacija: dve živi slike, nastop moškega pevskega zbora kulturno-prosvetnega oddelka gasilek čete in celjske železničarske godbe in vprizoritev Prištovskega igrokza »Ljubezen do bližnjega«.

II. CELJSKI KARNEVAL

12. FEBRUARJA V NARODNEM DOMU V CELJU — KONKURENCA MASK!

u— Kuharska razstava. Pod okriljem namenečev gostilniških obrti v Celju bo od 2. do vstetega 6. februarja v mali dvorani Celjskega doma I. kuharska razstava, ki bo za Celje novost in bo gotovo vzbudila življano zanimanje. Na razstavi bo prvi kuharski mojster g. Babinek iz Maribora pokazal svojo umetnost. Obiskovalci bodo videli, kako morajo biti razne mize pripravljene, in sploh vse v stroko spadajoče delo. Na pokušajo bodo tudi razna specialna jedila. Razstava bo pokazala, kaj znore celjska hotelarska in restavracijska obrt, ki to sodelovala na razstavi.

u— Novi prostori za okrožno sodišče v Celju. Zaradi slabega elavbnega stanja Grolje in in njenega prizidka v katerih je nameščeno celjsko okrožno sodišče, se namerava okrožno sodišče izseliti v druga, primernejša prostora. Zato je predsedništvo okrožnega sodišča prosilo mestno poglavarstvo, da bi mu sporočilo hiše, v katerih bi se mogli pridobiti za nastanitev uradnih prostorov okrožnega sodišča ustrežajoči prostori. Okrožno sodišče potrebuje zase, za upravo jednišnice in za zemljiško knjigo sreskega sodišča najmanj toliko prostorov, odnosno prostornine kakor doslej, to je 28 velikih sob in 5 celic za jedniše. Hišni posestniki, ki bi imeli ustrezajoče zgrade, odnosno prostore v svojih zgradbah in bi bili pripravljeni jih oddati v goraje svrhe v najem erarju, naj to sporočijo, mestnemu poglavarstvu najpозneje do vstetega 22. t. m. v sobi štev. 4 in naznanijo obtemu pogoje, pod katerimi bi oddali hišo odnosno prostore v najem. Poisnala se dobijo istotam odnosno pri predsedništvu okrožnega sodišča.

KINO UNION

predvaja danes ob 16., 18.30 in 20.45 film po opereti J. Straussa

»NETOPIR« (Die Fledermaus).

Mehka in očarljiva muzika, radost, razpoloženje, romantika, ljubezni — vse to je združeno v tem filmu v katerem nastopajo Lida Baarova, Hans Moser, Hans Sönnker. Matineja ob 10. in 14. »POD HIPNOZO«.

u— Pravoslavna služba boja na Bogojav. ljenje v sredo 19. t. m. bo v celjski pravoslavni cerkvi ob 9. blagoslovitev vode pa ob 10. V torek 18. in sredo 19. t. m. popoldne bo blagoslovljanje stanovanj pravoslavnih vernikov.

u— O Durmitorja in Črni gori bo predaval g. Griehbach iz Zagreba jutri ob 20. na Ljubekem vseučilišču v risalnici meščanske šole in predvaljati tudi nad 200 krasnih skopičnih slik v naravnih barvah. Obiščite to lepo in poučno predavanje!

KINO METROPOL, CELJE — prinaša: »KIRCHFELDSKI ŽUPNIK« (Der Pfarrer von Kirchfeld.)

Film, ki nazorno prikazuje življenje duhovskega stanu, njega globine in odgovornosti...

Hans Jaray Hansi Stork Frida Richard.

u— Zaključni račun o gospodarstvu mestne občine celjske in njenih podjetij za proračunsko leto 1936/37 je v smislu § 122. zakona o mestnih občinah razpoložen ob 14. do vstetega 21. t. m. ob uradnih urah na splošni vpogled pri mestnem računovodstvu. Morebitne ugovore je treba vlagati v navedenem roku pri mestnem poglavarstvu. Pravico do vpogleda in ugovorov ima vsak član mesta Celja, kakor tudi vsaka oseba, ki plačuje državnim neposredni davek od kate-regalnih dohodkov in mestu.

u— Zastrupljanje lisic je prepovedano. Sresko načelnstvo v Celju je obvestilo vse lovške zakupnike na svojem področju in Lovsko društvo v Celju, da letos ne bo izdajalo dovoljenj za polaganje strupa lisicam. S pravega lovškega stališča je treba smatrati tako oblastveno odredbo za pravilno. Lisice naj se pač ne strelja in ne zastruplja ali lori na železo. Vendar je pa splošno znano, da je lisica silno previdna in

prebrisana žival in da se marsikateri lov s puško na njo kocha za loveca z neuspehom. Ker se lisiji rod dobro množi, se v naših krajih doslej ni moglo trditi, da je kljub rednemu odstrelu in polaganju strupa v za to določeni dobi in kraj zmanjkalo lisic, pač pa kvečjemu nasprotno. V lovskih krogih so gornjo odredbo oblasti pozdravili, drugo je pa stališče kmeti, ki mu bo najbrž že to pomlad ko bo prišel mlad lisiji zarod, lisija zalega napravila med kuretinno še mnogo večjo škodo doslej. Stališče lovecv napram takim škodam, za katere bi odgovarjali le, če bi se lisiji zarod nesoznamerno pomnožil, bo z gornjo odredbo sreskega načelnstva v Celju zelo olajšano.

u— Nesreča pri smučanju. V polak se je 17-letni rudarjev sin Franc Viher v Pesjem pri smučanju zaletel v drevo in si zlomil desno nogo nad koleno. Ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Iz Maribora

u— Josef Hora in Karel Nový v Mariboru. V petek zvečer je bil v dvorani Ljudske univerze prvi češki literarni večer v Mariboru, na katerem sta nastopila češka književnika Josef Hora in Karel Nový. Po toplem uvodnem pozdravu predsednika Ljudske univerze inž. Kukovca in sje oem po zdravju predsednika ČK lize dr. V. Kukovec je režiser in pisatelj Branko Kreft orisal umetniška lika obeh dražih in odličnih gostov. Josef Hora je v markantnih potezih orisal dnuh dnu češke poezije v vseh njenih razvojnih fazah, naglašujoč, kako nalikujeta češkoslovanski in jugoslovenski poeziji stisiku vseh bratskih rok. Karel Nový pa je v svojih izčrpnih izjavah razčlenil osnovne črte češke proze in je ob zaključku recitiral nekatere odstavke svojega »Atentata«. V okvirju tega literarnega večera, ki je prvi bil v kulturni Maribor in na katerem sta bila oba draga gosta deležna viharne pazdravljanja in vzkljanja, je Mile Klopčič bral pesnitvi »Kroge« in »Nočni rozi« Josefa Hore, ki je potem še sam recitiral odlomke svojega prevoda Zupančičeve »Bumbe«, član Narodnega gledališča Peter Malec pa je padajal »Polod brezposelnih« iz romana »Zveti božena«, ki spada med najpomembnejše tvorbe Karla Novoga. S prisrčnim skleninim besednim izj. Kukovec se je zaključil učinkoviti in lepo usleji večer, ki se je potem družabno in prijateljsko nadaljeval pri »Orlu«, kjer so sledili številni govori in kjer sta oba občila gosta poudarila posebno mešobojno vzajemnost in bratstvo predvsem na literarnem polju in naj bi to sočevanje prešlo iz idealizma v praktičnost. V Mariboru ostaneta oba gosta še dva dni in bosta umorila do prička, da si obojeletne razne mariborske zanimivosti in lepote Slovenskih gor. Iz Maribora se odpravljata pod vodstvom znanega aržnega delavca mariborske Jb lize sod. svet. dr. Davorka Senjora, ki s svojo sretno roko vsikdar energično zagrabi organizacijo bivanja češkoslovskih gostov v Mariboru.

Din 200.000.—

je zadela srečka IV. razreda 35. kola drž. razredne loterije štev. 89.299, katere četrtina je bila kupljena pri BANCO KOM. ZAVODU, MARIBOR, Aleksandrova 40. Kdor želi imeti srečo v loteriji naj kupuje srečke pri gornjem zavodu.

u— Smrt vrliga moža. V Levstikovi ulici 9 je preminil v 61. letu starosti upokojeni strojevodja in hišni posestnik Priderik Farit. Pokojni je bil zgleden mož dobitnika, poštenjak in vnet narodnjak. Svetel mu spomin, žalujočim naše iskreno sočutje!

u— Ljudska univerza. V ponedeljek 17. t. m. je na sporedu predavanje prof. Sedivya o tem, kako so češkoslovski rešili, oziroma kako rešujejo manjšinski problem. V petek 22. t. m. predava univ. prof. inž. Pehani iz Ljubljane o pomenu nafte za svetovno gospodarstvo.

u— Vprizoritev Zupančičeve »Veronike Dešenške« v režiji J. Koviča zahteva sodelovanje skoro vsega dramskega ansambla. V glavnih vlogah te za nas tudi zgodovinsko posebno zanimive žalogre nastopajo kot: Herman, grof Celjski; Grom; Friderik, njegov sin; Nakrst; Friderikova žena Jelisava; Starčeva; v naslovni predstavnici žalogre (Veronika) pa Kraljeva.

u— Društvo jugoslovenskih drž. in samoupravnih upokojencev (k) v Mariboru bo imelo v nedeljo 30. t. m. ob devetih v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru svoj 5. redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1) Poročila društvenih funkcionarjev in sklepanje o razrešitvi. 2) Sklepanje o združitvi naše organizacije z Banovinskim društvom upokojencev v Ljubljani. 3) Sklepanje o došlih predlogih in pritožbah članov. 4) Sklepanosti. Predloge, o katerih se naj sklepajo, je prijaviti društvu nemu odboru pisмено najmanj 8 dni pred občnim zborom. (§ 15. društvenih pravil). Predsednik.

u— V smrt...? Tukašnji policiji je prijavil prevoznik Roman Matz, da je neznanega kam izginil njegov 28-letni sofer Valter Pajman, ki ga več dni ni na spregled. V zadnjem času je bil Pajman nekam čudno žalosten, zaradi česar manj, da je šel prostovoljno v smrt. Predstojništvo mestne policije skuša ugotov

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima očito vse, ki trpe na astmi, katarju pljučnih vrhov, zastarelem kašlju, zasluženosti, dolgotrajni hripavosti in hripi, a doslej še niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe pri nas **POPOLNOMA BREZPLAČNO KNJIGO S SLIKAMI** izpod peresa gosp. dr. med. Guttmanna. — Treba je poslati samo karto (frankirano z 2 din) s točnim naslovom na:

PUHLMANN & Co., Berlin 614, Muggelstrasse Nr. 25-25a.
Odobreno od min. soc. pol. sanitetno oddeljenje št. 8. 2416 od 12. XII. 1933

Pohorski pogreb

Pohorje, odedo v belo haljo, me je s svojo večno krastoto zvalilo iz toplega stanovanja v Rusah. Vzel sem sanke in se odpravil proti vzhodni planini. Mirza sapa je vlekla po ooljni, scipala je v uhlje, rezala v lica in oči, da so postajale močine in solzave. Domala sem se že kesal, zakaj sem se dal izavabiti od toplega zapčka, da se po nepotrebnem izpostavljam mrazu. Ali nisem neumen? Vse tečen teško delam v tovarni, danes pa je nedelja in bi lanko mirno počival, — glejte, pa se vzpenjam na planino samo zato, da bom lahko potem na sankah zdrčal v dolino. Za kratkih 20 minut vožnje se pelam čuli dve uri v hribe. To je norost. Toda vernjete mi, prekrasna norost, da lepše ni na svetu. Očarljivo je naše Pohorje poleti, ko se razkazuje v svojem bujnem zelenju. Toda še neprimerno lepše je v zimskem čaru. S svojo bajno belo lišino kliče in vabi dolince. Tako sem se dvignil tudi jaz in se zdaj trudim navzgor.

Ko sem prišel v sotesko prvih hribov, je bilo v zavetju topleje. Tod izgubila ledena sapa moč, ni vetra, sonce se upira v pobučja. Vedno živeje in topleje polje v žilah kri, ko se po vijugasti cesti vzpenjam proti vrhu. Gumbi na suknjicu so že odpeti, naposled sledem suknjici in stopam enakomerno svojo pot. Le tu in tam se za kratek trenutek ozrem zdaj na to, zdaj na drugo stran in v vsakem takem kratkem hipu napojim oči s krastoto, ki jo nudijo prizori pohorske zime. Iz zamišljenosti me zdrmla daleč na okrog odmevajoč varnostni klic. Urno se zganem, porabim sanke in skočim iz tira na stran. Do kolena se zarjelo noge v sneg. Na turo pred menoj se izza ovinka prikaže smučar na svojih dilhah, ali kdo drugi na sankah. Bliskovito zdrči mimo mene oded v meglo snega, ki ga dvigajo drveče smučali ali sanke. In že je tam doli za drugim ovinkom izgubil izpred oči.

Polovico poti sem že imel za seboj, urno sem stopal po kolovozni soteski. Tu je treba hiteti, tir je ozek na obeh straneh so strme stene, težko bi se spazil po njih, kadar se je treba umakniti. Poln neizrekljive radosti hitim po strmini proti ovinku. Zdalj cesta naglo zavije na desno okrog hriba poraslega s temnim gozdom. Na debele so smrekove veje obložene s snegom, globoko so upognjene z obeh strani se sklepajo in visijo na cesto. Vidi se, kakor da je cesta speljana skozi umetno ustvarjen predor, pred katerim morajo obstati in ves presenečen stremeti v nenavadno krastoto. Da, to je oni čar, ki me je izvalil iz toplega zapčka, tu sem poplačal za svojo norost.

Nad ovinkom gleda izmed golega večerja v dolino Krist, razpet na star lesen križ. Rahlo se veter odzveja v vejeh. Košček belega traka pritrjenega na suh venec, ki visi na križu, plahuta po zraku. Kakor v pozdrav mimoidočemu mahlja ta je borni ostaten traka. In je kakor ozorilo: »Brezskrbni popotnik, ozri se v Križanec in prislubni njegovemu nememu svarilu na tem ostrem ovinku. Ne zari se ne sanjari predolgo tot! Sicer preslišiš pretečo nevarnost, bliskovito bo pridrvel drvar s sanmi, polnimi težkih polen. Po tebi bo Težke sanke te zdrobilo, neskrbnost plačal s življenjem. Zato se je Krist dal na tem mestu na križ pribiti, da te opozarja in ščiti. Odkri se in pojdi hvalčno dalje!...

Iz premišljanja me zdravilo nagli koraki trdo odmevajoči po strmih klanec. Pograbim sanke in se poženem v strmo steno. Spodrsnilo mi je, spet me je zaneslo nazaj na tir, urno sem skočil na noge in se še enkrat zagnal na strmino. Srečno sem se ujel za vejo, ki je z roba visea v sotesko. Izza ovinka sta se v tem prikazala dva fantka, 8 in 10 let stara. Prvi je imel v rokah venec smrekove zelenja, v katero so bile vpletene krvavo rdeče rože, dva dolga rdeča traka sta palopala za njim. Prvi trenutek niti opazil nisem, da molli iz zelenja črn križec. Drugi fant pa je nesel v desnici veliko starinsko svetilko v njej je skrito utripala svečka. Paglavca sta se zasmejala in se vsak čas ozirala nazaj po tiru. Bušila sta v smeh, ko sta me opazila, kako urno sem se pobral iz snega in se ponovno pogal na strmino, kakor da mi preti sama bridka smrt. Toda takoj sem pozabil nejevoljo, ko se izza ovinka prikazale drvarske sanje. V nje je bil uprt krenak drvar, pete njegovih okovanih čevljev so se zarivale v sneg

pred krivinami sani. Mišice na vratu so mu bile napete, čeljust je stiskal, da so bila usta kakor tanka črta. Nepremično je stmel pred seboj na tir in na oba hitela fantiča pred seboj. Zdalj pa zdaj je zavpil za njima:

»Pjeba, le dajta, le hitro! Drugači vaju povozim!«

Fanta sta se smejala in tekla, da so se jima pete odbijale lica se jima bila razgreta in rdeča kakor trak, ki je vihral na vencu. Na sanch je odkakovala črna poplesnaka raven pokrita z vncem iz smrečja. Tudi v tem vncu so bile velike rdeče rože iz papirja in dolg rdeč trak. Kričec se je odražala krvava barva od beline snega. Zdrčali so mimo mene. Vrnili sem se nazaj na tir in stmel za redko prikaznijo. Pogreb. Mrliča peljejo v dolino. Snet so za mojim hrbtom začonotali koraki, mnogo jih je bilo slišati. Nisem odskočil, ker so se izza ovinka že prikazali ljudje brez sank. Tekli so po strmih klanec da ne zaostanejo predaleč za krsto. Votlo im je prihajal na uho opot odkaskaloče rakve. Tako presunljiv je bil ves prizor.

Tri sličice iz črnega revirja V razbiti hiši — Beda in greh — Stric iz Amerike

Zagorje, 14. januarja. Po nekaterih zadnjih poročilih o izuzetni produkciji ručnikov TPD si nikakor ni treba ustvariti napačne sodbe, da v naših črnih revirjih ni več brezposelnosti. Nasprotno, nekatere družine trpe še vedno prav bridko pomanjkanje. Zaradi zime so ustavljena vsa javna dela in marsikateri brezposelnik žejno pričakuje pomladi, da bo spet kaj zaslužka. Za podporo brezposelnih primanjkuje sredstev vsepovsod.

Prav žalostna slika pomanjkanja se nudi v hiši neke štčlanske družine. Hiša stoji na kraju, kjer se je nedavno sesedala zemlja in so morali vsi stanovalci bežati iz domov. Zasloni stanujejo v tej ogroženi hiši stari s štirimi otročki, stari od 6 mesecev do 6 let. Hiša je pred razsulo, razpokana je na vseh straneh, skozi špranje udarjata veter in mraz, da se večkrat vsi tresejo ob nezakurjeni mali pečici. Oče je že mesec dni brez služka. Za božič je prešla družina od občinske uprave 40 din, vse drugo pa mati izprosi od dobrih ljudi, da vsaj enkrat na dan dobijo nekaj tople hrane.

V sosednjem revirju trpi neka družina enako pomanjkanje. Starši so brez zaslužka, treba je poleg borne hrane tudi najnujnejše oblake. A kje dobiti vse to? Premišljevanje o tem je dovedlo 24-letno hčerko, da je na žalosten način iskala zaslužka doma in v Zagrebu. Prišla je bolna domov in že drugi dan se je podala v sosednji revir ter se ustavila v neki hiši. Poleg denarja ji ni zmanjkalo vina in žganja. Orožništvo je kmalu doznalo, kaj se tu dogaja. Ko pa je patrulja prišla do hiše, je našla samo še odprto okno, skozi

Velik tujski promet čez Planino Važna obmejna postojanka potrebuje novo carinarnico

Planina, 14. januarja. Naše obmejne postaje so zanimivo in važno merilo našega tujeskega prometa. Kar se cestnega prometa iz Jugoslavije v Italijo in obratno tiče, je pač najvažnejša Planina. Mnogo vas je letos potovalo to pot, zato vas bodo gotovo tudi zanimale skupne številke obmejnega prometa v preteklem letu.

Vsega skupaj je lani priprtovalo pri Planini v Jugoslavijo 24.791 oseb in to 10.091 naših državljanov, 2.658 Avstrijcev, 26 Belgijcev, 40 Bolgarov, 20 Angležev, 333 Francozov, 20 Grkov, 15 Nizozemcev, 5.138 italijanskih državljanov, 2.569 českoslovanskih državljanov, 2.584 Nemcev, 127 Madžarov, 182 švicarjev, 108 Poljakov, 182 Američanov, 137 Rumunov, 8 Norvežanov ter 270 državljanov drugih narodnosti. Iz Jugoslavije pa je čez Planino potovalo v Italijo 24.869 oseb in to 10.046 naših, 2.890 Avstrijcev, 44 Belgijcev, 27 Bolgarov, 330 Angležev, 422 Francozov, 10 Grkov, 15 Nizozemcev, 5.578 italijanskih in 2.166 čsl. državljanov, 1.677 Nemcev, 116 Madžarov, 11 Norvežanov,

da me je grabilo v prsih. Še vedno sem stal in nemo stmel za bečkim pogrebom. Starikave, sključene, suhljate ženske so gibko prestavljale trde, okorne noge. Tekle so za moškimi, ki so široko stopali pred njimi. Nemo so hiteli v dolino, štirje otroci so se motali med njimi. Vsega je bilo kakih 15 oseb. Počasi sem nadaljeval pot v hrib. Misli so bile zatopljene v pogrebno sliko, ki je vso mojo prejšnjo veselost odplahnila. Daleč za pogrebci, na drugi strani ovinka sem spet srečal staro ženo z deklico, hiteli sta kolikor sta mogli v svoji onemoglosti za pogrebci. Ko smo se mi-mali ali srečali, sem jo za trenutek ustavil in vprašal:

— Matl, kdo je umrl, koga peljejo k večnemu počitku?

— Gaspuđ, vajte, žamešter je bil!

— Tako matl, že razumem. Žagar ste hoteli reči.

— Savajde! Žamešter je bil. Star je že bil, pa je odrajan! Gaspuđ, zdaj marm hajlati, de jih bum dujšla. Pa sračno, gaspuđ!

— Srečno, matl, srečno!

Starika je odhitela drsajočih korakov v dolino za pogrebci. Njene stare noge ne bodo dohiteli urnih nogrebecev ki drviijo že bogve kje spodaj. Ne bo jih dohitela ker bo tudi sama kmalu odradnata in bo med ostlim ostenem stihl ali šestih desk odhitela v dolino. Tam jo bodo tužno pozdravili ruški zvonovi in jo s svojo pesmijo spremlili k večnemu počitku ob vzhodu večno lepega Pohorja.

Na naslednjem ovinku so mi udarjali na uho mehki zvoki ruških zvonov, ki so pravkar nrejemali v svoje varstvo starega žameštra.

Razmišljanje o pohorskem potrebu me je spremljalo v nadaljnjem pot še potem ko sem s sankami drvel v dolino, mi je v usseh zvenelo votlo bobnenje rakve, odkaskajoče na drvečih saneh.

Ivo Rušan.

katero je dekle pobegnilo. Vendar so jo naposled prijeli in dekle je odkrito priznalo vse, glede oboloblosti kakor zaslužka. Sodišče bo odločalo o njeni nadaljnji usodi, vrsta njenih gostiteljev pa je v skrivih, kako bo odpravila neželje posledice.

Poleg žalostnih zgodb razpravlja zasavsko prebivalstvo tudi o veselih dogodkih, zlasti o potegavščinah nekega strčka iz Amerike. Bogati Američani imajo precej opravka, kadar izpraznujejo natrpani mošnjice. Naš strček jih dobro posnema. Prav rad ima prijateljske družbe in silno uživa, če vidi, da je družbi njegova pogostitev všeč. Prijateljete potem povabi v svoj avtomobilček in jih zapelje v kakšen oddaljen slovenski kraj. Vrne se z njimi morda šele čez dva dni. Toda navadno se ne zgodi tako, kajti nekajkrat je že tega ali onega svojega gosta kje daleč povabil v gostilno, naročil vse potrebno za okrepčilo, sam pa potihem sedel v avto in se odpeljal domov. Lahko si mislite, kako je bilo gostu nerodno, posebno če ni imel s seboj zadostnega denarja za vrnitev po železnici. Nedavno je bil strček spet dobre volje in je odpeljal dva prijatelja v Savinjsko dolino. Spotoma je prišlo kar do osebnih obračunavanj med njimi. Ko pa je pretekli ponedeljek povabil v svoj avto dve 17-letni deklici in nekega znanca, ki je šel iz službe domov, ter jih je nato namesto domov odpeljal v Celje in potem še v Ljubljano, je prišel v konflikt s policijskimi stražniki. Vsem trem svojim potnikom je moral plačati vožnjo po železnici, sam na se je moral zagovarjati na policiji, kjer so mu dali koristna navodila za bodoče pametnejše razveseljevanje.

Povečajte blesk svojega smehljaja s Kolynosom!

Lepota, Vaša osebna privlačnost, zavisita od zdravih, svežih in lepih zob. Kolynos napravi tisoče ljudi lepše. — Poskusite Kolynos! Spoznali boste radost svežih ust in očarujočega nasmeha.

KOLYNOS DENTAL CREAM

Varčujte — kupite veliko tubo.

letni sezoni so vsakovrstni veliki avtobusi dirjali skozi Planino, prevažajoč zlasti Nemce in Čeha na dohiti izletih.

Številke govore o Planini dovolj. Zdalj se bo pač treba čim hitreje pobrigati za ceste, da ne bo vsak popotnik doživel razočaranja čim bo prišel iz Italije na naša tla. Res nič čudnega ni, da je cesta tako razorana toda enkrat bo treba temu vendar napraviti konec, kakor so to odločno storiili naši sosedje. Da ima ljudstvo smisla za tujski promet, se kaže v tem, da je nekdo že začel zidati moderen hotel, ki bo tamle na pomlad menda že odprt. Nadalje dobimo morda še (avtomat ali) bufet s čimer bi gotovo bilo potnikom zelo ustreženo. Na žalost se za enkrat še nič ne čuje o tem, da bi nam sezidali novo carinarnico, ki je posebno potrebna iz več razlogov. Zdalj so obmejni organi razdeljeni, kontrola je na enem koncu, carinški pregled na drugem, da se torej obmejne formalnosti deljeno opravljajo kar povzroča nevšečnosti in napravlja slab vtis. Naj bi pričujoče poročilo dalo pobudo, da vendar dobimo carinarnico saj so načrti že leto dni gotovi, svet je kupljen, denar je tudi zbran treba je kratko in malo zastaviti kramp in lopato. Državni zgleb bo dal tudi drugim pobudo, pa se bo Planina kmalu lepo izpopolnila. Saj jezero tudi že ima in ga bo odslej vsako leto imela, — no, pa bo tako naš obmejni kraj lep tudi za tujčvo oko.

Zgled pokojne Tiringerjeve mame

Tržič, 14. januarja. Kako sem jo spoznal? Tako, kakor spozna učitelj stare svojih otrok. Mala Leja je prišla v tržiško meščansko šolo in poznanstvo je bilo sklenjeno. Samo poznanstvo? Ne, pravo in priskrbo prijateljstvo, ki je uspevajoč šole in doma najbolj prospešno. Obiskal sem blago pokoj-

nico na kraju njenega delovanja v veleparnicni bele lepence g. Charlesa Molineja na Slapu pri Tržiču, kjer je bila prva mojstrica. Bilo je to pred sedemnajstimi leti, ko je ona praznovala že — štiridesetletnico tovarniške službe.

Prilika je nanesla, da sem mogel mnogokrat pogledati za kulise njenega življenja in življenja njene drage družinice, pa sem bil vedno presenečen nad blaginjo njenega srca, nad čudežno lepo vzgojo njenih otročičev, dveh sinov in dveh hčera (en sinček ji je umrl v zgodnji mladosti). Čez dan zaposlena v tovarni, je zvečer vedno našla priliko in časa dosti, da ni nikdar nobene prireditve v meščanski šoli zamudila, kjer sva se redno srečavala in porazgovarjala iz srca k srcu. In vse svoje otroke je šolala, da so drug za drugim dosegli lepe položaje. Najstarejši sin Jože je rudarski inženjer in direktor rudnika v Zaječaru pri Loznici, drugi sin Janko trgovski namestnik pri šarabonu v Ljubljani, hči Mira je soproga nastavnika meščanske šole v št. Vidu g. Vonce, drugi hčerki — ljubeznivi Leja — tovarniški uradnici sem pa pred časom napisal par vrstic za večno slovo.

Tiringerjeva mama so prišli pred 57 leti kot štirinajstletno dekle v tržiško parnicno... Ostala je nazadnje kot mojstrica prav do svoje smrti na Stefanovo. Med vojno je bila edina vodilna sila v to-

varni, ki sta jo upravljala sama z že prav tako blagopokojnim prvim lastnikom g. Charlesom Molinejem. Navajena dela, ni odnehala niti na stara leta, čeprav bi bila lahko živila. Še nekaj tednov pred smrtjo ji je dejal zdravnik, naj bi pustila službo v tovarni, ker ji bo sicer srce službo odpovedalo. Pa kdo bo mislil na srce, ko pa stroji tako lepo brne, ko lesno mleko tako lep duh daje, da ga ni mogoče pustiti. Za svoje dolgoletno službovanje ni prejela od državnih služb nikakega vidnega priznanja, pristojna občina se za take stvari ne briga. Za petdesetletnico je prejela od tvrde lepo vsoto tisočakov; toda Tiringerjeva mama je vse razlila siromakom, ker je tako pomagala mnogim potrebnim. Njen mož g. Tiringer je gospodarski pomočnik tovarniškega veleposredstva in služi danes istemu gospodarju že 37 let. Skupaj z blagopokojno Marijo sta dala istemu podjetju 94 let vestnega in požrtvovalnega dela, kar je menda edinstven slučaj, ki je vreden, da zve zanj široka javnost.

Na sveti večer so gospo obšle trenutne slabosti. In ravno na ta sveti večer, ko je kakor v neki slutnji zbrala okrog sebe prav vso družino, tri otroke in štiri vnuke, (kar se še nikdar ni zgodilo), da bo božično veselje popolno in družina srečna. Pa slabosti niso hotele popustiti. Na Stefanovo zvečer je lepo mirno zaspala v krogu svojih dragih, katerim je posvetila vse svoje plodonosno življenje. Velikasten spoved se je vili iz tovarne proti tržiški pokopališču, ki je priča da je sprostovanje vedno posledica dobrega odkritosrčnega življenja. Počivaj v miru draga gospa. Tvoje slovo na naj tolaži zvrhana časa Tvojih dobrih del!

A. L.

Ignacij Sitar †

Dolenjske Toplice, 14. januarja. V Dolenjskih Toplicah smo pokopali g. Ignacija Sitarja, poslanca, součavcarja in restavracija, kovičar se je tu leta 1867, obiskoval je gimnazijo v Novem mestu, nakar je stopil v aa pri trgovcu Pauerju. Tu je ostal nekaj let tuaj kot pomočnik. Ko se je 1887. ustanovil v Novem mestu Dolenjski Sokol, je bil Sitar med ustanovniki. Sokolski ideji je ostal zvest do smrti. Nekaj let je vodil trgovino pri Sv. Anu nad Trzinom, dokler ni v ročnih Dolenjskih Toplicah prevzel poslasta po svojem očetu. Komaj pa je opir lastno trgovino, ga je 1895 zalela huda nesreča: ob splošni požarni katastrofi mu je pogorela vsa domačija. Z zgledno varčnostjo pa si je hitro opomogel, dogradil je novo domačijo, uredil je lepo trgovino z mesanim biagam ter vzorno posrežljivo restavracijo.

Bil je med prvimi vzgledniki, ki so pričeli po trtni usi uničene vinograde na novo rigolati, zasajati trte. Vzpodbujal je sode, ki so radi sledili koristnemu zgledu.

Družico si je izbral v Jaršah pri Majdicah, vendar mu je že leta 1904 umrla. Drugič se je poročil leta 1905. z Ano Marijo Vojnikovo iz Predtrga pri Radovljici. Zivel je v srečnem zakonu do njene prerane smrti v letu 1934. Udarca ga je močno prizadel, da je pričel bolehati. Zdalj je še njega smrt resila trpljenja. Pokojnik je bil vzor odločnega in naprednega moža. Znatno dobo je bil župan občine Dolenjske Toplice, mnogo let pa občinski odbornik in svetovalec, član zdravstvenega zastopa častni član gasilcev, s posebnim veseljem in pravo sokolsko požrtvovalnostjo se je udeleževal pri Sokolu. Vedno je s ponosom poudarjal, da je v Dolenjskih Toplicah najstarejši član Sokola. Res: od ustanovitve Sokola v Dolenjskih Toplicah v letu 1920., je bil zvest novomeškemu društvu, nato je tu 5 let vodil blaginjske posle, naslednjih 10 let pa je bil podstarosta. Ko je pred dobrima dvema letoma moral zaradi bolezni odločiti svoje mesto, ga je Sokolsko društvo izvolilo za častnega starosta. Odlikovan je bil z redom sv. Save V. stopnje. Ugledemu pokojniku bomo ohranili časten spomin, preostalih izrekamo odkritosrčno sožalje.

Lep dar: Zgodbe brez groze

gistratu, o propilejah, o nerazumljivih ukrepih oblasti, vselej o politiki, o vojskah, o zatiranju uboge slovenščine po Srbih in cirilici.

Zlasti upokojeni komandir Rujavc, zdaj ugleden meščan ljubljanski in solastnik ženeine hiše je močno glasen:

— Kaj pa vse potrpimo? Prav nam jel le pogledite: povsod nas odrivajo. Najpoprejši jezik! Kaj ni to lep naslov: gospod stražmešter? Pristen, domač, slovenski! Zdalj pa naenkrat: komandir stanice. Kdo razume to cirilico? Neki dan poslušam radio. Ista stvar. Čujem tam: beseda poštna direktorja ni slovenska. Belgrad jo je poslal, mi pravimo ravnatelj, ravnateljstvo. Tako bo počasi vse srbsko. Še mesto kavarne bo kafana!

Nova suknja, gospoda Jokavčka za hip pretrga debato. Kakor preseka sij meteora temno noč.

— O. o. o! Gospod Jokavček, čestitamoi!

— Kaj neki to pomenja?

Gospod Seriga se ljubeznivo smehlja in uživa. Pogovor krene v najnovejšo smer:

— Torej so ga le prijeli tistega razbojnika Urbanča? Vedel sem, da ne bo dolgo užival svobode. V žandarmeriji je še stari duh.

Upokojeni stražmešter in le z nejevoljo prekrščni komandir Rujavc ugrizne požirek črne in pogladi plešo. Ta gre od čela do zatiljka: vse dokazuje, da se je lasišče že davno preselilo in skoncentriralo pod nosom. Od tam namreč štrle v beli dan strašni brki.

— Da imam sam besedo, na mestu bi ga

Frence Feržou:

Teorija in praksa

Zakon je zakrament, zakrament pa je skrivnost. Samo tako je mogoče pojasniti mnoge nerazumljive stvari, ki se dogajajo v zakonskem življenju. Trideset, štirideset let skupnega življenja, pa še toliko nejasnega.

Težki filozofiji je dobro dodati nekaj lažjih primerov. Takšni primeri, če že ne koristijo škodujejo gotovo ne.

Veš koga sem srečal? Pomisli: tisto Ančko, veš tisto malo, debelo, ki se je poročila nekam na štafetsko z geometrom. Zdalj te udova. Ne veš kako dobro izgleda Babnica iz oddoljno obranena. — Žena mršči obrvi. Nikoli ni marala tiste kometne ženščine. — In se je posevno zanimala za tvoje

zdravje. Dolgo — pravi — se nismo videli. Pozdravite najlepše gospo! V kratkem vas obiščem, če dovolite, na domu. —

Žena nekaj mrda z ustnicami, glasu ni čuti. Zato Jokavček pogumno nadaljuje:

— Ta-le zima — pravi — je pa jako zgodaj nastopila. Nepričakovano zgodaj. Strašno se bo ljudji prehladilo. In vi, gospod Jokavček ste tudi prelahko obločeni. Kako vas more vaša gospa, ki je skrbna in dobra žena, le puščati tako lahno obločena na ulico? V tem mrazu — pravi — v tako tankem in oguljenem Tivarju. Saj se vidi že skozi in skozi: še pljučnico boste dobili in oslovski kašelj po vrhu. —

Zakon je zakrament, zakrament skrivnost, laž v dobre namene pa nikoli greh. To je kakor sveta jeza, ki je bogu najbolj dopadljiva.

— Kaj pa jo briga, kako se oblačiš? Jih bo že slišala: naj pride! Takole zanašati zdrave in prepire v mirno zakonsko življenje!

Toda sama ne najde tolažbe v svojih besedah. Tivarjev plašč je resnično odslužil. Saj izgleda njen mož od daleč v njem, kakor oguljen cirkuški medvedek. Za prav hud mraz ima sicer še tisti stari kožuh od poroke, toda za ulico, kavarno oblake in cerkev, bi bilo res potrebno dobiti poltrečko suknjo, že radi ljudi in jezikov. Zdalj se še

Ančka štuli v te zadeve. Ko bi le ne bilo toliko potrebnih izdatkov!

Ob takem premišljevanju se rešava vprašanje nove suknje prijateljke Serige Rešava in dozoreva. Dozoreva in dozori. Precej po prvem dobi na roke denar za novo suknjo.

— Najrajši bi šla s teboj v trgovino. Sicer boš še kakšno užgal. —

— Kaj bi hodila? Mar zini, kakšna bi ti bila po volji. Kaj temnega na vsak način; reci le ali rujavo ali temnomodro. —

— Besede in suknja, vse je Serigi po volji. Zdalj pa naj ga srca kdorkoli. Kam sedaj? Spodobilo bi se domov. Žena je radovedna. Toda bo tudi v kavarni čedna zavist. Profesor Krivokljun kar očal ne bo mogel izgrgniti in komandir Rujavc bo gledal kar navzkriž.

Vstopi. Kar sredi kavarne. Pozdravi prijateljke in znanke, odzdravlja desno in levo. Vse živo. Že vsi na mestih Igre teko. Prihite natakariji. Pomagajo slačiti. Nihče ne pomeni, da bi še kdaj tako počasi leze iz suknje Ozira se gori in doli in le s težavo jo izpusti, da jo odnese na obehalnik pri vratih.

Prisele k svoji stari družbi. Dve mizi sta stleni skupaj. Sede tudi po zračni ob strani. Nekateri stoji za hrbti. Zlasti tisti, ki se premikajo od mize do mize: prinašajo in odnašajo novice. Pogovor je že v teku. Po leti slovenski navadi: malo opravljanja in obriranja, malo kritike mnogo zabavljanja. O umetniških razstavah, o ma-

Zanimivosti iz carstva svetlobe

Dalnogled, ki prodira noč — Skrivnost črne luči — Nevidni žarometi — Magična očala
Obetajo se še mnoga nova odkritja

Da li je svetloba že vsestransko dovolj raziskana prirodni pojav, se vendar skrivajo v njenih zakonih še neštete možnosti, ki bi se dale praktično izkoristiti. Koliko zanimivega iz življenja velikega in malega sveta nam je na pr. odkrila fotografija. Silno sta nam fotografska plošča in film razširila pojmi svetla in nam na drugi strani olajšala razumevanje vloge najmanjših živih bitij v mehanizmu sveta.

Se močnejša je postala fotografija z odkritjem svetlobnih snovi, ki so dovezne tudi za infra rdeče žarke. Vsaka najhujša meglica ali oblak, zanesen prei objekti naših optičnih aparatov, sta poprej zlo mila moč fotografije. Infra rdeči žarki pa tudi megla in oblaki uspešno prodirajo in ker so ti žarki v najstarejšem sorodstvu s toploto, je močnejša celotna v neprolinirni temi fotografirani predmeti, ako so le primerno topli. Na ta način nam je infra fotografija spet neizmerno razširila možnosti svetlobnega slikanja.

Pokrajina z nedoglednim obzorjem, ki jih že zdavnaj več ne more zajeti človeško oko, se nam na infra ploščah narišejo skozi meglo in oblake v vseh svojih ostrih detajlih. Kdo bi bil n. pr. še pred leti verjel, da bi se dala zemlja fotografirati iz toliko oddaljenosti, da bi bilo mogoče opaziti njeno krivino! Tudi to se je zdaj posrečilo. Iz letala so v oddaljenosti 400 km fotografirali na infra ploščo del od severa proti jugu tekočih obale Južne Amerike z velikanske gorste vzgoje Andov in glej na fotografiji se je prikazala obala ne kot ravna črta — kakor smo navajeni — ampak kot rahlo napet lok, odgovarjajoč živini zemeljske krogle.

Kakor okrog vsakega novega izsledka je začela svedeti tudi okrog fotografije z infra rdečimi žarki plati fantazije vizije bodočnosti. Porajali so se načrti o daljnogledu, ki bi bojo omogočali kmalu varno voditi ladjo skozi meglo in letalu najti pot v oblakih, o žarometih, ki bodo z nevidno »črno« lučjo v vojni osvetljevali sovražni kove položaje, o nočnih, s katerimi se bo ponoči videlo prav tako jasno kakor o belem dnevu in še o mnogem. In kakor vsi šlihi utopičisti na drugi temelji vsaj malec na realni podlagi, se je tudi od teh fantazij začelo čisto to ali ono vsaj deloma že uresničilo.

Zilverski daljnogled za gledanje v temi, megl in oblakih danes že obstaja, čeprav se v grobem osnutek. Sprva so ga učenjaki poskušali sestaviti s posredovanjem filma. Na infra film bi se snemalo tisto, kar bi radi opazovali skozi meglo. Film bi se sprostil naglo razvijal in filmske slike bi polet gledali skozi navadni daljnogled. Na ta način bi se praktično lahko gledalo v megl in temi, samo s zakasnitvijo nekaj minut, kolikor bi se pač potrebovalo za razvijanje filmskega traku.

No, pa so našli učenjaki, ki so se bavili s to rešitvijo, še dosti bolj elegantno rešitev. Kakor že v mnogih drugih akrobatskih modernih tehnikah, nam je tudi v tem primeru preko vse težav pomagala elektronska cev. Povsod, v radiu, zvočnem filmu ali televiziji je to v bistvu brezžična cev, skozi katero teče elektrika v obliki takozvanih katodnih žarkov. Tehniki te žarke danes že tako obvladujejo, da lahko ravno z njimi prav tako, kakor z žarki svetlobe. Sestavili so primerne leče, ki katodne žarke zbirajo ali razpršujejo, upravljajo ter uklanjajo in našli so tudi primerne zaslonke, na katerih ršejo ti žarki slike, kakor svetlobni žarki na filmskem platnu.

Na osnovi elektronske cevi se je že pred leti poskušala konstruirati takozvana elektronska mikroskopa, ki nam je v dobrem svetu odkril že mnoge skrivnosti, kakršnih navadni mikroskop ne more pokazati. In prav na principu elektronske mikroskopa se je zdaj razvil elektronski daljnogled, ki dopušča gledanje v temi in megl. Največ zaslug za njega razvoj si je delil profesor Rus Zvorykin, ki deluje pri enem vodilnih ameriških podjetij.

Po njegovi zamisli tvorita novi daljnogled elektronska cev v kombinaciji z navadnim optičnim daljnogledom. V principu deluje ta zbiratelj tako, da ustvarijo infra rdeči ali pa tudi toplotni žarki na neki zaslonki elektronske cevi nevidno sliko tistega, kar želimo videti. Ta toplotna slika je potlej izvor katodnih žarkov, ki na drugi zaslonki, ki reproducirajo isto sliko v vidni svetlobi. To sliko motrimo potlej skozi daljnogled. Gledanje je tedaj skoraj neposredno in služi elektronska cev samo za pretvorbo nevidnih žarkov v vidno svetlobo.

Novi daljnogled danes seveda še šena na vseh koncih in krajih, ali njega princip je odkrit in bodočnost mu je zagotovljena. Za pomorski, zlasti pa za zračni promet, bo novi izum neprecenljive vrednosti.

Neka druga zanimivost iz carstva svetlobe, ki bo v bodočnosti nedvomno igrala še veliko vlogo, so žarometi, ki svetijo pa ne sile in očala, skozi katere se vidi sa-

mo tisto, kar moramo videti, ne pa tistega, kar nas moti. Te nove optične žaromete temelje na povsem realnih svojstvih svetlobe.

Svetloba je, kakor znano, nihanje strun, le da je pri svetlobi nihanje neurejeno in se vrši v vseh možgih smerih. Najleje pa se v naravi prozorne snovi, ki umejo svetlobo »disciplinirati«. Žarki, ki prodirajo skozi njo, nihanje namreč samo še v eni smeri, denimo samo vodoravno ali pa samo navpično. Tako svetlobo imenujemo polarizirano. Ako dve plošči prozorne dvonolca, ki je znan kot najboljši polarizator, pravilno navzkriž postavimo, se lahko svetloba popolnoma izbrisi, dasi sta plošči prozorni. Ta pojav se v kemičnih in fizikalnih analizah že dolgo izkorišča in zgolj problem Kolumbova jarka je bil, da so ga izbrali tudi za potrebe moderne prometne.

Znano je, koliko nesreč se zgodi na cestah zaradi tega, ker se nasprotni vozeči avtomobil medsebojno sile s svojimi žarometi. Neki duhoviti praktik iz čeha fizikov je zdaj prišel na sijajno idejo, da bi

se dalo teži neprijetnosti prav elegantno priti v oči, ako bi imeli vsi avtomobili namesto stekla na žarometih ploščice iz dvonolca, ki polarizira svetlobo v eni smeri, na nosu pa očala iz istega materiala, toda za 90 stopinj zasukanca, da bi se svetloba polarizirala v nasprotni smeri. S pravilnim upoštevanjem smeri vožnje bi se dalo na ta način doseči, da bi vozač sicer jasno videl od svojih žarometov razsvetljeno, ne čisto pred seboj, žaromete nasproti prihajajočega vozila pa bi opazil le kot med, lordeče svetlobne točke, ki prav nič ne slepe.

V Ameriki in Nemčiji se zdaj na veliko bavijo s praktično izvedbo te sijajne ideje. Sestavljajo se tudi že ceneno polarizirano steklo, iz katerega bi se izdelovala očala za pešce, ki jih ni manj kot vozače ne moti bleščava avtomobilskih žarometov. Še markalkator zapreko, zlasti glede na pravilno polarizacijo razne barvne svetlobe bo treba premagati ali pot do rešitve tega vevalež, nega problema, ki ga stavlja moderni promet, je nakazana in bodočnost bo gotovo princela primerno rešitev.

Iz Julijske Krajine

Realitetne kupčije in hipotekarni krediti v Trstu

V preteklem letu je gradbena delavnost, če izrazimo nekatere javna dela, v Trstu nekoliko popustila. Večjih potreb po stanovanjih je zmerom manj in na razpolago je celo okrog 6.000 praznih stanovanj s 4 in več stanovanjskih prostorov, po katerih pa skoraj že nihče več ne povprašuje. Zasebniki so se lani omejili predvsem na gradnjo manjših vil, ki rastejo v bližnji okolici mesta, zlasti na Opčinah, kakor gobe po dežju. Močno se je zasebna gradbena delavnost ravnala tudi po razvoju realitetnih kupčij in hipotekarnih kreditov. Slednji so se lani precej omejili.

V razdobju od novembra 1932 do novembra 1933 je bilo v Trstu in posebno v njegovih predmestjih prodanih okrog 800 hiš in njihovih delov (etaž ali posameznih stanovanj). Največja je bila transakcija 15.000.000 lir za palačo v centru mesta, ki jo je neka paroplovna družba prodala drugemu podobnemu podjetju. Nad polovico vseh omenjenih stavb so prodali po predmestjih in okolških vaseh po prav nizkih cenah od 1.000 do 50.000 lir. Pri Sv. Križu za Prosekom, ki pripada tržaški občini, je bila neka hišica prodana celo za 400 lir. V preteklem decembru je bilo prodanih 72 poslopj in njihovih delov skupno za 7,5 milijona lir, od teh 50 v predmestjih za pčila 2 milijona lir.

Kreditnih operacij je bilo v omenjenem razdobju izvršenih 388 za skupno vsoto dobrih 13 milijonov lir, od teh kar 330 hipotek po 1.000—50.000 lir skupno za 5,5 milijona predvsem v tržaških predmestjih in okolici. Večje hipoteke se obrestujejo sedaj po 5 do 6 1/2 % one manjše pa še zmerom po 7 do 9 % in mestoma celo po 10 %.

V decembru je bilo izvršenih 37 takih operacij za skupno vsoto 1,8 milijona lir. Podatki o gradbeni delavnosti v omenjenem razdobju pa se nanašajo na 225 gradbenih dovoljenj. Zgrajenih je bilo 87 stanovanjskih hiš in vil, 25 poslopj je bilo dvignjenih za eno ali dve nadstropji, ostala pa so bila adaptirana ali obnovljena. Od vseh gradbenih dovoljenj je je 159 nanašalo na manjše gradbe na periferiji mesta.

O vsem tem podrobno poroča »Piccolo della sera«, ki pravi, da so realitetne kupčije in hipotekarni krediti kakor tudi gradbena delavnost v preteklem letu pokazali, da se sicer ni treba spuščati v rožnate napovedi njihovega nadaljnjega razvoja, da pa investicijska sposobnost v Trstu še zmerom ni ponehala in da so tržaški kapitalisti slej ko prej prepričani o varnosti in donosnosti takih naložb svojega denarja.

Drobne novice

Preko Trsta je v sredo dopoldne potoval v Zenevo novi rumunski zunanji minister Micoescu. Na železnici postaja je bil pozdravljen rumunski konzul Demetrio. Kakor poroča »Piccolo«, je ministru konzulu Demetriju izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da je italijanski tisk tako navdušeno poročal o spremembi režima v Rumuniji in tako pravilno razlagal prijateljstvo, ki ga nova rumunska vlada roji do Italije.

»Italia Redenta«, italijanska šolska družba, ki deluje v Julijski Krajini in Južni Tirolski z vedno večjo vlogo, je v lani ustanovila dve novi otroški zavetnici. Za obe si je preskrbela od pristojnih občinskih uprav dve primerni poslopji. Prvo zavetišče so ustanovili v Vižnini, drugo v Zbandaju.

pri Poreču. Občinski upravi sta s pristankom pulskega občinskega upravnega sveta prepuščali omenjeni stavbi družbi brezplačno.

Konzorcij za obnovo Istre je imel pred tremi dnevi v Puli pomembno sejo, na kateri so razpravljali v prvi vrsti o istrskem vodovodu, o preskrbi Kvarnerskega otočja z vodo in o proračunu za prihodnje poslovno dobo. Predsednik konzorcija senator Mori je v svojem poročilu menil, da bo duna voda iz Mirne v kratkem napeljana po vsej deželi dol do Pule. O vodovodu za Kvarnerske otoke, pa je poročal, da bo treba bržkone uporabiti vodo iz Vranskega jezera na Cresu za vse otočje. Govorili so tudi o oblihi obnovitvenih načrtih. Sprejeti je bil novi proračun konzorcija in nazadnje so sprejeli še resolucijo, v kateri zahtevajo, da je treba konzorciju iz fionov ministrstva za gradbe zagotoviti redne podpore, tako da bo mogoče gradnjo velikega istrskega vodovoda pospešiti in dovršiti v treh letih, hkratu pa tudi z vse večjo vlogo skrbeti za splošno obnovo dežele.

Občinska uprava v Jahančici je sklenila preprečiti erarij več občinskih cest. Kakor poročajo listi je na to selaj pristal tudi pokrajinski upravni odbor na Reki.

Državni podtajnik korporacijskega ministrstva Ricci se je te dni mudil v Trstu. Pregledal je poslovanje raznih korporacijskih ustanov in organizacij. Bil je tudi v ledjedelnici in letalski tovarni v Trzinu, v Labinskem premoženstvu in v Puli.

Iz tržaške ladjedelnice, so včeraj in danes splovili v morje spet dve novi ladji. Prva je bila zgrajena za ameriško podjetje Standard Oil Company. Ta cisterna ladja »John A. Brown« po imenu, je dolga 148 m, 22 m široka in 12 m visoka ter ima tonažo 21.300 ton in tovarno kapaciteto 14.000 ton. Njena brzina bo znašala 12 vozlov na uro. Druga ladja, velika podmornica »Nanic«, pripada italijanski vojni mornarici.

V vodstvu reške železnišne zveze so bile novi železniški tajniki. V ponedeljek je bil v Gorici zborovanje železniške zvezne direktorije. Ob tej priliki je zvezni tajnik objavil več sprememb v železniških organizacijah po deželi. V Kobaridu je bil imenovan za tajnika krajevne železniške organizacije Josip Marangon, v Idriji Ivan Covatta, v Dolencu Karel Sildro, v Podbrdu pa Peter Filipi. Dva dosedanja tajnika sta bila imenovana za okrožna inšpektorja, druga dva sta bila odstavljena.

Nagrada za dvojčka. Na dan pred Silvestrovimi sta se rodila dvojčka pri Brečevih v Ajdovšini. Te dni je bil oče Josip Brečelj obveščen, da mu je goski prefekt delil nagrado v znesku 600 lir iz fonda, ki ga je stavila vlada na razpolago v take svrhe.

Nepojasnjena smrtna nesreča. V Skornobli nad Trstom se je pred dnevi hudo ponesrežil 42 letni Ivan Simšič iz Lonjerja. Mož je baje iz doslej še ne pojasnjene vzroka padel, udaril pri tem z glavo ob kamen in si prebil lobanjo. Našli so ga nezavestnega in ga takoj prepeljali v tržaško bolnišnico. V ponedeljek je poskočil podlegel.

Spetletka ga nihče ni spoznal. Ze ko je bil mrtve, se je v bolnici zglasil neki njegov znanec iz Lonjerja in v njem spoznal svojega oceda. Oblasti so sedaj uvedle posebno preiskavo, da bi točno dognale vzrok njegovega nesrečnega padea.

V Kaseljnu pod St. Petrom na Soči je preteklo nedeljo velik požar nalone uničil dom nekega italijanskega kolona. Ogenj je nastal iz doslej še nepojasnjenih vzrokov v hlevu poleg hiše. Z njega se je razširil na gospodarsko poslopje in potem še na stanovalniško hišo. Iz hleva se skoraj rešili 15. vno, pogorelo pa je v njem več stoletov starih, težkih in dragih predmetov. K sreči so gasilci uspešno preprečili, da bi se požar razširil na sosednje hiše. Vse preostalo premoženje je bilo uničeno. Vse preostalo premoženje je bilo uničeno.

ljaj? Figo! Tudi njega ne bi zadel, da ni dvignil pete. S petami je križ. Že slavni Ahil je to preiskoval. Sploh bodo naši znatstveniki, ki jih imamo toliko, morali ugotoviti tesne zveze slovenskega rodu z ilijadom in Homerjem. Toda Urbanč ni jokal. Zavlekel se je v mrtvašnico. Ne, da tukaj umre in čaka pogreba, nego da takoj organizira moderno bolnico, pa ne tarna, kakor Ljubljanci o tem predmetu. Kaj bi dali v vojski za tak talent? Kdo od nas se upa tri dni in tri noči prebiti v mrtvašnici?

Poslušalci se stresajo. Ko mu preseda jedov vonj, se vleče štiri kilometre daleč po vseh štirih pod navaden kolec in se zavije v seno. Ali je Lindbergh napravil to? Ali morda Rusi na leden? Samo nam Slovincem ne privošči nobene brave! Zato sem in bom do smrti pristal teorije, da ni zločincev, da so samo siromaki ali pa bolni ljudje, da jih zato ni ne obešati ne zapirati, nego pravilno vzgajati in lečiti.

Jokavček se utrudil. Izpije črno kavo. Nekateri ploskajo, drugi gledajo grodo, Rujače nasprotuje. Nato plača, odmora. Plača in vstane. Kakor rimski imperatorji v slavnostnih sprevodih, stopa do obešalnika. Natakarij prisikodijo.

Katera je vaša? Ze grabijo sukne s kljuk. Ta ne, ta ne, ta tudi ne! Smelejo in spet nazaj obešajo. Nervoza narašča.

Moja je čisto nova, temnomodra s komaj vidnimi črtami. Take sukne na obešalniku ni. Serigi je vroče, nervoznost narašča. Pristopajo go-

stje; prvo najbližji, potem cela kavarna. To je moja, ona moja, tista moja! Vsak pograbi svojo. Vse že nošene, nekatere mnogo oguljene. Nove ni nobene; Jokavčku ne ostane nič. Vsa kri mu šine v glavo.

Prokleti tatovi; že spet začel sezono! — bruhne iz njega — še sukne po kavarnah niso več varne, takšno je poštenje. Kje je policija? Zakaj jo sploh plačujemo? Ali se tako pazi na lopove in palupce?

Natakarij so v zadregi. Res je sedelo nekaj sumljivih tipov prav pri vratih. Toda nič posebnega ni bilo opaziti.

Tecite na policijo, javite na vse strani, hudiča zapreti do smrti!

Spomini se kaj bo doma. Obešajo naj jih, palice naj se spet vpleljejo! Rujačv ti imaš pravi! Zapiraj! Prepejaj! Obešaj!

In kakor v nezavesti hiti na stražnico.

Smrtna nesreča Idrijskega vpokojenca. V Spodnji Idriji je rudniški tovorni avto v terek ob pozni večerni uri do smrti povozil 67 let starega vpokojenega rudarja Franceta Likarja. Nesreča se je pripetila na osemtrajevnem kakovih sto korakov za vasio. Kolo težkega voza je Likarju zdrobilo lobanjo, tako da je v nekaj trenutkih izginil. Njegovo truplo so še ponoči prenesli v Idrijsko mrtvašnico. V četrti so ga pokopali.

Oblasti so uvedle preiskavo. Prijeli so šoferja 30 letnega Ljopa Lenota, ki je izpovedal, da se je nesrečni Likar kar nenadoma znašel pred vozom. Avto je skušal sicer ustaviti, toda bilo je že prepozno.

O nesreči v Skornobli nad Trstom smo poročali, da je neki možiki iz Lonjerja v posredovanju spoznal avtolega znanca in avtošarja Simšiča. Izkazalo pa se je, da ta identifikacija ni bila pravilna. Simšičev brat, ki je nekje v mestu za vratarja in ki so ga naknadno poklicali v mrtvašnico tržaške bolnišnice, v mrtvi ni mogel prepoznati svojega brata. Poizvedbe se nadaljujejo.

Kaj nai bo pa to?

Stric Matije je šel davi že na vse zgodaj po mestu in je našel v snegu nekaj raztrganih lističev. Na posameznih je odkril napisane naslednje črke:

DEB. OBI. RNI. IVS. JNE. KDO. NEG. ECE. ELO. HOD. NNA.

Zlagal jih je in jih zlagal, pa le ni mogel odkriti, kaj se za njimi skriva.

Zdaj prosi Metlarje, da bi mu pri tej težavni nalogi pomagali. Tistim, ki jo bodo prav rešili, bo poslal nekaj lepših nagrad, seveda lepo po žrebu, kakor je že navada.

Rešitve morajo biti v »Jutrovem« uredništvu najpozneje v petek. Napisane naj bodo na dopisnici, v kotu pa naj bo pripis »Uganka kluba Metlic«, da jih bo stric Matije zanesljivo dobil v roke.

Kaj je bilo skrito?

Voščilo, ki se je glasilo: »Stric Matije vam želi v novem letu vse srečo.« Veliko številno Metlarjev je uganko razrešilo, ker pač ni bila težavna. Samo od zadaj je bilo treba brati črke.

Med pridne reševalce je razdelil stric Matije osem nagrad in sicer:

Ožbolt Polajner, črna pri Prevaljah, dobi roman »Tigrovi zobje«.

Mira Jerala, Zagreb, Erdedijeva ul. 7, dobi roman »Pater Kajtana«.

Zvonka Keše, Ljubljana, Ravnikarjeva 3, dobi roman »Lucifer«.

Sava Glavina, Rozzoli in Monte 1263, Trieste, Italija, dobi »Roman treh src«.

Ignac Stih, Susida 46, p. Caporetto, prov. Gorizia, Rajko Černož, Novo mesto, Ljubljanska 26, Martin Zupanc, Stari trg 73, Slovenjgradec in Pijerna Vertovec, Bradesia 792, St. Giovanni, Trieste pa dobe po eno knjigo ilustrirane revije »Življenje in sveta«.

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih radijskih postaj dobite v vodilni in bogato ilustrirani slovenski radijski reviji »NAS VALA«. Mesečna naročnina samo 12 din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knafličeva ulica 5.

Nedelja 16. januarja

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10: Prensos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Gasperček v novi lutkovni igri. — 11.30:

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Godalni kvartet. — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Poskočine in vesele (plošče). — 9.45: Verski govor

Kraljestvo mode

Neveste v belem

Pred leti so bile mnoge neveste še v dvornih, kaj je prav za prav moderno: poročiti se v tradicionalni beli obleki z vlečko in kopreno ali v navadni, promenadni obleki? Medtem pa je moda že zdavnaj rešila to vprašanje in sicer v prid beli obleki. Modno geslo ostane slej ko prej: za vsako priliko primerna obleka! Kakor je po modnih in družabnih pravilih izključeno, priti na večerno prireditev v drugačni, kakor večerni obleki, prav tako se zdi modnim činiteljem neprimerno, če se poroči mlado dekle v drugačni, kakor v ta namen ustvarjeni obleki. Moda zna biti tudi jako konservativna, če je treba. In priznati je treba, da nam je prav s to svojo konservativnostjo v beli nevestini obleki ohranila nekaj lepote in poetičnega.

Kolikokrat čujemo: bele poročne obleke o tako nepraktične! Zakaj? Morda zato, ker običajemo poročno obleko samo enkrat v življenju? Toda saj se poročna obleka v kroju prav nič ne razlikuje od linije večernih oblek — s eno razliko seveda: da je ob vratu visoko zaprta, v nasprotju z globokim izrezom večernih oblek. Nič lažjega torej, kakor z neznatnimi izpremembami uporabiti pozneje takšno obleko za plač in za večerne prireditve. Ker je bela, jo čez leto ali dve damo še poljubno prebravati in zopet dobimo drugačno večerno obleko...

Letos je za bele poročne obleke najbolj v modi satin, za posebno svečane tudi po-

voščen lamé. Nekaj novega je voljni, beli jersey, ki se tesno oprime telesa in ki ga moremo prekrasno drapirati.

ELITNA KONFEKCIJA

Master MARIBOR
prinaša vedno najnovejšo!

Pokrivala se ravna po oblekah, ki jih spremljajo. Če je obleka pokrita z vezeni- no ali s srebrnimi našivi, opazimo na glavi enako izdelano čepico. Nosijo se tudi ven- ci ali cele čepice iz belega cvetja. Vsa ta

Proti zaprtju
Decipitule
Oglas reg. 5. br. 3236 dne 19. II. 1936.

različna pokrivala pa odkrivajo čelo in do- ber del nakodane pričeske. Letos moder- ni pajčolani so iz tila ali svilenege muselina in večinoma ne pokrivajo obraza. Letos so prav tako moderni kratki, kakor dolgi paj- čolani.

Bele čipke so seveda vedno elegantne, posebno ker lahko porabimo belo čipkasto obleko tudi za najbolj elegantno večerno prireditev. Bela poročna obleka, ki jo vi- dite na prvem mestu naše skice, je izdelana iz belih čipk in belega žoržeta. Spre- dnji, zvončasto ukrojeni del krila je iz žor- žeta, ostala obleka in dolgi rokavi pa so iz čipkaste tvoriva. Spodnji del života ima obliko koničastega svetega steznika, ob katerem je lahko nabran ves zgornji del.

ŠOLA ZA NEGOVANJE LEPOTE
Prvo, kar mora-
te storiti vslej,
kadar začnete
negovati obraz,
je: očistite obraz
dobro s Scherkovo
vodo! Potem pa čitajte, kaj
pravi knjižica o Scherkovi
vodi za obraz. Lepo
lahko deluje samo koža,
ki je do znojnic očiste-
na. Tudi Vi boste postali
lepi, če boste negovali
obraz s Scherkovo vodo.

Din 18.-35.-56.

Strojepisika

Deklica je odprla vrata s trdnim prije-
mom, toda čim je stopila čez prag tvr-
dke Frederik Watson & Co. se je ustavila
in se plašno ozirala okoli sebe.

Od mizice s pisalnim strojem je pogle-
dala proti vratom mlada ženska, kakor
bi jo hotela molče vprašati: »Kaj iščete
tukaj?«

In deklita je spregovorila tedaj sama
od sebe:

»Oprostite — prišla sem se pred-
staviti. Slišala sem, da išče podjetje stroj-
jepisko. Rečeno mi je bilo, naj se obrnem
na g. Andersona.«

Ne da bi zlinila besedico, se je ženska
pri mizici s pisalnim strojem dvignila in
pokimala skozi vrata gospodu v sosedni
sobi. Gospod je vstal in se približal vstopi-
visti deklici. Videti je bilo, kakor da ga
je spreletela nekakšna sprostost, ven-
dar pa je bil njegov glas hladen in tre-
zen, ko je vprašal:

»Gospodična Gerardova, če se ne mo-
tim?«

»Tako je, plem, se je Elizabeta Gerar-
dova. Je odpravila deklica. Dva tovarisa g.
Andersona, ki sta sedela za mizami v nje-
govi pisarni, sta premerila novodošlo s
hitrim pogledom od vrha do tal in obema
se je videlo, da jima je deklica simpatič-
na. Pogled, s katerim je sprejel Gerardo-

vo Anderson, pa ni razodeval nič podob-
nega. Opazil je sicer njene svetle lase,
krajne oči, lep plašč in krasne čevlje na
nogah, toda navidez ni bil za nobeno iz-
med teh stvari in reči navdušen.

»Gospodična, prosim sedite!« je sprego-
voril po kratkem času. »Prosim, povejte
mi, kje ste hodili v šolo, kaj znate in kje
ste bili doslej nameščeni?«

Elizabeta Gerardova se je izkazala, da
je absolvirala trgovsko šolo z odličnim
uspehom. Potem je služila pol leta pri
tvrdki Big & Benfield in je prišla ob služ-
bo, ko je podjetje skrbilo svoj obrat, kaj-
ti službo so odpovedali najprej tistim, ki
so bili najmanj časa pri tvrdki. Z velikim
ponosom je Elizabeta položila pred An-
dersona na mizo spravevalo, ki je hvalilo
njeno marljivost in vztrajnost pri delu.

Anderson je listine skrbno prečital in
dejal:

»Gospodična, prosim, sedite za pisalno
mizo. Zdaj vam bom nekaj narekoval, da
vidim, kako pišete!«

Sestavil je tipično trgovsko pismo ter
ga začel diktirati z monotonim glasom.
Potem se je vrnil k svoji mizi in se je
skoro prestrašil, ko je strojepiska na pre-
izkušnjo vzela popisani list iz stroja ter
ga položila predenj na mizo.

Meč brez je drapiran ob dveh vodoravnih
robčkih (1. skica).

Dokliško ljubko učinkuje bela stina ob-
leka, ki ima kot poročna obleka seveda dol-
ge rokave in tesen izrez ob vratu. Namesto
širokega pasu, ki je pri stinskih oblekah obič-
ajen, vidimo na tej obleki dva ozka, vzpo-
redna paska, zavezana v sredi s pentljico.
Vratni izrez je krog in krog poist z belim
cvetjem, ki ga nosi nevesta tudi na glavi.
Lepi pajčolan je sestavljen iz čipk in iz ti-
la (2. skica).

Iz bleščečega satina je obleka z dolgo
vlečko, ki se posebno poda visokim, vit-
kim postavam. Obleka je spredaj na životu
dubro nabrana, iz nabranega dela pa izha-
jajo težke, zvončaste gube, ki spredaj raz-
širjajo krilo. Vratni izrez obdaja okrogel
ovratnik iz srebrnega brokata, iz enakega
srebrnega brokata pa je tudi okroglo, vis-
oko pokrivalo, ki je nam pritrjena koprena
iz tila (3. skica).

Vzor gladke, princesne obleke predstavl-
ja naslednja obleka brez pasu, s spretno
izpeljanimi šivi na životu, ki posnemajo
obliko dvojinega bolera. Obleka ima drapi-
ran izrez in dolgo, zvončasto vlečko (zad-
nja skica).

Zdravniška posvetovalnica

Debata: Na podlagi same preiskave je
v tej dobi možno izreči samo sum, da gre
za nosečnost. Vendar to ni sigurno. Imamo
pa na razpolago še druge metode, ki
dajo skoro 100% rezultate. Po injekciji
nekega sredstva se pojavi v urinu pri večini
nosečih žensk sladkor, ki ga normalno
ni. Ravno tako je možno na podlagi pre-
iskave urina noseče žene v večjih labora-
torijih ugotoviti skoro z absolutno sigurno-
stjo nosečnost tudi že v tej zelo zgodnji
dobi, kot jo omenjate vi.

Vsak
nima toliko denarja,
da more potovati v kopališče

Toda vsakdo

bi moral dati za zdravje
letno 100—150 dinarjev
in piti mesec dni
mesto druge vode

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

onega z rdečimi srci.

Ista: Prekiniti nosečnost, odnosno v kas-
nejših dobah izvesti zgodnji porod, je ope-
rativnim potom možno. Vendar mora biti
za to podan strikten razlog in o čemer odlo-
či v danem primeru komisija zdravni-
kov.

Celje F: Bolezen, ki jo omenjate, je res
neozdravljiva. Imamo pa na razpolago sred-
stva, ki znake te bolezni, izmed katerih je
najbolj nadležno tresenje, zelo omilijo. Mi-
slim, da bi bilo najbolje, da se obrnete
na strokovnjaka za živčne bolezni, da vam
predpiše odgovarjajoče zdravilo. Receptov
na tem mestu namreč ne morem priporo-
čati. Priporočljive so poleg tega mlačna
kopeli. Varujte se pa prehlada in alkohola,
kar bi vaše stanje samo poslabšalo.

J. R. Ljubljana: Kolikor morem na da-
ljava ugotoviti, se mi zdi najbolj verjetno,
da imate vnetje solznega mešička. V ne-
kih primerih je možno solzni mešiček, od-
nosno solzne kanale, brez operacije napra-
viti prehodnim. Če ta poskus ne uspe, je
treba seveda operirati.

Isti: Zdravljenje opisane ženskosti je
zelo težavno. Zdravil je nebroj. Katero
pride v vašem primeru v poštev, bo odločil
zdravnik.

Isti: Težave, ki jih imate s strani srca,
ni spravljati v zvezo z malarijo. Te nastane-
jo kot posledica poapnenja žil, preobila-
ga kajenja in slinčice. Kot sklepam iz vaše-
ga poklica, ste član bolniške blagajne. Da-
na vam je torej možnost, da se pustite
pregledati od raznih strokovnjakov, ki vam
bodo odredili primerno zdravljenje.

Flora: V zakonu, ki je ostal brez otrok,
se običajno vrača vsa krivda na ženo, kar
pa ni pravilno, ker je lahko krivda tudi
na moški strani. Zdravniškemu pregledu
se mora tedaj podvreči tudi mož. Dokler
se to ne zgodi, se mi zdi zdravljenje s pre-
parati, ki jih omenjate in ki so sicer dobri,
mogoče malo preuranjeno. Preparati sami
na sebi seveda zdravju niso škodljivi.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

»Vidim, da ste zelo urni v svojem de-
lu.« je rekel Anderson hladno. V njegovih
očeh, ki so dresele po gladko napisanem
besedilu, ni bilo čutili nobenega prizna-
nja za predloženi obrazec.

»Odlučite o vaši zadevi leži pri g. Meg-
gsu, šefu za osebe pri naši tvrdki.« je
dejal čez nekaj časa Anderson in ni niti
hotel pogledati Elizabete. »Prosim torej,
da malo počakate.« Po teh besedah je
vzel pismo in izginil z njim v sosedno so-
bo.

Šef oddelka g. Meggs je bil nad petde-
set letni možakar. Njegove oči so se jezo-
no iskrile za naočniki, videti je bilo, da
mu ni prav, če ga kdo moti pri delu. Ven-
dar je prizanesljivo vprašal:

»Nu, kaj je zopet novega, g. Ander-
son?«

»Tukaj je polzkušeno pismo dekleta, ki
bi rada prišla k nam za strojepisko.«
»Koliko let ima?« Kako hitro piše? Za-
kaj je prišla ob službo?«

Anderson je hitro odgovoril na zastav-
ljena vprašanja in je na koncu predložil
Meggsu polzkušeno pismo s priporočilnimi
listinami ponudnice.

Meggs je preletel vse skupaj z bežnim
očesom, se naslonil nazaj in vprašal:

»Kaj mislite vi o tem?«

»Mislim, da bi polzkušili še kakšno dru-
go«, je dejal Anderson.

»Čemu? Zakaj vam pa ta ne ugaja?«

ŠAH

V zadnjih treh krogih turnirja v Hastingsu je bil najvažnejši dogodek poraz Floh-
ra po Mikenasu. Flohr je dobil potem še s
Fairhurstom ter remiziral s Fineom. Ke-
res je premagal Thomasa ter remiziral z
Alexandrom, pa ga je Reshevsky, ki je
med tem porazil Thomasa jun. in Tylorja,
do zadnjega kola še prehitel za pol točke.
Remi med Reshevskim in Keresom v
zadnjem kolu je potem odločil o prvem
mestu. Končno stanje je bilo: 1. Reshev-
sky 7 (iz 9), II.—III. Alexander in Keres
6½, IV.—V. Fine in Flohr 6; slede Mike-
nas 5, Thomas in Tylor 3, Fairhurst in
Thomas jun. 1. — Turnirska tabela kaže
nekoliko nezanemljivo aliko: vse partije
med prvimi petimi so se končale remis,
pa je potem samo njihova večja ali manj-
ša sreča proti ostali petorici odločila v
placementu. Z ozirom na dober glas tur-
nirjev v Hastingsu je za ameriškega prvaka
Reshevskega kljub temu velik uspeh,
da je pustil vse svoje mlade konkurente
za seboj ter dokazal, da ga je treba tre-
nutno postavljati vsaj v isto vrsto s Ke-
resom in Flohrom. Za slednjega je 4. do 5.
mesto, zlasti po nedavnem slabšem rezul-
tatu že v turnirju Semmering-Baden, zo-
pet neuspeh, čeprav najbrž brez večjega
pomena. Mala senzacija je rezultat Ale-
xandra, ki je absolvirati turnir tudi brez
poraza. Že v Stockholmu je igral Alexan-
dru dober dober, pa ga je treba sedaj sma-
trati za najboljšega angleškega mojstra.
Mikenas je končal približno na pričako-
vanem mestu. Zanimivo je, da ni nobene
partije remiziral! Thomas in Tylor sta do-
segla ravno tretjino točk, novi angleški
prvak Fairhurst ter novinec Thomas jun.
pa sta močna zaostala pod tem minimumom.
— V grupi A rezervnega mojstrskega tur-
nirja je zmagal skupno z Litvancem Lu-
ckinsom naš mojster Kōnig, ki je brez
poraza dosegel 7 točk iz 9. (Remiziral je
samo z Illingworthom, Sergeantom, Koltan-
owskim in Luckinsom.) Na tabeli slede
Koltanowski, Sergeant 6, Jackson 5, Prins
4, Norman, Illingworth 3½, Eva 2, Ham-
mond 1. — Za Kōniga je zmaga v turnirju
precejšen uspeh, saj sta zaostala za njim
znana mojstra Koltanowski in Prins (Ško-
da le, da so skoro vsi angleški listi po-
znali Kōniga samo po krstnem imenu, pa
še to v madžarski obliki Imre!) V drugem
oddelku je zmagal holandski prvak Lan-
dau s 7½ iz 9. Drugi je bil Berlinčan List
s 7, tretji Holanec Van Doesburgh s 6,
sledje Winsor, Kitto 5, Morry, Schelfhout
4, Cole 3, Michell 2½, Peter 1.

Hastings je bil med tem prizorišče še
važnejšega šahovskega dogodka: tam na-
vozili velemojstri so podpisali kontrakte
za udeležbo na dvokrožnem turnirju osmih
najboljših šahistov sveta, ki se bo no-
vembra vršil v Amsterdamu. Udeleženci
turnirja bodo: dr. Aljehin, dr. Euwe, Ca-
pablanca, Botvinnik, Fine, Flohr, Keres
in Reshevsky. Ta turnir, ki je baje že po-
polnoma zagotovljen, bo po pomenu pač
prekoslil vse turnirske prireditve zadnjih
desetletij.

Kako je Reshevskemu v Hastingsu vša-
si pomagala tudi sreča, kaže naslednja
dramatična partija.

Slovanska obramba.

Beli: Fairhurst Črni: Reshevsky
(2. kolo, 29. XII. 1937.)

1. d2—d4

2. c2—c4

3. Sg1—f3

4. Sbl—c3

5. e2—e3

d7—d8

c7—c6

Sg8—f6

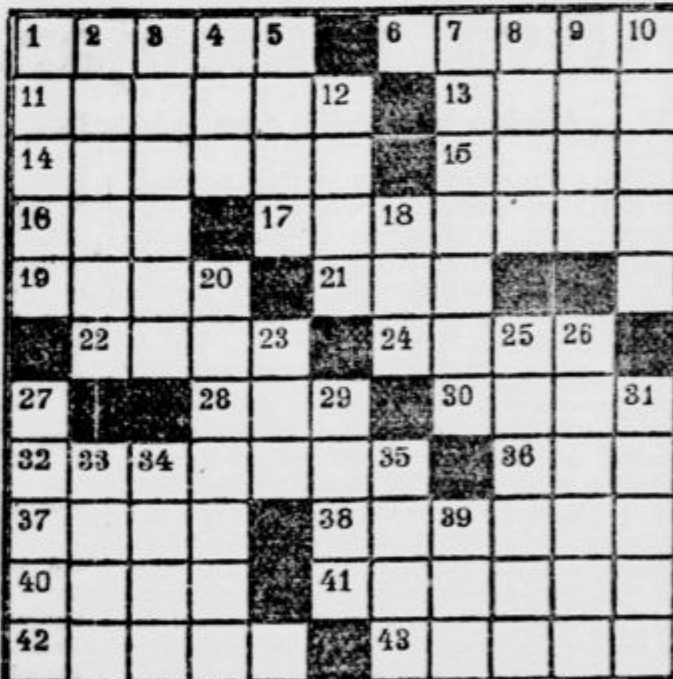
d5—c4

Velja — morda po krivici — kot manj
varno nego 5. a4.

Nedeljska križanka

Vodoravno: 1. moško ime,
6. pogled, 11. izločno sredstvo, 13.
osina, 14. plakati, 15. domača ži-
val, 16. razdobje, 17. azijski polo-
tok, 19. blazna, 21. osebni zaimek,
22. osebni zaimek, 24. menično
poročstvo, 28. žensko ime, 30. sul-
tanov častni naslov, 32. stara stvar,
36. rimski pozdrav, 37. turški učitelj,
38. maroško pristanšče, 40.
indsko žganje iz riža in sladkorja,
41. vrsta jagode, 42. indski fizik,
ki je dobil leta 1930. Nobelovo
nagrado, 42. kraj v Kotsorskem
zalivu.

Navpično: 1. gozdna žival,
2. Webrova opera, 3. hlap, 4. žensko
ime, 5. ločilo, 7. gomile, 8. sveto-
pisemska oseba, 9. leposloven čla-
nek, 10. danes (srbohrv.), 12. je ste-
nografski Ciceronove govore, 18.
žensko ime, 20. celina, 23. veznik,
25. junak srednjeveških viteških
romanov, 26. plaz, 27. italijanski
vojak vzhodne Afrike, 29. azijska
država, 31. mesto na italijanskem Tirol-
skem, 33. reka v Črni gori, 34. svetopis-
emska oseba, 35. ako dvakrat čitaš pomeni

vzhodno azijsko morsko alga, 39. četrti
mohamedanski kalif (656—661).

Rešitev

nedeljske križanke

Vodoravno: 1. golob, 6. Haleb, 11. Amati,
12. Atene, 13. Gabon, 14. ratar, 15. aroba,
6. Oka, 17. ara, 18. Rus, 20. ana, 22. antiper,
25. re, 27. Ilm, 28. Lam, 30. ena, 32. Cipor,
24. vodik, 36. Emona, 37. otava, 38. balon,
39. Damon, 40. Unija.

Navpično: 1. gaga, 2. omara, 3. labora,
4. Otomani, 5. Bina, 6. Hartum, 7. ata,
8. leto, 9. enaka, 10. Berane, 18. Rim,
19. Soliman, 21. prevod, 24. Napoli,
26. enota, 29. menoj, 31. Adam, 32. Cebu,
33. rana, 35. Ivo.

Konec Meyerholdo-vega gledališča

Umetni odsek v svetu ljudskih komisar-
jev je sklenil, da razpusti Meyerholdovo
gledališče, ki je zaslovelo tudi v tujini.
Ansambel bodo porabili v drugih gledali-
ščih, pozneje pa bodo sklepali o tem, da-li
bo smel Meyerhold še delovati v gledal-
škem področju.

Razpustitev slovitih gledališke skupine
utemeljujejo s tem, da se je Meyerholdovo
gledališče odražalo od sovjetske umetno-
sti in koteliralo s tujo umetnostjo. Meyer-
holdu očitajo, da se ni mogel osvoboditi
meščanskih oblik...

Lep dar: Zgodbe brez groze

Iz življenja v smrt, iz smrti nazaj v življenje

Štirideset ur v narkozi — Neobičajna operacija žolčnega mehurja — Stanje brez želja...

Eden najbolj skrivnostnih fenomenov človeškega duševnega življenja se je pri-meril pred kratkim med neko operacijo v Glasgowu.

37-letni Charles Tune je prišel pred ne-davnim v eno največjih glasgowskih kli-nik, da bi ga operirali. Njegov primer so smatrali

zdravniki za zelo lahek

in so napovedovali, da bo mož čez nekoliko tednov ostavil bolnišnico popolnoma zdrav. Operirali mu je bilo treba žolčni mehur in ker je bil mož drugače popolnoma zdrav ter krepke narave, se ni bilo bati kompli-kacij.

Operacija sama na sebi je potekala v resnici brez vsakega vmesnega dogodka in se je že blizu koncu, ko je operirajoči zdravnik ugotovil, da Tuneovo

srce prenehalo biti,

Istočasno je pacient nenadno dihati. V kli-ničnem smislu je bil mož mrtve. Tedaj se je operater odločil za posebek, ki bi v da-neni položaji z njim ničesar ne mogel iz-gubiti, lahko pa bi v ugodnem primeru vr-nili pacientu življenje. Tuneu je hitro odprl prsni koš, srce je pomasiral in mu

vbrizgnil adrenalina.

Res je začelo srce čez kratek čas spet utri-pati. Tune je bil torej spet živ in opera-cijo žolčnega mehurja so lahko dokončali. Toda po operaciji se pacient na noben

način ni dal zbuditi iz narkoze. Srce je delovalo redno, isto tako so ostale nor-malne vse organske funkcije, le

zavest se ni hotela vrniti.

To nenavadno stanje je trajalo 40 ur in med tem časom so uporabili vse mogoče načine, da bi ga obudili. Na zadnje so mu dali mir in so ga v njegovem globokem spanju samo opazovali. Po 40 urah se je Tune v resnici zbudil sam od sebe in je bil takoj

pri polni zavesti.

Vsi njegovi telesni simptomi so bili tedaj normalni in le tedaj, ko je začel pacient govoriti, so zdravniki doživeli novo pre-senečenje.

Mož, ki ga je njegov hišni zdravnik označil za izredno treznega človeka, je začel z največjo točnostjo opisovati

fantastična duševna stanja.

ki jih je doživljal med svojim »umiranjem« in svojim zopetnim povratkom v življe-nje. Povedal je, da je pod vplivom nar-kotika splošno zavest popolnoma izgubil. Kmalu nato pa je pacientova duševnost zašla v stanje, ki ga je Tune označil za »višje« potovanje. Imel je občutek, da mu je telo

popolnoma dematerializirano.

Občutil se je, kakor da je oblak ali para, ki plava brez vsake teže skozi prazen pro-

stor. S tem stanjem je bil namreč združen občutek, da neprestano plava v neznane daljave.

Koliko časa je prebil v tem stanju, ne ve povedati. Dejal je, da je bilo lahko ne-koliko sekund, lahko pa tudi

nekoliko let.

V tem stanju ni bil niti srečen, niti ga ni težila kakšna bol, bil je dobesedno brez želja. Imel ni zato tudi nobene želje, da bi se to stanje, ki ga zdravniki smatrajo za stanje prehodne smrti, bodisi nadaljevalo, bodisi končalo.

Od nekega trenutka dalje, ki ga Tune ne ve točneje fiksirati, pa je začel opažati, da se mu teža vrača, da se čuti čedalje bolj

človeškega in telesnega.

Obenem je začel v stanje neke nejasne zavesti, v kateri pa je čutil, da se njegovo »potovanje« končava. Začutil je veliko utrujenost, kakršne se lahko zavedamo tu-di v globokem snu. začutil je, da leži iz-tegnjen, da je njegova

koža topla, da diha

In na zadnje, da odpira oči. Ko je tedaj pogledal naokrog, je takoj spoznal, da je v bolnišnici in je začel pripovedovati o ti-stem grozotnem potovanju, ki ga je na-pravila njegova duša iz življenja v smrt in iz najbolj neznanih krajev spet v živ-ljenje.

Vezuv v snegu

Po dolgih letih je letos zopet pokril sneg vrhove italijanskega ognjenika Vezuva. Bela odeja sega precej globoko v dolinske predele

Kralj draguljarjev

Samotar v broadwayskem hotelu — Za štiri milijone draguljev v prtljagi — Šestnajst ur dnevnega dela

V nekem broadwayskem hotelu je umrl samotar, ki je po naključju bil po naključju zvedel, da je bil ta mož eden največjih tatov draguljev. Ugotovila je namreč, da je njegov potni list ponarejen. To je zbu-dilo nje sum in je dala preiskati njegove prstne odtise. V albumu zločincev so potem ugotovili, da se je mrtvec imenoval Jack Svoboda, s katerim je imela policija opravka se pred tremi leti, čeprav mu je bilo tedaj že skoraj 90 let.

V njegovih kovčkih so našli za štiri mi-lijone dolarjev draguljev in te dragulje je bil mož nakradel vse v zadnjem času. Razen tega so našli njegov dnevnik, ki je vseeno poročal o pestrih dogodkih Svobo-dovega življenja. Stari možakar se je v tem dnevniku norčeval iz ameriških so-dišč, ki so preveč dovzetna za sentimen-talne prizore. Na koncu sodnikom nasve-tuje, naj bi bili tudi stroži in treznejši, če hočejo imeti mir pred ljudmi, kakršen je bil sam.

Ta svojevrstni zločinec je v zadnjem desetletju svojega življenja videl v svojih rokah draguljev skoraj za dve sto milio-nov dolarjev. Pri tem je opravljal delo, ki ga je policija zapisovala na grbo treh raz-ličnih gangsterskih tolp. Svoboda je delal po šestnajst ur na dan in je to svoje delo jemal zelo resno. Njegova dejanja še da-nes niso pojasnjena, kakor ni znano, kam je spravil svoj plen in za koga je sploh kradel.

Poznali so ga pod imenom »Alibi-Jack«, kajti vsakokrat, kadar so ga aretirali, je znal močnem postave postreči z dobrim ali-bijem. Več nego tridesetkrat so ga morali

izpustiti, ne da bi mu kaj dokazali in ne-koč je bil celo tako predrzen, da je zahte-val odškodnino za svojo aretacijo in od-škodnino so mu izplačali... Iz njegovih zapisov je razvidno, da je vendarle izvr-šil ta vlom, zavoljo katerega so ga areti-rali in ki so mu ga potem po vrhu še na-gradili.

Svoboda je bil čudovito spreten v spre-minjanju svoje zunanosti. Kot gost kakšnega luksuznega parka je nosil frak prav tako dobro kakor sukno preproste-ga delavca ali monturo kakšnega policista. Govoril je gladko štiri jezike in je znal delati izredno nedolžen obraz. Stotine ta-tinskih trikov si je izmislil in jih izvedel. Najsenzacionalnejše njegovo dejanje je bilo pač to, da je kot policist zaplenil donos-celega demantnega rudnika. Cele ure je čakal preoblečen v policista v snegu in de-žju, dokler ni prispela poštna pošiljka v neko veliko newyorško avožno hišo. Pet minut pozneje jo je s ponarejenimi listina-mi spretno in »sradno« zaplenil. Naslednji dan se je izkazal v Trentonu kot plezalec po fasadah. Privabilo ga je odprto okno neke vile. Splezal je vanjo v lomljeni bla-gajni in odnesel samo dragulje. Gotovino je pustil v blagajni, »da bi policija stala pred skrivnostjo«. Ta namen mu je tudi dobro uspel, kajti nihče ni hotel okraden-emu verjeti, da je tat postal baš nenevarno gotovino, dočim je odnesel dragulje, ki jih vendar ni lahko spraviti v denar.

Policija po njegovih zaporednih dejanjih skoraj nikoli ni verjela, da jih je mogoč izvršiti isti mož in še sam po vrhu. Sedaj je dnevnik kralja draguljnih tatov pojasnil tudi to skrivnost. Seveda pa zapiski o tem molče, kam je mož spravil vse svoj plen. Našli so samo tisto, kar je bilo v njegovih kovčkih.

Najvišje plače v Ameriki

Iz ameriških davčnih seznanov je raz-vidno, da je bilo predlansko leto v Zedi-njenih državah 16 oseb, ki so imele vsa-ka po več nego 300.000 dolarjev letne pla-če. Najvišjo plačo je imel ravnatelj druž-be General Motors, Alfred Sloan. Ta je zaslužil 561.311 dolarjev. Med filmskimi zvezdnici in zvezdniki jih je deset, ki so dobili po več nego 200.000 dolarjev. Na čelu te družbe je Garry Cooper, ki je v omenjenem letu zaslužil 370.214 dolar-jev.

KVALITETNO BLAGO

je radi velike trpežnosti
NAJCENEJŠE!
Modne novosti za ženske suknje, uistre oblike itd. — pri trvdki

DRAGO SCHWAB,

Ljubljana — Aleksandrova cesta št. 7.

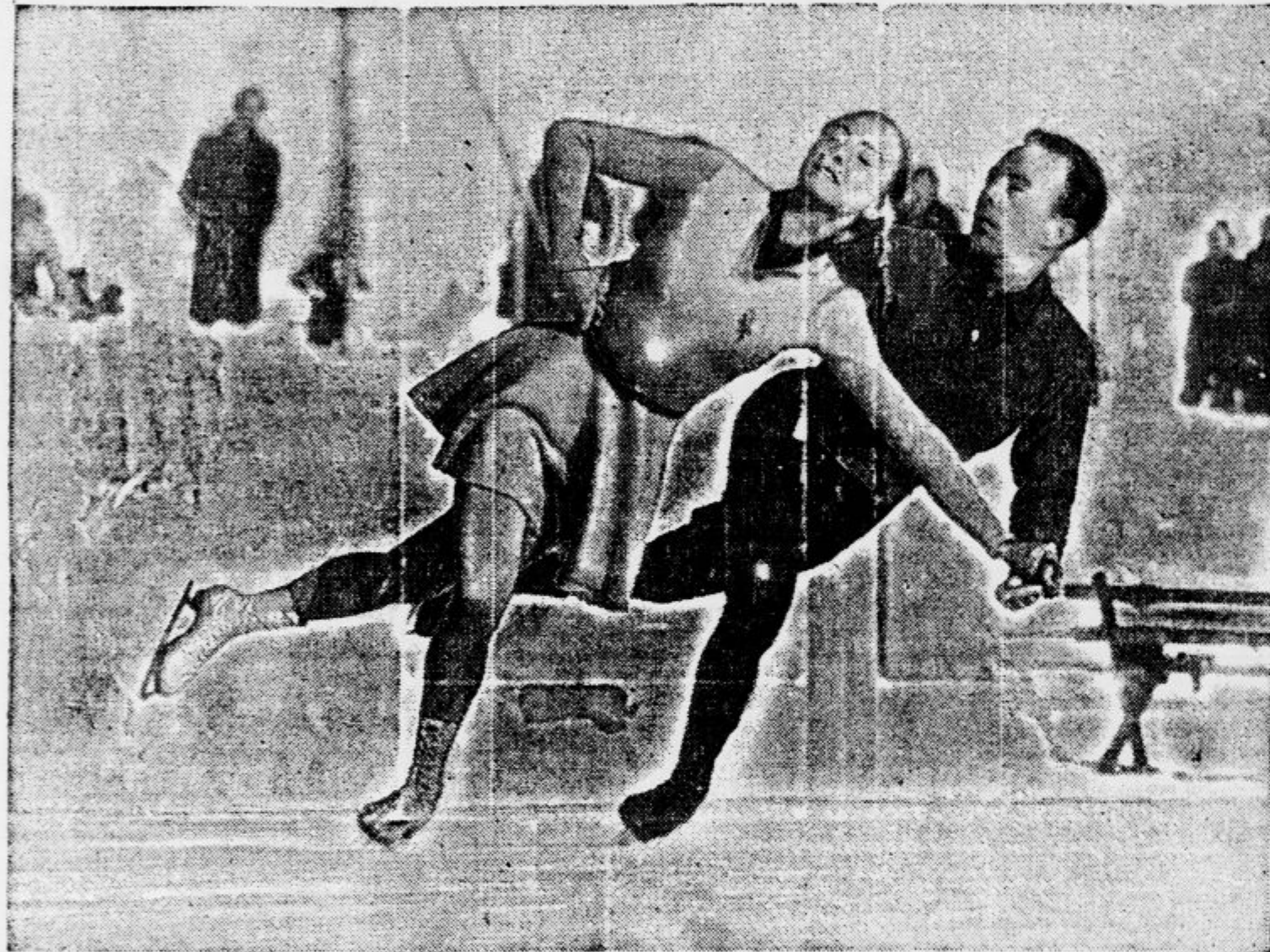
A NEKDOTA

Šal'apin za svoj prvi koncert v Petro-gradu ni mogel najti impresarija. Odo-čil se je na kratko in si sam najel majh-no koncertno dvorano, klavir in spremlje-valca. Ko je stopil na oder, je videl, da so v avditoriju le štirje možje, krepke, ve-liko postave, očitno delavci. Priklonil se je in prosil, naj bi za začetek počakali še nekoliko minut. »Ne, ne,« je zaklical tedaj eden izmed četvorice, »toliko časa nimamo. Klavir moramo spet odnesti!«

VSAK DAN ENA

»Kaj meniš, ali jo je vzel iz ljubezni?«
»Vsekako — iz ljubezni do njenega de-narja...«
(»Everybody's weekly«)

Trening na belem parketu

Svetovna prvaka v umetniškem drsanju na ledu, Maxi Herberjeva in Ernst Baier trenirata, da bosta lahko vnovič branila svoj naslov v tekmi za evrop-sko prvenstvo na ledu

Dva zamenjana zakona

V začetku sta bili dve plesalki, na koncu pa dva para

Bogati Dunajčan Albert je imel posebno nagajen do gledališča, vsaj kar se tiče mišlin, mišlini dam, ki tam nastopajo. Pred šestimi leti je od tam odvedel svojo ženo, baletko Štefanijo. Ta zakon je po-tekla mirno dokler se ni Albert seznanil z drugo plesalko, Elly.

Od tistega trenutka dalje se naročila briljantov cvetlice in krznenih oblačil niso več dostavljala na naslov ge.Štefanije, temveč na Ellyn naslov. Do prvega hudega nastopa v tej stvari je prišlo nekega dne, ko je ga Štefanija v žepu svojega moža našla račun za briljantni prstan, o kate-rem se ni spominjala, da bi bil prišel kdaj na nje prst. Albert je bil dovolj pozoren, da je priznal, kako je s stvarjo. Priznal je, da se je zaljubil v Elly in da se hoče z njo poročiti kar pa ni bilo popolnoma enostav-no, ker bi se moral najprej ločiti od svoje Štefanije, in tudi Elly ki je bila isto tako poročena da bi se morala prej ločiti od svo-gega moža.

Mož je delal račune brez Štefanije, ki je izjavila, da v ločitev ne privoli. Ni se ji ljubilo, da bi zapustila ugodno vilo svo-gega moža in se zadovoljila s kakšnimi neznatnimi alimanti. Izjavila je pa, da Al-berta in njegove ljubezni noče ovirati. Ta-ko se je zgodilo, da je Štefanija dobila po-polno oblast v prvem nadstropju vile svo-gega nezvestega moža, ta pa je odšel v drugo nadstropje. Izmisli si je poseben

načrt, kako bi ženo spravil iz svoje hiše. Ni namreč dolgo trajalo, ko ga je začela obiskovati ga Elly, ki se je na začne po-poinoma preselila k njemu. Štefanija je morala dan za dnevom gledati in poslušati, kako se je mož s svojo ljubinko vračal domov.

Nekega dne pa so nastale še hujše kom-plikacije. Ellyn mož je na zadnje dognal, kam mu je pobegnila žena. Prišel je z ne-kim prijateljem v hišo, da zasadi nezve-znico »in flagrantie in nastal je hud kral-vač. Ko se je pa vračal iz drugega nad-stropja, se je srečal z go.Štefanijo. Začela sta govoriti, drug drugega sta obžalovala zavoljo svoje nemile usode. Iz tega obžalo-vanja se je rodila medsebojna simpatija. Začela sta se sestajati in kmalu je bil tudi Rudolf v Albertovem domu kakor v svoji hiši. Sprva sta se čisto pomešana zakon-ska para izogibala drug drugemu, kolikor je pač šlo, kmalu pa so nastali vsakovrstni mučni položaji in da bi se to prenehalo, je stopil Albert nekega dne k Rudolfu, da se z njim pogodi za miren razplet. Rudolf naj bi dobil njegovo ženo, Albert pa naj bi se poročil z Elly. Tudi to ni šlo brez nadalj-njega. Kajti Rudolf se od svoje drage že-nice ni hotel ločiti kar tako. Šele potem, ko je Albert pristal na to, da mu plača za mirno poravnavo znatno vsoto, sta Ru-dolf in Štefanija izjavila, da pojdem po svoji poti.

Za ljubavno sodišče je bilo precej težko urediti to zameteno zadevo, toda na zadnje je izrekel dvojno ločitev. Te dni sta se Albert in Elly končno poročila. Isto sta storila tudi Rudolf in Štefanija, ki sta odšla takoj nato z Albertovim denarjem na poročno potovanje. Še niso si se razšli za-konski četverkot obljubil, da si nikoli več v tem življenju ne bo križal poti...

Hubertus milo,
res domače,
slovensko milo!

Šanghajska beda

Katastrofalne posledice japonske invazije na Kitajskem

Najbolje informirani kitajski list »Ta Kung Po« poroča strašne podrobnosti o bedi, ki jo preživlja še danes kitajsko ljudstvo v Šanghaju. Med vojno viro se zateklo kakšnih 200.000 Kitajcev, ki so ostali brez strehe in sredstev, v medna-rodne naselbine in od teh jih je umrlo vsak dan najmanj 200 od gladi.

Posebno v početku bojev so skušale raz-ne domače in tuje pomožne organizacije spraviti te begunce v varnejše kraje. Tu ni vsteh niti 30.000 nesrečnikov, ki so jih poslali v Ningpo, in 20.000 Kanton-cev, ki so jih poslali v Kvantung. V Šang-haju samem so imela dobrodelna društva na zadnje v oskrbi 80.000 ljudi.

Hrana je bila za te ljudi celo za kitaj-ske pojme zelo skopa. Vsak begunec je prejemal dnevno neoloko kosov kruha in malo čaja. Razdeljevati niso mogli niti riža, ker je bil postal polagoma predrag. Pomoči so begunce spravljali v šotore iz slamine ali pa v izpraznjena poslopja in skladišča. 120.000 ljudi pa je bilo, ki se zanje nihče ni mogel brigati. Ti nesreč-niki so podnevi z revnim imetjem, ki so si ga rešili, postopali po cestah in ponči

so spali isto tako na cestah. Kdor je po-noči stopal po Nanjing Roadu, šanghaj-skem Broadwayu, je lahko ugotovil, da se je vsaka stranska ulica spremenila v spalnico pod milim nebom. Lahko si mi-slimo, kakšne so bile »postelje« teh re-vežev.

Nihče ne ve, kaj se bo zdaj zgodilo s to armado beguncev. Dobrodelne ustano-ve store vse, kar morejo, posebno tudi mednarodni rotarijski klub, ki je iz pri-spevkov svojih članov iz vseh delov sveta uredil razna begunska taborišča. Toda vsaka pomoč je tu le kaplja na žareči ka-men, pretežni del vojnih žrtev se mora prebiti brez vsake pomoči, ali pa propasti od gladi in kolere. Zločin, ki ga je storila japonska požrešnost nad kitajskim ljudstvom, vpje do neba.

Sladkor iz oglji-kevega dvokisa

Bivšemu profesorju anorganske kemije na vseučilišču v Liverpoolu, Balyju, je uspe-lo po dolgotrajnih poskusih pridolati iz ogljikovega dvokisa in vode s pomočjo mo-dre in rdeče svetlobe sladkor in škrob. Uče-njak je s tem na umeten način ponovil do-gajanja, ki se vršijo v naravi sama od sebe. Svoj posamek je nazval fotosintezo og-ljikovih hidratov. Sladkor in škrob sta naj-važnejša snovi v živilih, ki nam jih dajejo rastline, zato si lahko mislimo, kakšen po-men imajo Balyjevi poskusi. Toda za se-daj se njegov postopek v industriji živil ne bo dal uporabiti, ker je še predrag.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Požrtvovalen zdravnik

Odvzel je sebi 400 g krvi, da je rešil bolniku življenje

V Moskvi so te dni izvršili zelo zamotano operacijo na možganih. Po operativ-nem posežku se je pacientovo stanje po-slabšalo tako da se je bilo rešeno bati za njegovo življenje. Kirurg prof. Kornian-ski, ki so ga pozvali k njemu še pozno-ponoči, je ugotovil, da je nujno potrebna transfuzija krvi. Ker pa v noči ni bilo mogoče dobiti nobenega darovalca krvi,

se je kirurg odločil, da da svojo kri na razpolago. Ker pa v pozni uri tudi ni bi-lo mogoče dobiti drugega kirurga, si je požrtvovalni učenjak s pomočjo neke strež-nice sam odvzel 400 g krvi in jo prenese-l v bolnika. Pacient je po začetku tega ju-nakovega zdravniškega dejanja že izven nevarnosti.

»Kakšna razlika je med večerjo za 50 in sto dolarjev?«
»Za sto dolarjev vam isto večerjo prine-semo na dom!«
(»Ric et Rac«)

SPORT

Gradjanski : Ljubljana

Tekma za zimski pokal v II. kolu

Popoldne ob 14.30 na igrišču Ljubljane. Predtekme ne bo, da se ne pokvari igrišče, ki je za to tekmo posebej prirejeno. Postavi moštev bosta: LJUBLJANA: Pogačnik; Hassl, Zitnik I; Boncelj, Vovk, Serce; Janežič, Pupo, Lah, Slapar, Erber. GRADJANSKI: Urh; Hügl, Cesarec; Cimermančič, Jazbinšek, Kokotović, Brozović, Antolković, Lešnik, Zupancič, Pleše. Sodil bo g. Rosenfeld iz Zagreba. Določena je znižana vstopnina, in sicer: tribuna 20 Din, starejšine 12 Din; stojišča 12 Din, člani 8 Din; mladina in vojak 5 Din.

Kaj bo še danes?

Druga tekma za zimski pokal v II. kolu bo v Beogradu, in sicer med domačima nasprotnikoma BSK in Jugoslavij. To pot bo imeli na tribunah v Beogradu med gledalci še prav posebno odlične goste, in sicer vse glavne predstavnike srednje-evropskega nogometa, ki so to dni zbrani na važni konferenci odbora za to tekmovalno v Beogradu. O otvoritvi te konference poročamo na drugem mestu.

V Planici bo danes popoldne velika medkubna smučarska tekma v tekni za seniorje, ki jo prireja SK Ilirija. Po številnih dosedanjih prijavah sodeč bo ta prireditev zbrala na startu vse najboljšje zastopnike te smučarske discipline. Popoldne bodo še skakalne tekme, nato pa bodo v domu Ilirije,

kjer je zdaj velik smučarski živjak, razglašeni rezultati.

Hokejska ekipa SK Ilirije je včeraj popoldne odstopovala v Beljak, kjer je snodi odigrala že prvo, česar pa bo nastopila še v revanši tekni proti tamonjemu Villacher SV, ki je bil pred dnevi dvakrat porazen na ljubljanskem drsišču.

Naši akademiki, ki imajo danes na tekni za akademsko smučarsko prvenstvo vseh držav v Villarsu v Švici zaključni dan, bodo danes nastopili še v skakalni konkurenci. Kolikor smo mogli izveleti po nepotrjenih zanesljivih vestih, je v tekni na 14 km v močni konkurenci edini naš tekmovalc Močnik s prav dobrim časom zasedel četrto mesto. Podrobno nam bo akademiki še pisali sami...

Še drsalci si obetajo sezono

Če bo vreme, kakor bi moralo biti, bodo naši drsalci letos pokazali še mnoge lepega

Že dve leti pri nas ni bilo prave zime, že dve leti so konjaji za silo prišli na račun naših smučarjev in prav tako že čeli dve leti ni bilo sploh nobene sezone za drsalce. Pri nas so ljubitelji te sportne panoge navezani izključno na naravno led in jim seveda vsi lepi načrti ne pomagajo nič, če toplomer ne zleže pod ničlo in tam ostane vsaj nekaj tednov. Zato je prišlo tako, da sportno drsanje v minulih dveh letih v sporedu zimskih sportnih prireditev sploh ni prišlo do izražja, ker so bile po višji sili onemogočene vse propagandne in seveda še bolj vse prvenstvene prireditve te vrste. Tako ni bilo samo pri nas, kjer imamo po zemljepisnem položaju še najboljše pogoje za sneg in led, temveč še bolj kruto doli na jugu, kjer so bile drsalne sezone res omejene samo na nekaj dni.

Letos je vreme zimskim sportnikom sploh precej bolj naklonjeno in tudi drsalci so že dozdaj imeli prav

zadnje tri tedne treniral v Planici, na Bledu in tudi v Ljubljani, je v odlični formi in prav tako tudi Thuma. Biber in Betetto sta med počitnicami užila poseben brus pri Engelmannu na Dunaju. Bila sta v rokah odličnih avstrijskih trenerjev in v družbi znanih avstrijskih drsalcev Pausinov, Kaspary, Rade in drugih, kjer sta si nabrala mnogo novega.

Med neznim spolom nam doračja nov drsalni talent v gde. Palmotovi, sestri odličnega smučarskega skakalca, ki je prav tako kar dva meseca treniral pri Engelmannu, opravila tamkaj stroge izpite za razredne drsalce in bo po vseh znakih sodeč v dogledni bodočnosti prevzela pripravo v drsalni umetnosti na ledu. Konkurence pri nas ne bo imela mnogo ali pa sploh nobene. Njen trud je vreden tem več, ker ni šla na dolgo in težavno pot do naslova državne prvakinje s podporo kluba ali kogarkoli, temveč so ji omogočili to posebno šolo njeni ljudje.

Mnogo in tukaj imen, s katerimi bi lahko delali reklamo za višino naših drsalnih prireditev, toda vpoštevati je treba, da je v tej panogi najtežje doseči vrhunsko znanje in je treba razen talenta zanj tudi nekaj let trdega in vztrajnega dela. Zato pa je ono, kar lahko nastopi in še s sigurnimi nadami za najboljši uspeh, res najboljše, kar proizvajajo naša drsišča. To strogo merilo velja za vse drsalce mednarodnega imena!

Motociklistom in prijateljem!

Naš klub Moto Hermes je v lepem razvoju. Naš Start je slovenski prvak, rekorder na Grad rekorder doma in v tujini. Naš Kovarji ne zaostajajo; kader drugih se izpopolnjuje. Vabljeni smo na tekme na tuje, celo v Brazilijo.

Da bi se motociklisti in prijatelji tega sporta udeležovali vsi enako po svojih močeh, pristopajte k Motoklubu-Hermes! Da bomo močni in trajno sposobni vseh konkuren, tudi v tujini! Tako bo lažje zbrati sredstva, brez teh ni prireditev! Imamo velik spored, katerega bomo tudi izvedli. Smo že močni, hčemo biti še močnejši! Pristopajte aktivni motociklisti, dirkači, prijatelji k Motoklubu-Hermes. Prijave: Moto-Hermes, Ljubljana, Aleksandrova c. št. 4.

LZSP. (Službeno). Seja upravnega in tehničnega odbora zaradi prvenstva bo v ponedeljek 17. t. m. ob 19.30. v I. nadstropju kavarnice Emona. Razen odbornikov prosim še udeležbo gg. Predalič, Bernik, Strikberger, Fajdiga Milan, Golob Lado, Pavlin, Juncž, Takač I. in načelnik TO.

Sem in tja po cestah brežiškega okraja

Bridke izkušnje radovednega popotnika

Brežice, po novem letu

Ker vem, da se vse takele pisarije od vseh strani pretahtajo, pretahtajo in pretahtajo preden jih spustijo izpod strogih ključev, se hočem kratek predstaviti: Sem doma iz Brežškega reza, kjer mnogo potujem in na nekaterih posebej zanimivih odločitvah pa le nekateri zaupam javnosti, ostajam na razne načine, kar je omenjeno, grem vedno poč. Vsak ve, da to potovanje nikoli ne bo le treba močkrat počivati tam, kjer bo bogec ven roko molil. Če ni denarja jo uberem s koleškom in v ekvivalentu s kakim drugim vozilom. Voznje vzajem navadno na kredit in tolažim prizadele, da bom sigurno plačal božjim lenom, da ne bo drugače mogoče. Sem zelo spodoben človek, ki še nikdar ni imel v žepu prenevarnega vžigalnika, ške, tobaka ali nečistočnega igralnih kart. Vsako stvar, ki me kdaj ujezi, napišem vedno v nasprotnem smislu in jo pohvalim, kar je točno to, kar se mi dogaja, da ne pridem do nekakšnega paragrafa, na katere se hudo malo razumem, ali pa z nosilcem teh paragrafov. Vedno sem velik prijatelj orožnikov in finančarjev, ki jih srečujem in mihi dokumenti so v najlepšem redu. Sem velik sovražnik boljševikov in vseh nezadovoljencev in ljubim vse, ki imajo v rokah bič in korovak. Kotler hodim pripovedovat ljudem, da se je treba pokoriti predpisom modrih zakonov (nemodrih sploh ni) in mi pa jih pohvaliti! Zadržaj se na onim pripovedovanjem gostilničarjem, da to ored par leti hudo pomolili, ko so

se bunili proti trošarinski svobodi in hoteli linčati one, ki so bili njeni iniciatorji, pa naj sedaj ne godrnjajo in preklinjajo, ko se je vendar zgodilo samo to, kar so takrat želeli in na shodih tako vehementno s svojim generalnim zastopali. Takole jim nabrusim in še marsikaj pridnem, ko sedim pri obedu v gostilni, kamor sem dopotoval in ko jih ališim zabavljati iz tega preklekan trošarino, prav vsi brez izjeme, pa naj so te ali one politične bratovščine. Potem pa se zgodi točno po mojem načrtu, ki je strogo vnaprejšnje nastudiran in pripravljen. Ko gostilničarja po mojem obilnem obedu in dobri poreji zalitka tako grdo ujemim, mi v 95% slučajev zavre potrpežljivost, zgrabi me za suknjo in me vrže čez prag (pozabivši, da je nisem plačal cene). Dokler se mu ohladi jeza in se spomni na 'moj dolg, sem že daleč v varni oddaljenosti. Silno dobro reče tale varna vinska trošarina. Ko bi le dovolj dolgo držala!

Kam hudiča sem zaklobasaril! Izdal sem svojo najnovejšo tajnost in potegavščino, ki mi je marsikaj bokalek priselala: namesto da bi se držal svoje namore, prigoriti sem o en stavek o lepoti cest v okolici Brežic. Ko sem se vozil iz Sevnice pred mesecem proti Rajhenburgu, sem tam nekje pri Blanci (ne poznam točno zemljepisno) našel avto, ki onemogoča promet na cesti. Pa vodeni je bila takrat, pred pritižnim me o, vem, izpodkopala cesto, da se ni moglo čez. Ta udrina bi se dala takrat opraviti v največ 500 dinarji. Slučajno sem se vozil v avtolejšem, pa mi je reč zelo dobro došla.

Ce odrečete vse možnosti, da bi na teh prireditvah razen članov Ilirije nastopili še vnanji tekmovalci — samo led naj ostane — bo udeležba in kakovost teh tekem še kljub temu prav dobra. Vsi ljubljanski drsalci so se letos temeljito pripravili za te nastope; med seniorji dr. Schwab in Thuma med juniorji pa Serce, Biber in Betetto. Dr. Schwab, ki je

To in ono iz smučarstva II. Duke of Kent smuk.

Komaj drugo leto se vrši ta prireditev in že je bil kup protestov. Že pred tekmo zaradi starta. Švicarji so hoteli izločiti dva najboljša konkurenta. Sloviti Arnold Lumn, znani Skifather, je rešil protest salomonsko: z glasovanjem vseh tekmovalcev. In zmagala sta oba dijaka, ki so jima hoteli preprečiti start, toda sedaj pa onadva nista hotela startati in znak protesta proti poizkusu izločitve. Tekmovalcev je bilo skoro 100, največ angleških studentov. Med dekleti je zmagala 16-letna Verena Keller iz Curiha, med moškimi Rosel Hubert iz Luzerna. Med moštvci je zasedel prvo mesto Luzern.

Pristranost sodnikov

Švicarji so dobili nepričakovano revanžo za gornje proteste v Italiji v Sestrier, kjer trdijo, da bi morala njihova Kaufmann in Almer zasesti v skokih prva mesta, pa so sodniki videli samo Italijane in je moral biti Kaufmann vesel, da je bil vsaj drugi. Tudi znana Reinl in Höll sta bila prezrti.

Mégève

Odkar se je v Franciji razvil smučarstvo v toliki meri tudi med širokimi vrstami meščanov, je prireditve v Mégève ena največjih v Franciji. Znani svetovni prvak Allais ima svojega »menagerja«, ki mu ni dopustiti starta na tej prireditvi njegovega matičnega kluba. Baje bo šel med profesionalce, menda celo primorano. Zato je zmagal Cranz pri moških in sestra Cristl med dekleti. Znani Chieroni je bil šesti, Dočim je Christl v slalomu rešila prvo mesto, so potisnili brata na deveto mesto, a Avstrijec Walch je osvojil prvo in s tem prvenstvo v kombinaciji.

Le massacre de Innsbruck

so nazvali Francozi znani smuk na Fis tekmi leta 1936. Toda vsi protesti niso ublažili nemiselnih divjih strmin, s katerimi renomaioz posamezne prireditve. Posledice: že 2 smrtna slučaja letos v smuku: Avstrijec Maier v Hofgasteinu in Švicar Kaufmann (ne skakač) v Švici. Morda bo to svarilo kaj pomagal.

16-letni smučar na 80 m.

Na Vikersund skakalnici so zopet skakali. Zmagal je Šved Erikson z 74 in 78 m in 80,5 m. Šved Lindström 76,5 in 80,5. 16-letni Norvežan Stin Sem je skočil v krasnem stilu 79 in 80 m. Bunes 84,5, Olaf Haavik pa kar 88,5 m!

Na Midstubbaken pri Oslu je zmagal Wahlberg pred Andersnom. Erikson je bil šesti, tajnik Fise Rylter-Kielland pa 12. Najboljši rezultat je dosegel junior Saltrang, ki je spravil največ točk. Nemci so otvorili v Oberwiesenthalu novo Mutschmann skakalnico, na kateri je skočil Paul Kraus 77,5 m.

Vprašanje profesionalov

Avstrijeci moti predlog Nemcev za rešitev olimpijskih zimskih iger brez »poklicnih« smučarjev. Zato skušajo sprožiti rešitev v tej obliki, da bi bil profesional sam tisti, ki je startal za denar, oni pa, ki živijo od smučarskega sporta, pa je amater! »Sport Tagblatt« sam ne verjame taki rešitvi ter pravi, da bi bilo bolje poskrbeti, da bi tudi prezrti profesionali ne starali kot amaterji.

Priprave za Lahti.

so v polnem teku pri vseh smučarskih savezih. Pa o podrobnostih prihodnjic. Za obisk Stojadinovića v Berlin je ta kurioznost: Nemčija pošlje 16 tekmovalcev in 3 delegate. V Jugoslavijo pa 1 tekmovalca, pa tudi 3 delegate. V Nemčiji na 5 tekmovalcev 1 delegat, pri nas na 1 tekmovalca 3 delegate!

Razpis

prvenstva LZSP v klasični kombinaciji v Zagorju.

Ljubljanska zimsko-sportna podzveza razpisuje podzvezno prvenstvo v klasični kombinaciji — v tekni in skokih — v dnevi 22. in 23. t. m. v Zagorju ob Savi, v izvedbi smučarskega oddelka SPD v Zagorju. Tekmovanje bo pod pokroviteljstvom g. dr. Tomo Zarnika.

Spored: V soboto, dne 22. t. m. ob 15.30 tek: a) juniorji (letniki 1919—1920) in b) seniorji (letniki 1918 in starejši) na ca 15 km dolgi progi s startom in ciljem pri Sokolskem domu. Tek se ocenjuje posamezno — ločeno za juniorje ter seniorje. V nedeljo, 23. t. m. ob 14. skoki za kombinacijo, istočasno konkurenčno tekmovalstvo v skokih

za juniorje, seniorje ter naraščaj letniki 1921—1923 na skakalnici v Zagorju.

Tekmuje se po pravilnikih JZSS. Udeležba je dovoljena vsem podzvezam. Pravico starta imajo vsi tekmovalci stari nad 18 let, razen naraščaj, ki nastopi v skokih. Prijavnine ni. Prijave je poslati na predpisani tekmovalni prijavnici na naslov: LZSP, Ljubljana, v roke g. M. Fuxa, Resljeva c. 7, trgovini Kolb & Predalič. Kongresni trg 4 ali pa smučarskemu oddelku SPD, Zagorje ob Savi do 21. t. m. Naknadne prijave so mogoče še proti prijavnici Din 10,— do ene ure pred startom. Na tekmovalni prijavnici je brezpogojno navesti rojstno leto in pa disciplino, v kateri bo kdo startal. Zdravniški pregled in žrebanje eno uro, obrazložitve proge na pol ure pred startom. Prvak v kombinaciji bo prejel naslov »Prvak L.Z.S.P. v kombinaciji za sezono 1937/38.« Prvi trije iz vsake skupine bodo prejeli diplomo. Če bo prejel tekmovalc že eno darilo v kombinaciji, ne more prejeti tudi darila za tek. Prvi trije najboljši tekmovalci izvenljubljanskih klubov, člani L.Z.S.P. bodo prejeli diplome.

Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad bo v nedeljo 23. t. m. ob 16. v Sokolskem domu.

Ako bi enežne razmere onemogočale izvedbo prvenstva v Zagorju, se bo prvenstvo v istih dnevih preneslo na Gorenjsko. Ta sprememba se bo pravočasno javila v časopisu.

Nesreče na tržiški progi

Tržič, 15. januarja.

Na železniškem prevozu preko državne ceste pri Pristovi sta se pripetili te dni kar dve nesreči. V ponedeljek so gnali živino, pa je vlak trčil v dve kravi. Sreča je bila, da ni zadel tudi goveda.

Isti vlak, ki odhaja iz Tržiča ob 18. uri, je imel v četrtek usodno vožnjo. Dva voznika sta peljala s sanmi hlode, pa jima je vozilo obitalo na železniškem tiru, ker jih je železo zavrijlo. Ko je konj hotel potegniti naprej, je zavoljo zledene ceste padel. Takoj nato pa se je zasiljalo prihajanje vlaka. Voznika in mimoidoči so skušali v zadnjem trenutku potegniti sani s tira, kar pa ni bilo mogoče. Zato so prisotni ljudje hoteli strojevo opozoriti na nevarnost, toda zaradi teme se jim to ni posrečilo. Vlak je treščil v hlode in zbil sani. Konju so se zavoljo sunka potrgali jermeni in čudno, da je ostal živ. Le komat mu je vlak potegnil z vratu in ga vlek s seboj. Srečno naključje je tudi bilo, da ni vlak zbil nobenega izmed prisotnih, ki so v naglici pred nesrečo hoteli pomagati. Vzrok nesreči je v tem, ker ni na križišču zaporne.

Pripominjamo, da se je na tržiški progi, kjer na križiščih nikjer ni varnostnih zapornic, zgodilo v zadnjih letih že več nesreč, med temi nekaj smrtnih. Prometa je na železnici kar na cesti čedalje več, zato prosimo odločena mesta, naj vendar poskrbe za varnost.

Iz Ptujja

— Avto je zgorel. Večja družba Ptujčanov se je mudila pri Sv. Barbari, kjer so si privoščili dobro haloško kapljico. Naposled jim je tako kazalo, da so si iz mesta naročili avtotaksil, ki naj jih varno spravi spet domov. Okoli pol 2. ponoči je avto s 6 gospodi res krenil proti Ptujju. Pri Sv. Marku pa se je nenadno ustavil. Šofer je hotel popraviti defekt na motorju, pri tem pa mu je baje neki gost svetil z nezavarovano lučjo. Nenadno se je užgal bencin. Ostali popotniki so se hitro rešili iz objekta plamenov. Lastnik avtomobila trpi okoli 10.000 din škode. Posebno hudo pa je bilo tudi to, da je moral avto peš do svojih domov.

Hotel Osterberger, priporoča kompletno oskrbo za mesecno Din 500,— do 600,—, s hrano in stanovanjem.

— Zaradi mazaštva v zapor. Na beležko pod tem naslovom od 6. t. m. smo prejeli: Ni res, da se jaz podpisani Karel Vernik, pristojen v Veliko, Nedeljo, bavim z mazaštvom, ampak je res, da sem zdravilni praktik. Ni res, da je policija dognala, da je Vernik na Ormožki cesti najel sobo, kjer je vršil prakso. Ni res, da sem si v Nemčiji nabavil debelo zdravilno knjigo, ampak je res, da sem v Nemčiji dovršil dveletni tečaj za zdravilnega praktika z uspehom. Ni res, da so bili honorarji tudi po 400 do 700 Din, ampak je res, da nisem niti zahteval, niti dobil nikakih honorarjev. Ni res, da bi me bila radi tega policija aretirala in da se vodi zaradi tega preiskava, pač pa je res, da sem na prostem. Karel Vernik.

V žepu nič ovenka. avto pa ni mogel čez rupo! Voznik je hotel plačilo. Jaz pa vztrajam, da me postavi v Rajhenburg, prej da ne plačam niti solda (seveda ni vedel, da ga nimam). Pa se je malo po turško priduljal in odbrzel proti Sevnici. Jaz pa veselo zaživljem in ogledujem rupo. Par kmečkih voznikov se je hudovalo, da ne morejo z vozovi čez in morajo daleč po kranjski strani čez Videm-Krško in Savaico do Blance. Jaz pa sem hvalil previdnost cestnega odbora brežiškega, ki me je s svojo vzvišeno modrostjo obvarovala, da mi ni bilo treba plačati ti sitnega avtovalkeja!

Ne bom vam sedaj pripovedoval, kaj vse sem doživel v našem srepu potem, ko sem imel priliko prevoziti menda vse ceste v njem. O tem prihodnjik, ko vam tudi povem, kako sem edino v Dobovi slabo odrezal, ko sem hotel urejati žep opisano svojo trošarinsko metodo.

Pri dan pred koncem preteklega leta sem si ponovno ozledel tisto rupo. Hvala Bogu, še vedno je tu! Toda vsi niso enako navdušeni nad njo. Oni dan bi jo bil skoraj slabo izkupil v Rajhenburgu v neki gostilni (tu ni vinogradniški okoliš in s trošarino se ni dalo kaj prida doseči), ko sem poveljeval izredno modrost brežiškega cestnega odbora, ki tako vneto skrbi za dobro takih ljudi, ki popotnikov kakršnem sem t. pr. jaz. Pa se je vsula proti meni cela družba ljudi, ki so bili čisto drugi misli in mojih pametnih razlogov niso hoteli niti najmanj razumeti. Zabajavili so, da je škandal, sramoča, in ne vem kaj vse, da se pustil tako važna cesta na en mesec razgrizana in neuporabna — ko je vendar edina, ki veže zapadni del tega reza s centralo in bi se bila prvotna poskodba dala z malenkostjo popraviti, sedaj pa da bo treba ogromnih stroškov. Pravili so dalje, da je sramoča že zaradi tega, ker se vidi vsa ta razdrapanost iz vlaka in dokazuje, da »naš« našo slovensko nevarnost in brezskrbnost. Rekli so, da je bilo na licu mesta za toliko raznih gospodov

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 16. ob 15. Sneguljčica. Krstara predstava. Mladinska igra. Izven. Ob 20. Beraška opera. Izvea. Znižane cene od 22 din navzdol.

Ponedeljek, 17. Gospodična Julija, S. bač. Red A.

Torak, 18. Zaprio.

Pravljina igra »Sneguljčica« je bila že večkrat na repertoarju, vendar le v prevodu po nemški izdaji. Tokrat se uprizoni v izvornem slovenskem tekstu, ki ga je napisal g. Pavel Golia. V glavnih vlogah nastopijo Levartjeva, ki igra naslovno vlogo, dalje Mira Danilova, Jan. Gregorin, Lipah, Polokar, Sanci in sedem skratov. Režija je Debeveva.

Drama pripravila novo izvedbo Zupancičeve »Veronike Desenišček« v režiji g. Cirila Debevea. Prva letošnja uprizonitev bo koncem prihodnjega tedna.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 16. ob 15. Anka. Izvea. Znižane cene. Ob 20. Evgenij Onegin. Izven. Gostuje ga. Zlata Gjungenac. Znižane cene.

Ponedeljek, 17. Zaprio.

Ga. Zlata Gjungenac nastopi drevi kot Tatjana v Čajkovskega operi »Evgenij Onegin«.

»Helteac ali »Smargadno sreč« je naslov najnovejše izvirne opere, dela dveh domačih avtorjev, Petra Golovine, ki je napisal libreto in muzikalne osnutke, te pa je izdelal in instrumentaliziral Bogomir Leskovic. Dejanje se vrši v Mehiki in New Yorku, in se plete okrog polovice izgubljenega smargadnega srca in ugrabljenega milijonarjeve hčerke. V glavnih vlogah nastopijo: gg. Nolljeva Smerkolova, Japljeva, Gorsk, Janko, Peček, Zupan, Simončič, Dirigent: dr. Švara, režiser: prof. Šest, koreograf: avtor, g. Golovin sam. Premiera bo v četrtek.

SENTJAARSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 16. ob 15. Nobene žane veči Zadrnja.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 16. ob 15. Pod to goro zeleno. Ob 20. Revizor. Zadrnja. Znižane cene.

Službena vremenska poročila

po stanju z dne 15. t. m.

Rateče-Planica 370 m: —4, jasno, mirno, pršilo, 100 cm.

Kranjska gora 810 m: —2, barometer pada, oblačno, mirno, pršilo 50 cm, sankališče in drsiščiše uporabno.

Erjavčeva koča na Vršcu 1501 m: —6, jasno, pršilo, 115 cm.

Dovje-Mojstrana 650 m: —6, jasno, mirno, 32 cm snega.

Bled 501 m: —3, oblačno, mirno, srež, 28 cm, drsiščiše in sankališče uporabno.

Pokljuka 1300 m: —3, jasno, 15 pršica na 100 podlage.

Sv. Janez v Bohinju 530 m: —5, oblačno, mirno, 5 pršica na 50 podlage.

Zlatorog v Bohinju 530 m: —8, pršilo na 50 zmznjene podlage.

Dom na Komni 1520 m: —7, solčno, pršilo, 180 cm.

Koča na Zelenici 1534 m: —2, barometer pada, 10 pršica na 200 podlage.

Dom na Kofcah 1500 m: —2, barometer pada, 10 pršica na 200 podlage.

Dom Biba na Menial planini 1508 m: —8, 8 novega snega na 120 podlage, deloma jasno.

Ljubelj 1370 m: —1, barometer pada, sankališče uporabno.

Pohorski dom 1630 m: —4, jasno, mirno, srež, 70 cm.

Mariborska koča 1639 m: —4, jasno, mirno, srež, 70 cm.

Ruška koča 1249 m: —1, oblačno, vetrovno, sren, 60 cm, sankališče uporabno.

Pesek 1282 m: —2, barometer pada, mirno, južen snež, 100 cm.

Senjorjev dom 1522 m: 0, barometer pada, mirno, snega 150 cm.

Koča pod Kopo 1377 m: —5, jasno, vetrovno, 10 pršica na 140 podlage.

Koča na Smrekovcu 1380 m: —3, jasno, mirno, 10 pršica na podlagi.

Mozirška koča 1344 m: —4, 10 pršica, na 150 podlage.

Celjska koča 700 m: —1, barometer pada, mirno, 25 suhega snega.

Rimski vrelec 510 m: —7, oblačno, mirno, 12 pršica na 40 podlage.

dodatno poročilo z dne 14. I. 1938

Gorjue 1000 m: —3, lahno oblačno, mirno, 10 pršica na 80 podlage.

Sv. Križ nad Jesenicami 1090 m: —1, jasno, mirno, sever, 10 pršica na 40 podlage.

Jezersko 899 m: —5, jasno, mirno, 15 pršica na 40 podlage.

Dom na Mrzlici 1119 m: —5, jasno, vzhodnik, seleden sneg, 50 cm.

in gospodkov z metrom v roki, da bi bili v isti dobi samo ti ljudje že lahko poskodbo popravili, ne glede na to, da so komisije stale že mnogo več, kakor bi bilo stalo popravo vseh teh poskodb.

Vse to sem vam navdalo zato, da vidite, kako nehalen je svet resničnim dobrotnikom človeštva (vzemimo n. pr. moj služnj) Zato pa sem jih tudi pošteno oškril. Povedal sem jim, da je taka le slovenska luknja, na slovenski cesti, tik slovenske proge, kjer drve mimo dnevno mednarodni vlaki in je žig okren gledajo mednarodni ljudja, največja reklama za nas Slovence, ker s tem dokazujemo, kako potrebno je dati v naše kraje nekaj onega darjaja, ki se tako obilo pretaka po cestah ostalih banovin naše države. Hlel sam jim dopovedovati, da naši prijatelji, takorekto sošolci, ki vedo, kaj delajo in ki so bili za to postavljeni na pravo mesto kot pravi ljudje. Se sem jim hotel mnogo povedati, pa me je grode nehalne postavile pred vrata!

Domače zdravilišče

potrebne

za sezono t. j. od 15. maja do 1. septembra

MOŠKO GLASBO

za dopoldne v parku, popoldne in zvečer v kavarni.

5-6 članov. Klasiki in jazz. Točne ponudbe z event. slikami, sedanjim delom in označbo fiksnih zahtevkov (brez pobiranja) pri prostem stanovanju in hrani na ogl. oddelku »Jutra« pod »Glasba 1335«.

Auto, moto

Beseda 1 Din davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avto-limuzino

črn, skoraj nov, samo 14.000 km prevožen, — prodam. Poraba benzina 10 l na 100 km. Pripraven za potnika, zasopnik ali gostu odavni voz tudi v popolno zaupanje za spekerstvo blaga. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 709-10

Motocikel

BSA 250 ccm v brezhibnem stanju, ugodno na prodaj. Zgornja Siska 140. 916-10

Tovorni avto

1 1/2 tonski, poceni prodan ali zamenjan za mali potniški avto. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »V do brem stanju«. 919-10

Motorno kolo

odlične znamke, 500 ccm, malo voženo, v brezhibnem stanju, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1051-10

Tovorni avto

3 tonski, v dobrem stanju, kupim. Izprane po nudbe z navedbo cene pod »Gotovina« na ogl. odd. Jutra. 1075-10

Automobile

tovorne in osebne, dobro ohranjene, vseh ja kosi, kupite najceneje pri O. Žužek, Krupp za stavopis, Ljubljana, Tavčarjeva 11. 1041-10

Pohištvo

Beseda 1 Din davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Spalnico

iz mehkega lesa, prodam, kompletno, zelo lepo in kuhinjo. Vse še čisto novo. — Ogladati si od 10.—12. ure. Jelenkova ul. 4-II, levo. 821-12

Masivne spalnice

javorjeva, bistrova po 4.600, bela kuhinja 600 Din prodam. Ljubljana, Prule 8. 717-12

Neveste

Moderno kuhinjsko pohištvo in drugo takoj naprodaj. Vprašati pri nakladarju na Glavnem trgu 1, Celje. 806-12

Spalnico

kompletno, orohova korenina, zelo ugodno prodaj — Tomič Franc, mizarstvo, Zg. Katedra p. D. M., Polje. 1026-12

Vsakovrstno

pohištvo najceneje, naimodnejše, v priznani solidni izdelavi — se dobi samo v veliki zalogi turke »OPRAVA« Ljubljana, Celovška 50 Sprejemajo se naročila. 73-12

Orehove spalnice

od 5.500 Din, peklane spalnice od 1.800 Din dalje. Vam nudi mizarstvo Josip Goljar, Florjanska. 1059-12

Moderno spalnico

in kuhinjsko opremo, poceni prodaj nova mi zarska delavnica, Ignacija Oblik, Gospodarska c. 13, Kolizej. 1067-12

Vsakovrstne

spalnice kuhinjske opreme po najnižjih cenah. Naročila se sprejemajo po arhitektonskih načrtih. — Franjo Vrančar, Puharjeva 1 (pri Figorcu). 1069-12

Radi odpotovanja

takoj prodam novo in dino in spalnico, orehova korenina, več serisov, preproge, radio, dvoosredni Ford avto, dve čolnarski ul. 15 II. 1040-12

Les

Beseda 1 Din davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Solidno pohištvo

iz zlatenega buhega lesa, kakor tudi vsako vrstne lesne Vam izde lajnaneje turška J. REPER, Ljubljana, Trška ul. 3, za Dramo. 795-15

Obrt

Beseda 1 Din davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Barvanje las

speciálno izvirajo v vsil niansah frizerski salon »Rakar« Prešernova 7 nasprotni slaščičarne Ko šak. 289-36

DENARNE POSLE

Posredovanje kreditov — Vnovečanje vlog pri denarnih zavodih. Na tobe kapitala. Posredovanje. Uprava avstrijske Denarne napovedi. — In formacije. — Ureditve revizije, bilance in stane kontrolno knjigovodstvo in vse druge trgovsko gospodarske posle. Izvede

»Svetovalec koncesionarna trgovsko gospodarska POSLOVALNICA M. Kováčik L. J. U. B. L. J. A. N. A. Cesta 29. oktobra št. 1 (preje Rimska cesta) 1068-16

25.000 Din posojila

Iščem za nabavo živine, poljskega orodja in po pravilo gospodarskega poslojila. Pustvam po dogovoru z 8% obresti, vključba, 2 poroka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točno poravnane«. 1005-16

Hranilne knjižice

»Kmetičke posojilnice in hranilnice« v Ljubljani, Kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1085-16

Rudolf Zore,

Ljubljana, Gledališka ulica 1. telefon 38-10 992-10

Novoga družabnika

verzanera v knjižni trgovini. Iščem zaradi ne spoznanja s sedanjim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Knjižice«. 977-16

Knjižice

Kmetičke posojilnice in hranilnice v Ljubljani, Kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1085-16

Družabno

za spekerstvo trgovino v Ljubljani, v bližini Maribor, trga, sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra bodočnost«. 1013-16

Hranilno knjižico

Kmetičke posojilnice vrh niške okolice okoli 10.000 prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cena po dogovoru«. 1062-16

Knjižico Mestne

hranilnice mariborske za din 350.000 kupim izplačam brez odbitka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra v Mariboru pod »Kupim«. 1088-16

Vložim

do 200.000 v zdravo rentabilno podjetje kot družabnik ali vodilni uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sode tovanje pogovora«. 1042-16

V najem

Beseda 1 Din davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

dobro dočeno vzamem v najem v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj ali pozneje«. 926-17

LOJZE ZAJC

Ljubljana, Gledališka 7. TELEFON 38-18

Priporoča se

Al. Planinšek koncesionarna pisarna za bančne in blagovne posle Ljubljana, Bečova ul. 14. Telefon 35-10.

IZPOSUJTE

nakup in prodajo posveta, hiše, vile in parcel. OPRAVA IN OŠKARJE večje hiše, denarne in premoženjske zadeve. Vile, hiše, parcele itd. lahko kupite z raznimi hranilnimi knjižicami. 23-16

Iščem knjižice

Mestne hranilnice ljubljanske 100.000 do 150.000 — prot. prima garancije, obrest. po dogovoru 1935. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilika«. 718-16

Sodelujočega

družabnika iščem. Ponudbe z navedbo razpisne karte in pitala pod »Razpisna karta« na ogl. odd. Jutra. 765-16

Trg. pomočnika

manufakturne iščem tudi kot tihaga družabnika ali prot. prevajalca. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Provizija«. 951-16

Družabnika

iščem za tri dobro vplejene manufakturne trgovine. Preložiti modni krojači pridejo tudi v poštev. Višino kapitala navesti. Redka prilika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepla bodočnost«. 799-16

Družabno

išče sofer za avto brez voz in avtoobus 30.000 din. Cenj. ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Star 26 let«. 861-16

Družabnika

sprejme z din 100.000 za posojilo bankarstva. KREDE itd. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Industrija«. 964-16

Posojilo

na vključbo, poroke, menice, knjižice bank. hranilnice posojilnice, kmetom za gospodarske potrebe tudi po 6%, ob rest. priiskrbiemo takoj. Pojasnila daje z predna. Posojila dajo 10 v znamkah Union, Zagreb, Radčeva ul. 12. 889-16

Lokal

na prometni točki od dam v obrtni ali trgovske svrhe s stanovanjem. Istotom oddam tu. Družabno stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točka«. 1070-19

Buffet

v strogem centru mesta Zagreba, mesečni promet din 60.000, nizka najamnine, velika bodočnost, zaradi prezaposlenosti lastnika, napredaj ali sprejemam kompanjo. — Informacije daje Union, Zagreb, Radčeva ul. 12. 888-19

Trgovine, trafike,

buffete hotele, restavracije, gostilne, točilnice, vinarne kavarne, industrije, mlekarne vile, hiše, posesti v prodajalno in posesti dujevo kupovanje hitro in uspešno. Poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 892-19

Trgovino južnega

in domačega sadja in zelenjave najprometnejše zagrebsko središče, izvrstno dočeno, z velikim kom. formnim lokalom, portalno izločbo, hladnim, prostornim skladiščem, telefonom, prodamo za solidno ceno: Poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 893-19

Prvovrstno trafiko

s papirnice v najstrožjem zagrebskem središču, pri Jelačičevem trgu, z velikim prometom v trafikah, pisarniških, papirnih in kadrijskih predmetov in razvednih, dobro dočeno, obstojelo 50 let, napredaj zaradi smrti celokupno robo za 85.000.—din. Poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Illica 144. 894-19

Tranzitna skladišča

oddam na Trati pri St. Vidu poleg mestne meje, uporaba tudi za tovarno. Polzevedbe: Sv. Petra cesta 16. 1006-16

Lokal

event. z malim stanovanjem oddam s 1. februarjem. Emonska 2. 1003-19

Lokal

na Napoleonom trgu 7 oddam. — Informacije lektorat II. nadstropje, levo. 1302-19

Majhen lokal

v centru oddam za obrt. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 990-19

Modisterija

dobro vplejana, zaradi boleznij ugodno napredaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posodim obrt«. 987-19

Trgovino s sadjem

vplejano, na dobrem mestu, v centru, prodam takoj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra eksistencija«. R-19

Skladišče v centru

suho, svetlo, uporaba pisarniškega tla, oddam v souporabo takoj. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepo skladišče«. R-19

Lepi veliki prostori

primerno za skladišče in eno veliko klet oddam v našem Maribor, Koroska cesta 10. 1087-19

Lokali

Beseda 1 Din davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V Zagrebu

v prometni ulici napredaj trgovina spekerji, in meš. blaga z velikim prometom. Pisarne ponudbe pod »48332« na Publicitatis, Zagreb. 761-19

Gostilno

dobro vplejano z vrtno, kegljiščem, balnom, — sredi Novega mesta, oddam s 1. aprilom t. l. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 903-19

Vrtarijo

sredi mesta Ljubljane takoj in poceni oddam. Polzeve se v Florjanski ul. 15, Ferant. 931-19

Brivnico

poceni prodam zaradi odhoda iz Zagreba, st. narina nizka, lahko se takoj prevzame. Pripravo za frizerski salon, harambašičeva 13. 774-19

Večje delovne

prostore za kovinski obrat iščem. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Pločevinasti izdelki«. 826-19

Avto akumulatorji

»Exide« 90 amper din 750 pri M. Bahar, Ljubljana, Celovška c. 38, naprodaj. 871-10 922-19

Mlekarno

na prometni točki prodam v obrtni ali trgovske svrhe s stanovanjem. Istotom oddam tu. Družabno stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točka«. 1070-19

Poslojpe

s 15 stanovanji, lepo, dočeno, Potona, 300.000 vna 350.000 din. Informacije telefon 36-36. 885-20

Tristanovansko

hišo enonadstropno, od vilo, — prodaj v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 969-20

Večje zemljišče

blizu doljenj, kolodvor. »Tristanovansko« nedo. zgrajena, ugodno napredaj. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Gotovi na 77«. 801-20

Važno za neveste!

Da dobite majhen vpogled, Vam navajamo nekaj cen, da vidite koliko Vas stane pri nas cela kompletne nevestina bala!

Za Din 836.25

2 prešiti odeji klotasti, komad Din 80.— Din 160.—
9 m madracengradla za dve postelji meter po Din 11.50 — 103.50
8 m kontenine za 4 rjuhe meter Din 12.— — 96.—
10 m zelo močne kontenine, širina 150 cm za 4 kapne, meter Din 21.— — 210.—
3 m inleta za dve blazini, meter Din 9.75 — 29.25
6 m kontenine za preobleke blazin, meter meter Din 7.— — 42.—
6 kom. močnih brisač, meter Din 5.50 — 33.—
6 kom. kuhinjskih brisač komad Din 4.— — 24.—
1 prt in 6 servijetov, belih — 61.—
10 m širina finega za perilo, meter Din 7.75 — 77.50
vse skupaj Din 836.25

Za Din 1084.75

2 prešiti odeji klotasti, ročno delo, komad Din 85.— Din 170.—
10 m madracengradla, za dva dvodelna madrac, meter Din 16.— — 160.—
8.50 m zelo dobre kontenine za rjuhe, meter Din 17.— — 144.50
10 m izvrstne kontenine za kapne meter Din 21.— — 210.—
3 m inleta za dve blazini meter Din 9.75 — 29.25
6 m blaga za 4 preobleke za blazine po 7.75 — 46.50
6 kom. frotrik (zelo lepih) po Din 9.— — 54.—
6 kom. gladkih brisač, meter Din 5.50 — 33.—
12 kuhinjskih krp komad Din 4.50 — 54.—
1 prt in 6 servijetov (belih) — 63.50
15 m finega šifona za perilo, meter Din 8.— — 120.—
vse skupaj Din 1084.75

Za Din 1821.25

2 prešiti odeji (ročno delo), najboljši po Din 145.— Din 290.—
10 m damast-engradla za dva dvodelna madrac po Din 19.— — 190.—
13.50 m izredno močne bele kontenine, širina 150 cm za 6 rjuh, meter Din 19.— — 256.50
15 m finega šifona, širina 180 cm za 6 kapen, meter Din 25.— — 375.—
6 m inleta (finega) za dve veliki in dve mali blazini, meter Din 11.— — 66.—
12 m trpežne kontenine za preobleke 8 blazin, meter 8.50 — 102.—
12 frotrik velikih, komad Din 11.— — 132.—
1 prt in 12 servijetov — 111.50

TUDI ZA ŽENINE IMAMO PRIPRAVLJENE KRASNE ČRNE STRICH-KAMGARNE PO CENI Din 137.— in Din 195.— po metru.

Po želji pošljemo vsakomur brezplačno vzorce, vendar pa prosimo za navedbo vrste blaga, katero Vas zanima.

Tudi ostale naše stranke prosimo, da se požurijo z nakupom belega blaga, ker trajajo naši beli dnevi samo še do 30. t. m.

Manufaktura

komanditna družba

Mestni trg 17, Ljubljana

Hišo prodam

v Ljubljani, ob glavni cesti, pripravnica za gostilno ali mesarstvo. Po trebnje 100.000, drugo ugodna hipoteka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodno 999«. 869-20

Hiša

visokoprtilna, enostanovanska v bližini Celje, hmeljišča, sušilnice, vse prilike, radi smrti nega slučajja takoj prodam. Redka prilika! Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 793-20

Prodaj posestvo

za 5 glav živine, 1/2 ure od Litije za 50.000 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 814-20

Naprodaj

umetni miln, vodni in električni pogon, 10 oralo zemlje, ob banovinski cesti, 300.000. Vinogradno posestvo, 25 oralo z gostino, 300.000. Malo posestvo, 4 orala, klet mesta, 30.000. Živno rejno posestvo klet me sta, 5 oralo, 85.000. 5 stanovanska nova hiša, na periferiji, 110.000, 8% obrestnosna hiša v centru 460000. Gostilna, trafika, trgovina, veliki vrt na periferiji, 130.000 dinarjev. — Enonadstropna hiša v sredini mesta, 120.000. Parcela v sredini mesta, 1.000 kv. m. 200.000. — Posredovalnica »TRIGLAV« Maribor, Alekandrova cesta 12. 864-20

3-stanovniško hišo

z lepimi kletnimi prostori ter velikim letnim vrtom, 2 minuti od železniške postaje in lepo starobno parcelo na glavni cesti prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 858-20

Večje zemljišče

prilagojeno za parcelo, ugodno napredaj v bližini Litije ob Šmartinski cesti, — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 957-20

Hiša

blizu doljenj, kolodvor. »Tristanovansko« nedo. zgrajena, ugodno napredaj. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Gotovi na 77«. 801-20

M. BAHAR

Originalni
angleški
Exide akumulator
6 Volt 90 Amp. ur
Din 750.-

Zastopstvo
za Dravsko banovino:

LJUBLJANA,
Celovška 38
Telefon 22-92

Sobo odda
Beseda 1 Din davek 3
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom
vzhodom oddam eni ali
dvema osebam najrapi
študentom. — Poizvede
Sp. slika, Vodnikova 5,
I. nadstropje. 910-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od
dam gospodu. Gerbiče
va ul. 20a. 887-23

Separirano sobo
zračno, z dvema po-
steljama, oddam z vso
ekipico ali brez. Plesko,
Krakovski nasip 10. 886-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, v
blizini Evrope oddam 1
ali 2 gospodinjstva. Po-
izvede pri hramu Dvo-
fakova ul. 3. 872-23

Sobo lepo
solno, s posebnim vho-
dom oddam za 2 osebi.
Vratovska 26, Mirje. 945-23

Separirano sobico
oddam gospodini. Gro-
barjeva 3, vrata 5. 941-23

Gospodični
oddam opremljeno sobo.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 940-23

Opremljeno sobo
separirano, zračno in toplo,
ceno oddam, event. z vo-
odsko. Kopalnica in vrt na
razpolago. Karadžićeva 10,
Kolezija. 972-23

Sobo
lepo, čisto, zračno, solno,
poseben vhod, oddam 1. fe-
bruarja. Ogledni v Ker-
sinovi ul. 3-4, vrata 7. 962-23

Večje lepo sobo
za 2 osebi, ali manj, s po-
sebnim vzhodom v cen-
tru, s kopalnico in klavir,
oddam boljšim gospod-
injam. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 844-23

Opremljeno sobo
v centru mesta oddam.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 914-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, s
soporočarjem kopalnice, ze-
lo prijetno oddam takoj
ali pozneje. Kumanov-
ska 21.1, ob Strelški ul.
št. 30. 924-23

Lepo opremljeno
sobo
solno, čisto, s posebnim
vzhodom, kopalnica,
klavir oddam. Poljanjska
18 prtljaje, desno. 967-23

Sostanovalec
sprejemni takoj za din
110. Krakovski nasip 10.
710-23

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Družbe željna
odda sobo boljšemu 40
do 45letnemu gospodu
takoj ali pozneje. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Osemljena 999.
1001-23

Toplo sobo
opremljeno, s posebnim
vzhodom, v centru mesta
s uporabo kopalnice od-
dam takoj blizu nebo-
telnika. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 999-23

Gospoda
po 15. t. m. sprejemem
kot sostanovalec v ana-
no in zračno sobo. —
Vodmat, Vodmatska ul.
19. 995-23

Solno sobo
lepo, oddam ugodno (na
novo opremljeno) s 1.
februarjem, dvema ose-
bama, v centru mesta.
Gospodetska cesta 13-
50. 998-23

Prazno sobo
s soporočarjem kopalnice
oddam. Pietersnikova 12
II. nadstropje. 979-23

Lepo prazno sobo
ali opremljeno z 1 ali
2 posteljama takoj od-
dam. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 980-23

Elegantno sobo
v centru, dohod s stopni-
šča, moderno, novo pohi-
stvo, kopalnica, takoj od-
dam. Informacije telefon:
št. 48-27. 1084-23

Oddam sobo
s kopalnico in celotno oskr-
bo za takoj. Hrovatin, Me-
dvedova 15-III. (tik gorini,
kolodvoru). 1014-23

Čist kabinet
oddam pošten ženski, ki bi
najemino oddala. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
1049-23

Opremljeno sobo
strogo separirano, za dve
boljši osebi, oddam februa-
rija v centru mesta. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
1053-23

Separirano sobo
center ugodno oddam
februarja boljšemu go-
spodu ali gospodini. —
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 1045-23

Krasno
opremljeno sobo
poceni oddam v centru
mesta. Poizvedbe pri A.
Lazar, Rimska c. 21a. 1043-23

Lepo solno sobo
s posebnim vzhodom in
dobro domačo hrano od-
dam. V lepo sobo sprej-
mem sostanovalec. Sta-
ri trg 28 III., sevo. 1036-23

Klavirski pouk
prvotren, uspeh si gu-
ren ter nemško konver-
zacijsko nudim. Pod Tran-
co 2-II., desno. 1039-23

Sobo
z vzhodom iz stopnišča,
oddam s 1. februarjem
ali takoj. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 1038-23

Sobe išče
Opremljeno sobo
s hrano, v blizini Ta-
bora išče za takoj go-
spod. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »Soba
takoj«. 1033-23a

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Družbe željna
odda sobo boljšemu 40
do 45letnemu gospodu
takoj ali pozneje. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Osemljena 999.
1001-23

Toplo sobo
opremljeno, s posebnim
vzhodom, v centru mesta
s uporabo kopalnice od-
dam takoj blizu nebo-
telnika. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 999-23

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Družbe željna
odda sobo boljšemu 40
do 45letnemu gospodu
takoj ali pozneje. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Osemljena 999.
1001-23

Toplo sobo
opremljeno, s posebnim
vzhodom, v centru mesta
s uporabo kopalnice od-
dam takoj blizu nebo-
telnika. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 999-23

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Gospoda
po 15. t. m. sprejemem
kot sostanovalec v ana-
no in zračno sobo. —
Vodmat, Vodmatska ul.
19. 995-23

Solno sobo
lepo, oddam ugodno (na
novo opremljeno) s 1.
februarjem, dvema ose-
bama, v centru mesta.
Gospodetska cesta 13-
50. 998-23

Prazno sobo
s soporočarjem kopalnice
oddam. Pietersnikova 12
II. nadstropje. 979-23

Lepo prazno sobo
ali opremljeno z 1 ali
2 posteljama takoj od-
dam. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 980-23

Elegantno sobo
v centru, dohod s stopni-
šča, moderno, novo pohi-
stvo, kopalnica, takoj od-
dam. Informacije telefon:
št. 48-27. 1084-23

Oddam sobo
s kopalnico in celotno oskr-
bo za takoj. Hrovatin, Me-
dvedova 15-III. (tik gorini,
kolodvoru). 1014-23

Čist kabinet
oddam pošten ženski, ki bi
najemino oddala. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
1049-23

Opremljeno sobo
strogo separirano, za dve
boljši osebi, oddam februa-
rija v centru mesta. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
1053-23

Separirano sobo
center ugodno oddam
februarja boljšemu go-
spodu ali gospodini. —
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 1045-23

Krasno
opremljeno sobo
poceni oddam v centru
mesta. Poizvedbe pri A.
Lazar, Rimska c. 21a. 1043-23

Lepo solno sobo
s posebnim vzhodom in
dobro domačo hrano od-
dam. V lepo sobo sprej-
mem sostanovalec. Sta-
ri trg 28 III., sevo. 1036-23

Klavirski pouk
prvotren, uspeh si gu-
ren ter nemško konver-
zacijsko nudim. Pod Tran-
co 2-II., desno. 1039-23

Sobo
z vzhodom iz stopnišča,
oddam s 1. februarjem
ali takoj. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 1038-23

Sobe išče
Opremljeno sobo
s hrano, v blizini Ta-
bora išče za takoj go-
spod. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »Soba
takoj«. 1033-23a

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Družbe željna
odda sobo boljšemu 40
do 45letnemu gospodu
takoj ali pozneje. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Osemljena 999.
1001-23

Toplo sobo
opremljeno, s posebnim
vzhodom, v centru mesta
s uporabo kopalnice od-
dam takoj blizu nebo-
telnika. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 999-23

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Družbe željna
odda sobo boljšemu 40
do 45letnemu gospodu
takoj ali pozneje. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Osemljena 999.
1001-23

Toplo sobo
opremljeno, s posebnim
vzhodom, v centru mesta
s uporabo kopalnice od-
dam takoj blizu nebo-
telnika. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 999-23

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Tisti gospod
z očali
ki je leta 1923, koncem
julija, na mestu, kjer
stoji danes srbska (pra-
voslavna) cerkev, dožl-
vel z neko gospodino
tragičen slučaj, je na-
prošen, da se javi zara-
di duševnega mira. Do
pise na ogl. odd. Jutra
pod »Nedolžnost 300.«
683-31

Naznanilo
preselitve
Podpisani vljudno na-
znanjam, da sem svoje
40 let obstoječo brivnico
preselil s Tyrševe (Du-
najske) ceste št. 44
(poleg gostilne Faval).
Svojin blivim in novim
obiskovalcem se prav
vljudno priporočam. Po-
strežba bo jako solidna.
Cene bodo sledeče:
brilje din 3.—
striženje 5.—
dijaki in otroci . . . 4.—
Za obilen obisk se
priporoča
IVAN KOSEČ
brivski mojster
764-31

Proti mali nagradi
naj se spopusti tožna
slov od gosp. Matko
Reinerja, brivskega po-
karskega mojstra na ogl.
odd. Jutra pod »Št.
250«. 731-31

Informacije
trgovske in privatne, —
opazovanja, poizvedbe
niti itd. Izvirni strogi di-
skretno »Informacijski
zavod«. Ljubljana, Kolo-
dvorska 41. 952-31

Davčne napovedi
za pridobitno, rentnično
izpise Davčna poslo-
valnica Ljubljana. Ko-
lodvorska 41. 953-31

Razno
Beseda 1 Din davek 3
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Brezplačno zavojček
Dostavljamo toaletnega
oljstva na poskušnjo
Uspeh po prvi uporabi
Mozolji, ogrci, nečisto-
ti obraza izginejo. Pošljite
za stroške din 3 v znam-
kah Kemikalijski. Novi
Sad 144. V apotekah dro-
gerijah originalni kar-
ton 30 din.

Sobo
lepo opremljeno, s upo-
rabo kopalnice in po-
sebnim vzhodom, v cen-
tru, najraje v villi išče
boljši gospod. Ponude
na ogl. odd. Jutra pod
»Točen siguran plačnik«
1089-23a

Izqubljeno
Beseda 1 Din davek 3
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Najditelj
dveh prstanov
in enega medaljona z dne
16. III. in 11. XI. 1937 od
številke 7 Skrabčeva do št. 7
Cesta na Rožnik in od Blei-
weisove 10 do Tržaške št. 4,
naj povrne proti nagradi na
naslov, ki ga pove ogl. odd.
Jutra. 955-28

Informacije
Beseda 1 Din davek 3
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Častna izjava
Podpisani Skorpik Ada
in Blažic Josipina, za-
sebnici v Mariboru, Wil-
sonova 25 obznanjujemo,
da sva v soboto g. Kar-
la Genzkerja, pekarske
ga pomočnika, okleveta-
li in prekleli, te kile
vete kot popolnoma ne-
osnovane. Prepričali sva
se, da je imenovan na
stvari nedolžen, da sva
ga obklevetali v zmoti,
vselej česar ga prosta
tem odpuščanja in se
mu zahvaljujemo, da je
odstopil od tožbe. Ma-
ribor, dne 10. januarja
1938. — Ada Skorpik in
Josipina Blažic. 863-31

Šivalni
stroji
VERITAS, pogreznjivi
Din 2000.—, ne po-
greznjivi Din 1700.—
z 20-letno garancijo v
trgovini šivalnih stroj-
ev USSAR, Trubar-
jeva ulica 9. Maribor.

Cunje
krojarske odrezke stari
papir tekstilne odpadke
očvilo volno govejo d a
ko (aravco). — kup-
va ko množico. ARBEIT
Maribor Dravska ul 15

Šivalni
stroji
VERITAS, pogreznjivi
Din 2000.—, ne po-
greznjivi Din 1700.—
z 20-letno garancijo v
trgovini šivalnih stroj-
ev USSAR, Trubar-
jeva ulica 9. Maribor.

Cunje
krojarske odrezke stari
papir tekstilne odpadke
očvilo volno govejo d a
ko (aravco). — kup-
va ko množico. ARBEIT
Maribor Dravska ul 15

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Družbe željna
odda sobo boljšemu 40
do 45letnemu gospodu
takoj ali pozneje. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Osemljena 999.
1001-23

Toplo sobo
opremljeno, s posebnim
vzhodom, v centru mesta
s uporabo kopalnice od-
dam takoj blizu nebo-
telnika. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 999-23

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Družbe željna
odda sobo boljšemu 40
do 45letnemu gospodu
takoj ali pozneje. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Osemljena 999.
1001-23

Toplo sobo
opremljeno, s posebnim
vzhodom, v centru mesta
s uporabo kopalnice od-
dam takoj blizu nebo-
telnika. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 999-23

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

Pri banovini
oddam veliko, solno,
svetlo sobo 1 ali 2 ose-
bam s hrano ali brez.
Šiokar, Bleiweisova 13.
1000-23

Opremljeno sobo
oddam. Gradisce 80, —
partier, levo. 897-23

MODIC
PASAZA NEBOTIČNIKA
LJUBLJANA

Nepremičljivi
športni čevlji
ZALOKAR,
LJUBLJANA,
Mestni trg 19.

Sprejema
popravila

Krajevni
agent.
Mlad trgovski po-
močnik se išče kot
krajevni agent (Platz-
agent) za Ljubljano
proti fiksumu in pro-
viziji. Pismene ponu-
be z referencami in
fotografijo pod br.
48515 na Publicitas
d. d. Zagreb, Ilica 9.

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

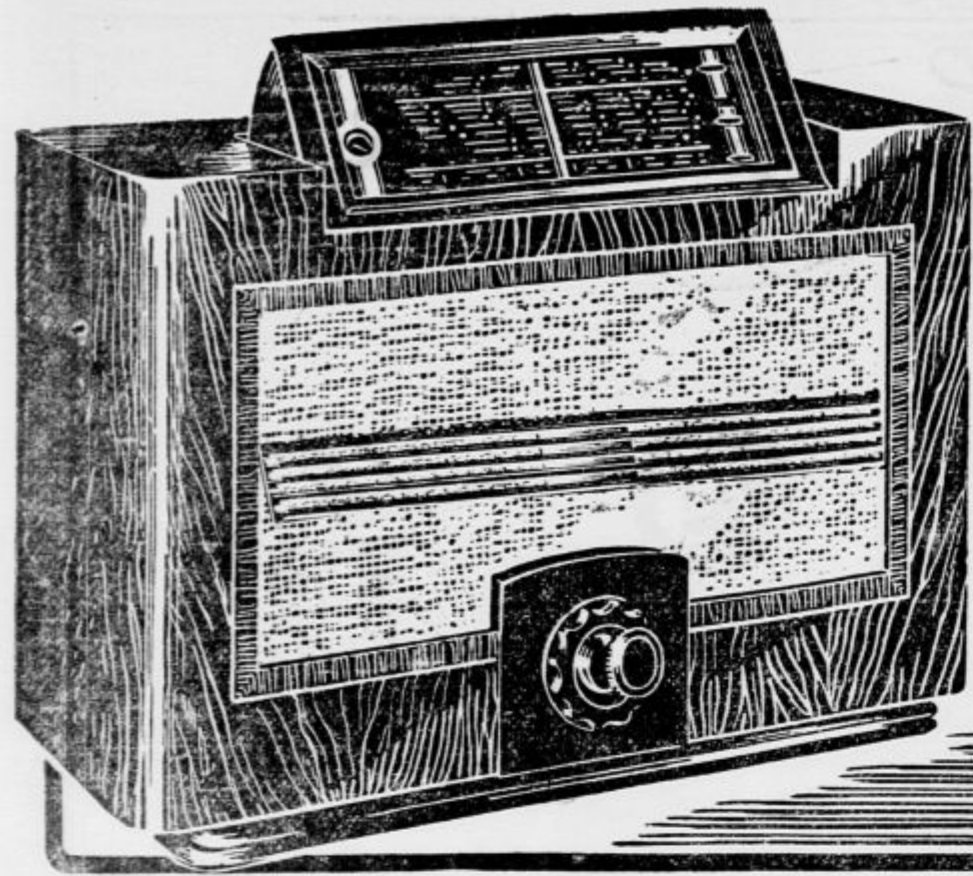
2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

2 9 5 1
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

MAZURKA 890

Reprodukcija kot nikoli doslej.

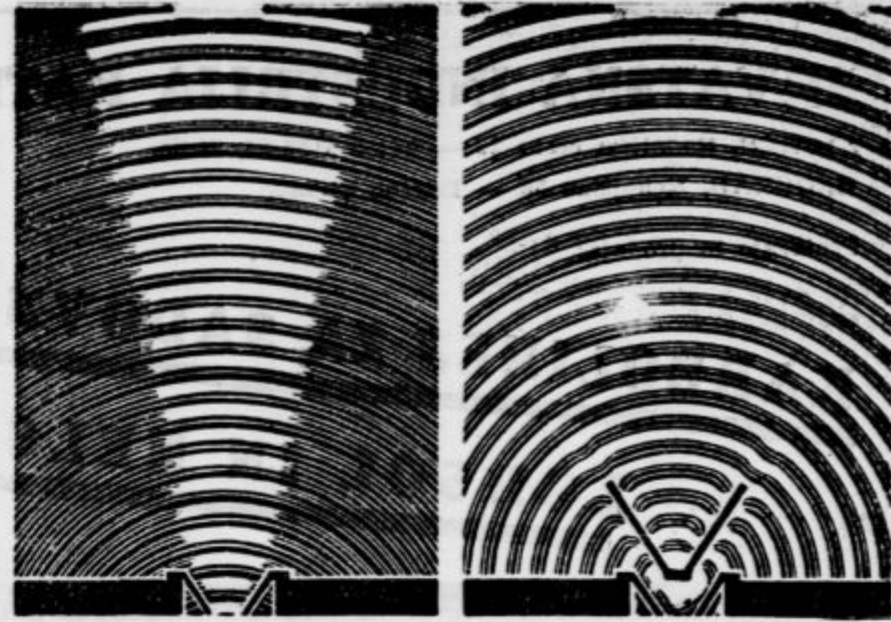
DIFUZOR ZVOKOV, delo Philips-ovih laboratorijev, omogoča idealno razširjevanje zvokov.

Kontrastna ekspanzija, adaptovizor skal, elektromagnetsko avtomatsko stikalo, monogumb, poseben ojačevalec za reprodukcijo gramofonske glasbe, korekcija postaj, štedljive Miniwatt elektrone, vse to so specialne prednosti, ki jih nudi samo

PHILIPS MAZURKA 890

Slišati ta sprejemnik pomeni spoznati dovršeno sodobno radiofonijo.

Neobvezna pojasnila pri Philips trgovcih.

Brez difuzorja

Z difuzorjem

PHILIPS RADIO

Največji slovenski denarni zavod MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

ima

lastnih rezerv okoli din 25.000.000.—

Prirastek novih vlog v decembru 1937 din 5.300.000

Prirastek novih vlog od 1. — 13. januarja 1938 din 5.560.000.—

Nove in oproščene vloge v skupnem znesku din 203.000.000.— so vsak čas razpoložljive.

Za vse obveze hranilnice jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Javne zahvale Čudež sedanjosti

»MORANA« me je uvijerila i pišem Vam se veseljem da mi je spasila kose, više nisam čelav.

Smeteško Andrej, Klenovnik.

»MORANA« zasluži svaku hvalu i preporuku. Sve lekove koje sam upotrebljavao, nisu mi pomagali. MORANA mi je pomogla, nemam više svrbeži, a kosa mi je narasla. Moja viječna hvala:

Nikola Ciganović, Velebit, Bačka.

Priznajem, Vaša tekućina »MORANA« je jedinstveno i najbolje sredstvo. Moja kosa uporabom raznih lekova bila je uništena a Vaša MORANA spasila je moju kosu i meni dala volju za život. Mlada mi je kosa već narasla. Moje Vam priznanje i vječna hvala.

Gustav Cerar, Stara Palanka.

Vašu tečnost MORANA na sebi sam isprobao. Odlična je. Prestalo mi je opadanje kose i mlada mi kosa raste.

Smeteško Andreja, Rud. Klenovnik, Požarevac.

Dr. Wilhelm Hötzl
Ilse Hötzl roj. Westen
poročena

15. januar 1938.

Graz, Uhlandgasse 12

Celje

Modelnega mizarja

prvovrstnega delavca, ki je izurjen v vseh delih modelnega mizarstva ISČE za takojšnji nastop pod ugodnimi pogoji

livarna „TITAN“ d. d. v Kamniku.

Reflektanti naj se takoj brezobvezno zgledajo oz. pošljejo svoje ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja.

NATEČAJ

Udruženja rezervnih avijatikov, Zagreb. Naprošajo se natečajniki, da vpošljejo skice za izdelavo turistično-sportsko-solskega aeroplana pod šifro, kakor tudi imena v zaprti in zapečateni kuverti direktno na naslov Udruženja: Starčević trg 3/III najkasneje do 1. februarja 1938.

ZA ZIMO...
KLAVIRSKE HARMONIKE
OD DIN 480
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG I
MEINEL & HEROLD
D. S. O. J.
ZAGREB, MARIBOR, S. 101

Tkalnica pisanega bombažnega blaga IŠČE tehničnega upravitelja obrata

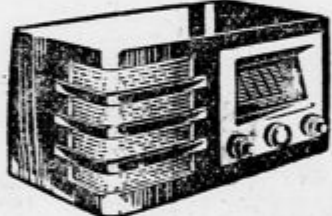
z dobrim poznanjem blaga in destature, po možnosti tuzemca. — Pismene ponudbe pod »Skorašnji nastop« na Publicitas, d. d. Zagreb — Ilica 9.

ZOLČNI KAMENČKI
POZNANI SALVAT čaj
zoper zolčne kamne
in bolezni žolčnega
mehurja dobite pri
glavnem zastopniku:
čikari pri Sr. IVANU,
Zagreb, Raptol št. 17
Prospecte o zdravilju
njo pošljemo zastonj.
Ogl. reg. S. br. 27870

Kovinate krste
naročajte pri izdelovalcu, kjer so za 50% ceneje!
Maks USSAR — Maribor

Potrebujemo več železostrugarjev (dreherjev).

Ponudbe poslati na naslov Fabrika vagona, Kruševac.

IZPOSODJAMO RADIJSKE APARATE.
„RADIO“, r. z. z o. z.
LJUBLJANA, Miklošičeva 7.

Za takojšen nastop iščemo mlajšega DOPISNIKA

s prakso, popolnoma večšega v nemški in srbohrvatski korespondenci. — Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in zahtev nasloviti na ogl. odd. »Jutra« pod št. 1355.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK
HOHNER
NAJPODPOLNEJŠE
HARMONIKE
SVETA
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so „Jutrovi“ „Mali oglasi“ v Sloveniji najuspešnejša, najcenejša in najhitrejša posredovalnica za službe vseh vrst, za prodajo in nakup vseh stvari, za nepremičnino, lokale, podjetja, kapital, šolstvo in za vse drugo

Otroški vozički
najnovjših modelov
Dvokolesni
motorji, vrtaliki
Po zelo nizki ceni! Cenilci franko!
TRIBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovaška cesta 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 28.

Pri hripi, prehladu in nahodu
poskusite novo sredstvo
VUTOX
ki Vam bo pomagalo in Vas osvobodilo tegob.
Dobi se v vseh lekarnah.
Reg. S. br. 944 od 22. X. 1937.

RENOMIRAN BANATSKI MLIN išče za Ljubljano in okolico mladega agilnega zastopnika.

Prednost imajo v Ljubljani stanujoči in po možnosti v tej stroki že vpeljeni. — Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Potiski mlin«.

Prodaja tovarne za usnje

DRŽAVNA HIPOTEKARNA BANKA bo prodala prej »Beli ora« d. d. v Beogradu, ulica Kneza Pavla št. 125, s celokupno masinerijo, inventarjem, surovinami in izgotovljenim blagom kot tudi nepremičninami, na katerih se nahaja tovarna.

Načrti nepremičnin, zgradb, masinerije in inventarja se lahko vidijo vsak dan od 15. do 19. ure v tovarni, ulica Kneza Pavla št. 125.

Prodaja se bo vršila potom ponudb, ki se morajo predložiti Državni hipotekarni banki do 15. II. 1938. Ponudbe se bodo odpirale na dan 16. februarja 1938. ob 10. uri v pisarni tovarne za usnje.

ZASTOPNIKA

IŠČE

za Ljubljano in vso Kranjsko

vodeča tuzemna specialna tovarna. Prvovrstni interesi, ki morejo dokazati svoje dosedanje uspešno delovanje in ki so v stanju, da po modernih metodah sistematski obdelujejo trgovce in industrije, naj pošljejo obširne ponudbe na oglašni oddelku „Jutra“ pod šifro

»FIXUM IN PROVIZIJA«.

Dajte svoji deci solnce!

Ultravioleto žarki so poglavitni lečilni faktor pri zdravljenju v planinah. Zaradi tega Vam zdrav razum velevala, da pomanjkanje solne energije v teh čemerih mesecih nadomestite z »Višinskim solncem« — Original Hanau —. Radovali se boste nad živahnim in zdravim izgledom svojih otrok...

Zahtevali se danes brošuro 343 bogato ilustrirano na 40 straneh. Ki jo boste dobili brezplačno, prav tako pa tudi brezobvezno predvajanje pri

JUGOSLOVENSKO SIEMENS D. D.
Beograd, Kralja Aleksandra 8.
Zagreb, Bogovičeva ul. 1
Ljubljana, Tyrševa la ali
JUGOSLOVENSKO AEG, Beograd,
Brankova 30.
AEG UNION, Jugoslovensko
El. društvo.
Zagreb, Karlovačka ul. 1.

Pred obsevanjem in za
nego kože uporabljajte
»ENGADINA«-kremo

„Višinsko solnce“ - Original Hanau

Umrli nam je danes po kratki in mučni bolezni naš ljubljani soproj, dobri oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Josip Zupančič

posestnik in usnar

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 10. uri dopoldne na farno pokopališče v Trebnjem.

TREBNJE, dne 15. januarja 1938.

FRANČISKA, soproga;

JOSIP, sin; CILKA, FANI, ANI, hčerke; IGNACIJ DULAR, RUDI GERMOVSEK, zeta; DANA in RUDKO, vnuka ter ostalo sorodstvo.

HRVATSKA INDUSTRIJA KATRANA

ZAGREB, Radnička cesta 29 — Telefon 53-64, 84-88.

BEOGRAD, Nebojšina 53 — Telefon 25-232.

d. d.

Proizvaja in prodaja:

KARBOLINEJ ZA SADOVNJAKE,

LOHSOL IN NELOHSOL

Za jugoslovanski patent št. 10351 od 1. marca 1933 na:

»PRIPRAVA ZA MERJENJE SMERI IN HITROSTI V PROSTEM PROSTORU HORIZONTALNO GIBAJOČEGA SE CILJA, KAKOR TUDI ZA MERJENJE NAGIBA RAVNINE K HORIZONTALNI RAVNINI, POLOŽENE SKOZI GIBALNO POT CILJA IN OKO OPAZOVALCA«

(»Vorrichtung zum Messen der Richtung und der Geschwindigkeit eines im freien Raume sich horizontal bewegenden Zieles sowie auch der Neigung der durch die Zielbewegungsbahn und das Auge des Beobachters gelegten Ebene zur Horizontalebene«) se iščejo kupci ali odjemalci licenc.

Cenj. ponudbe na: ing. Hinko Petrič, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Vsem, kateri potujejo
v Zagreb

priporočam

HOTEL MILINOV
na Jelačičevem trgu

Cene sobam znižane. V hiši najmodernejša Velika kavarna. Prvovrstna restavracija s prvovrstno kuhinjo. — Menu din 16.— in Din 20.—. Priporoča se lastnik

JOŠKO PETAN

Naročniki 'Jutra' so za-
varovani za 10.000 Din.Glavna zaloga
RADIOAPARATOV
INGELEN, BLAUPUNKT,
SACHSENWERK LTD.

Najodličnejši aparati po nizkih cenah!

„His Master's Voice“

Samoprodaja za Ljubljano in okolico

„TEHNIK“ J. BANJAI
LJUBLJANA, Miklošičeva 20Kupimo lokomobilo
za pregreto paromočno 120—130 HP za lesno kurivo (Trep-
penrost). Reflektiramo na rabljen ali brez-
hibno ohranjen stroj. — Pismene ponudbe
pod 48563 na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica
9. 1390

Linolej

prodaja in polaga po reklamnih
cenah
SEVER, Marijin trg 2

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam ustmeno ali pismeno izrazili svoje
sožalje ob smrti našega ljubljenežega očeta

Antona Kremžarja

kakor tudi vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja,
in vsem, ki so se v tako velikem številu udeležili nje-
govega pogreba, izrekamo tisočero zahvalo. Vsem Bog
obilno poplačaj!

Zalujoče rodbine:

KREMŽAR, LOVRETIČ in NOVAK

Z nobenim drugim
reklamnim sredstvom
ne morete doseči ena-
kega učinka, kakor s
časopisnim oglasom.
Čigar delokrog je ne-
omejen. Časopis pride
v vsako hišo in govori
dnevno desetisočim
čitateljem. Redno ogla-
sanje v velikem dnevi-
niku je najuspešnejša
investicija, ki prinese
korist trgovcu in
kupcu.

Za ples

79

Beli elegantni atlas čevlji za ples. Vsaka
dama more imeti k svoji toaleti čevlji-
ke v isti barvi kakor je njena toaleta.
S specialno barvo barvamo te čevljičke
na rdeče, roza, zeleno, plavo, lila, ru-
meno in t. d.

79

Zelo elegantni čevlji za ples. Zaponka
preko rista in lepa crno bela kombina-
cija dajejo Vašim nogam poseben šik.
V njih boste imeli dvojno zadovoljstvo
pri plesu.

169

»Naš ponos« elegantni na rom šiveni
lakasti čevlji za ples. Fina izdelava in
soliden okras jamčijo za njihovo ele-
ganco.

169

Elegantni večerni čevlji za gospode, izde-
lani iz finega laka in kombinirani s semi-
šom.UZITEK JE
PLESATI
V ČEVLIH
Bata

Bata

†

REKTOR UNIVERZE KRALJA ALEKSANDRA I. IN DEKAN MEDICIN-
SKE FAKULTETE sporočata tužno vest, da je dne 14. t. m. umrl gospod

Dr. med. et phil. Alfred ŠERKO

redni univerzitetni profesor, bivši rektor, večkratni dekan in prodekan medicn-
ske fakultete, mnogoletni predsednik dr. Oražnovega dijaškega doma, odliko-
van z redom sv. Save III. razreda in Belega leva I.t.d.Velezaslužnemu članu profesorskega kolegija ohrani univerza trajen in ča-
sten spomin.Pogreb bo v nedeljo, dne 16. t. m. ob 14. uri od pokojnikovega doma, Gre-
gorčičeva cesta 15, na pokopališče na Viču.

V LJUBLJANI, dne 14. januarja 1938.

POSOJILNICA TREBNJE, sporoča, da je njen član
odborna, gospod

Josip Zupančič

posestnik in trgovec ter imejtelj reda sv. Save III.
danes mirno v Gospodu zaspal.

TREBNJE, 15. januarja 1938.

POSOJILNICA TREBNJE.

†

Včeraj, dne 15. t. m., je doživel in nas za vedno za-
pustil naš dobri soprog in srčno ljubljenež oče in stari
oče, brat, gospod

LOVŠIN IVAN

TRGOVEC IN POSESTNIK

Truplo dragega pokojnika bo pripeljano v Ribnico,
kjer bo v nedeljo, dne 16. t. m., ob 4. uri popoldne po-
greb iz hiše žalosti, št. 70.

Kočevje, Ribnica, Braslovce, dne 16. januarja 1938.

Zalujoči:

ANA LOVŠIN roj. SLIBER, soproga; ANICA
KADUNC in DR. JANKO LOVŠIN, otroka;
KINKI LOVŠIN roj. GORIČAR, snaha; KADUNC
IVAN, zet; MARKO IN ALENCIJA, vnuk in
vnukinja — ter ostalo sorodstvo.